

Nahradí ji Rozhodná podpora – Resolute Support

Po třinácti letech končí v Afghánistánu alianční mise ISAF

strany 24–27

Velitelské shromáždění Armády ČR konané na Ministerstvu obrany 19. listopadu řešilo hlavní úkoly pro příští rok a též často propíraný zákon o vojácích z povolání

Úkoly české armády v příštím roce

Shromáždění zahájili svými projevy prezident republiky Miloš Zeman, ministr obrany Martin Stropnický a náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Petr Pavel. Hlavním cílem letošního setkání velitelů bylo objasnit priority a hlavní úkoly české armády v roce 2015 a také způsob jejich plnění.

S hlavním proslovem vystoupil prezident republiky, který v úvodu poblahopřál generálu Petru Pavlovi ke zvolení do druhé nejvýznamnější funkce v NATO, kde ho čeká tříleté období. „Se skromností sobě vlastní přisoudil (pozn.: gen. Petr Pavel) tuto volbu činnosti našich ozbrojených útvarů, zejména v zahraničních misích, a já bych chtěl dodat, že právě on svou osobní odvahou, statečností a dokonce nasazením vlastního života přispěl v době jugoslávské krize k záchraně francouzských vojáků, a protože on sám to o sobě neuvedl, uvádím to pro vaši paměť já,“ řekl Miloš Zeman, který rovněž vyzdvihl přínos našeho členství v NATO: „Tím, že jsme členy Severoatlantické aliance, máme možnost netříštit své síly a uplatňovat se především v těch oblastech, kde jsme schopnější než ti druzí.“ Takovými jednotkami byly podle něj kromě polní nemocnice či protichemické jednotky také vojáci z 601. skupiny speciálních sil z Prostějova.

Ministr obrany Martin Stropnický v osobním proslovu k velitelům v sále mluvil o prudce

klesajícím obranném rozpočtu, který neodpovídá aktuálním potřebám s ohledem na stávající a možné budoucí krize a o potřebě tento trend zvrátit. Rovněž zmínil negativní dopady na armádu, její chod a vedení v souvislosti s častou změnou na místě postu ministra obrany. „Zažili jste toho skutečně mnoho. Neustálé střídání ministrů, někteří si možná nestačili ani vybalit tužky, aby už zase byli odvoláni, neustálé změny, nestálé reformy reforem. To není prostředí, ve kterém se pracuje dobře.“

Náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Petr Pavel zmínil mimo jiné, že v příštím roce bude plnění úkolů ovlivňovat stav schvalování balíčku obranné legislativy a mandátu pro zahraniční operace na roky 2015 a 2016: „Zatímco mandát byl nakonec s dlouhým

zpožděním a jistými výhradami schválen, u legislativy byl úspěch ani ne poloviční. Na straně zákonů v pokročilém stadiu schvalovacího procesu zmíním především zákon 221 o vojácích z povolání, mezi dosud neschválenými zůstaly zákony o vojácích v záloze, o vojenských újezdech, branný zákon nebo zákon 219,“ uvedl generál Pavel.

Vyjádřil se i k potřebě komplexní a dynamické reakci na vývoj bezpečnostního prostředí a nutnosti zapojení se do významných aliančních cvičení. „Bezpečnostní prostředí bude i v příštím roce velmi komplexní a bude podléhat dynamickému vývoji, na který musíme reagovat. Toho dosáhneme nejen intenzivním výcvikem na národní úrovni, ale především zapojením do řady cvičení se spojenci a partnery. Za všechny zmíním to největší alianční cvičení za poslední dekádu Trident Juncture 2015, které bude jasným signálem, že NATO je připraveno a také rozhodlá reagovat na bezpečnostní ohrožení, kdekoliv tomu bude zapotřebí,“ dodal generál Pavel.

Závěrem úvodní, veřejné, části velitelského shromáždění propůjčil prezident republiky bojové prapory Velitelství pozemních sil a Velitelství vzdušných sil. Zároveň propůjčil čestný název Stráže obrany státu Velitelství Vojenské policie Olomouc. Velitelské shromáždění poté pokračovalo neveřejnou částí. Hlavní aktéři úvodní části – prezident, ministr obrany a náčelník Generálního štábu – poté vystoupili na společné tiskové konferenci.

Text: Michal Voska, foto: Mirek Šindelář

Oslavy Dne válečných veteránů

Den válečných veteránů si 11. listopadu připomenuli na mnoha místech České republiky nejen vojáci. Hlavní část oslav se uskutečnila na pražském Vítkově, kde se symbolicky v jedenáct hodin za přítomnosti ministra obrany ČR Martina Stropnického, náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Petra Pavla a dalších významných představitelů státu, armády a církvi konal pietní akt, po kterém následovalo slavnostní shromáždění. „Jste důkazem toho, že největší bohatství České republiky spočívá v lidech,“ řekl mimo jiné k přítomným veteránům Martin Stropnický. Celá řada válečných veteránů při této příležitosti obdržela vyznamenání.

Součástí oslav byla rovněž vzpomínka na absolventy Vysoké školy válečné popravené nacisty před budovou Ministerstva obrany v Praze 6, pietní akt na pražském hřbitově v Dáblicích, kde jsou pochováni vojáci pěti států, kteří za první a druhé světové války položili své životy na území České republiky, a uctění památky čs. zahraničních vojáků druhé světové války u jejich památníků v pražských Dejvicích. K modlitbě za padlé a mír se v kostele sv. Jana Nepomuckého v Praze přidal kromě mnoha dalších vzácných hostů i místopředseda Senátu Zdeněk Škromach a kardinál Dominik Duka.

Oslavy Dne válečných veteránů vyvrcholily tradičním koncertem v pražském Rudolfinu, kde se kromě Ústřední hudby AČR představili sólisté Monika Absolonová, Bára Basiková, Juriy Kruglov a Josef Laufer.

Tradice Dne válečných veteránů

V Compiègneském lesíku u Paříže byla v 11 hodin 11. listopadu 1918 v železničním vagonu podepsáním bezpodmínečné kapitulace zpečetěna porážka Ústředních mocností v čele s Německem. Vzpomínkou na tuto významnou událost si celý svět již téměř sto let připomíná miliony padlých vojáků na obou stranách fronty. Symbolem Dne válečných veteránů je rudý květek vlíčího máku. Právě jím byla v době války totiž porostlá pole zpustošená boji.

Připravil: Vladimír Marek, foto autor a Radko Janata

Agentura plánování a rozvoje lidských zdrojů se i v letošním roce rozhodla oslavit Den válečných veteránů zajímavou kulturní akcí. Za přítomnosti pražského arcibiskupa kardinála Dominika Duky a dalších významných hostů nejen z resortu Ministerstva obrany otevřela v prostorách zámku Komorní Hrádek výstavu obrazů druhoválečného odbojáře Vlastislava Boháče (1920–2014).

obsah

Na startu vojenské kariéry 2
S velitelem VeV-VA brig. gen. Jánem Kožiakem jsme hovořili nejen o organizaci kariérových kurzů

Služební zákon schválen. Od ledna ve službách státu 4
Zákon o státní službě nabyl platnosti dnem 6. 11. 2014, kdy byl vyhlášen ve Sbírce zákonů

V roli strážce sopečného ostrova 8
Reportáž z hlídkového letu nad Islandem

Pozvedli železný meč 10
Čeští protiletadlovci na cvičení Iron Sword 2014

Vojna na plný úvazek 12
Deset let profesionální armády

Když vládly odvody 14
Vojenská základní služba byla zrušena před deseti lety

Anketa 16
V čem vidíte výhodu profesionalizace české armády oproti vojenské základní službě?

2015 – rok pozitivních systémových změn 17
Úhel pohledu vrchního praporčíka

Sedm dní v týdnu, dvacet čtyři hodin denně 18
Otevření nového CBRN Reach Back operačního centra ve Vyškově

Vše pod jednou střechou 20
Ve španělském centru výjimečnosti zaměřeném na výbušné systémy má naše armáda zástupce

Přinášíme přehled aliančních center výjimečnosti 22

Kurz přežití pro civilní pracovníky NATO 23
V říjnu prošli ve Vyškově výcvikem přežití a chování v krizových situacích další civilní zaměstnanci NATO

Nahradí ji Rozhodná podpora – Resolute Support 24
Spojenecká mise ISAF v Afghánistánu končí

Nulová jazyková bariéra 28
Letošní rok byl ve znamení vzájemné spolupráce českých a slovenských ženistů

Mistři volantů 30
Soutěž o nejlepšího řidiče AČR ve Vyškově

Napsali jste nám 31

CH-53K King Stallion 32
Technika a výzbroj

ASCOD 35 t – nová varianta osvědčeného matadora 36
Technika a výzbroj

Future Forces 2014 (II) 38
Jedenáctý ročník kontraktační výstavy

Známe vítěze 40
Fotosoutěž A reportu a VOLAREZA

Kombinace techniky a fyziky 42
Vojenská pětibojaři i v letošním roce reprezentovali AČR ve světě

Interní komunikační portál 43

Zátah na Kapra 44
Historie

S velitelem Velitelství výcviku – Vojenské akademie brigádním generálem Jánem Kožiakem jsme hovořili nejen o organizaci kariérových kurzů v příštím roce

Na startu vojenské kariéry

Kariérové kurzy čekají výrazné změny. V rozhovoru s velitelem Velitelství výcviku – Vojenské akademie brigádním generálem Jánem Kožiakem jsme se zaměřili nejen na tyto otázky.

Pane generále, v poslední době se nejen v našem časopise, ale i v jiných vojensko-odborných periodikách objevily články na téma profesní přípravy. Jak vnímáte tuto oblast vy, jako velitel organizace, která se klíčovým způsobem podílí na přípravě personálu resortu MO?

Pod pojmem příprava personálu rozumíme tři vzájemně neoddělitelné složky – výchovu, vzdělávání a výcvik. Příprava personálu resortu pro výkon funkcí na systemizovaných místech má řadu speciálních požadavků, které nelze převzít z jiných oblastí lidské činnosti. V rámci resortu Ministerstva obrany musí proto být zajištěna příprava jeho příslušníků tak, aby tyto speciální požadavky byly beze zbytku naplněny. Tato příprava musí být zajištěna nejen na počátku vojenské kariéry, ale i v celém jejím průběhu, a to jako součást kontinuální přípravy personálu.

Jaký je váš konkrétní podíl na této přípravě?

Na Velitelství výcviku – Vojenské akademii se skutečně převážná většina z aktivit institucionální přípravy, která naplňuje uspokojování

kvalifikačních požadavků. Bez nadsázky mohu prohlásit, že každý voják začíná svou kariéru právě u nás, a to v kurzu základní přípravy.

Velitelství výcviku – Vojenská akademie prodělalo v roce 2013 reorganizaci. Jak se tato skutečnost promítla do vaší stávající působnosti?

Od 1. prosince 2013 máme novou organizační strukturu. Při tvorbě variant návrhů této nové struktury jsem vydal základní omezující podmínku, aby byla postavena s maximálním podílem výkonu. Tedy aby byly v maximální míře posíleny součásti odpovědné za realizaci profesní přípravy. Tento úkol se nám podařilo splnit. Velitelství výcviku – Vojenská akademie je na základě stávající působnosti odpovědné za uskutečňování a rozvoj profesní přípravy personálu formou různých typů vzdělávacích a výcvikových aktivit. Řídí a organizuje základní přípravu rekrutů, zabezpečuje vojenskou přípravu studentů Univerzity obrany, podílí se na rozvoji doktrinální soustavy Armády České republiky na taktické (operační) úrovni, plánuje a řídí využití učebních

a výcvikových zařízení ve vojenských výcvikových prostorech a podílí se na jejich modernizaci a rozvoji. A to včetně simulačních a trenažerových technologií. Kromě toho naše velitelství plní také posádkové funkce v areálu kasáren Dědice v posádce Vyškov. Kromě nás je totiž v tomto objektu dislokováno dalších osmáct útvarů a zařízení resortu.

Vrchní praporčík AČR št. prap. Petr Seifert zmínil v našem časopise práci na revizi systému kariérové přípravy v kurzech garantovaných Velitelstvím výcviku – Vojenskou akademií. Jak jste s plněním tohoto úkolu od té doby pokročili?

Na základě rozhodnutí náčelníka Generálního štábu AČR vznikl v únoru tohoto roku pracovní tým s úkolem revidovat obsah kariérových kurzů garantovaných u nás. V souladu se záměrem přípravy personálu resortu ve vojenských kariérových kurzech, který schválil v červenci 2014 ministr obrany, bude na našem velitelství od 1. ledna 2016 realizovaný poddůstojnický kurz, základní praporčíkův kurz, kurz vyšších praporčíků, základní důstojnický kurz a kurz nižších důstojníků. V současné době jsou hotové katalogové listy těchto kurzů. Jednotlivé pracovní skupiny rozpracovávají učební dokumentace.

A fakta

Brigádní generál Ján Kožiak po absolvování Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově v roce 1984 vykonával funkci náčelníka štábu a později i velitele dělostřeleckého oddílu. V roce 1987 se stal důstojníkem štábu divize. Od roku 2001 dělal zástupce velitele mechanizované brigády a o pět let později se stal velitelem dělostřelecké brigády. Počátkem srpna 2010 nastoupil do funkce velitele Velitelství výcviku – Vojenské akademie. Má za sebou mise SFOR II v Bosně a Hercegovině a ISAF v Afghánistánu. Do hodnosti brigádního generála byl jmenován 28. 10. 2013.

Zmínil jste práci na revizi obsahu kariérových kurzů, které budou implementovány počínaje prvním lednem 2016. Znamená to tedy, že v příštím roce v oblasti kariérové přípravy nedojde ještě k žádným změnám?

Rok 2015 je z pohledu organizace kariérových kurzů garantovaných naší složkou považován za přechodné období. K 1. srpnu 2014 bylo v resortu 1 166 vojáků, kteří nesplňovali základní kvalifikační požadavek, tedy absolvování kariérového kurzu garantovaného u nás. Tento deficit není možné z kapacitních důvodů eliminovat organizací kurzů formou denního či kombinovaného studia. Na základě jednání mezi náčelníkem Generálního štábu AČR armádním generálem Petrem Pavlem a ředitelem sekce personální MO bylo v srpnu letošního roku rozhodnuto, že z důvodu snížení počtu vojáků nesplňujících základní kvalifikační požadavek, tedy absolvování kariérového kurzu na zastávaném systemizovaném místě, budou kariérové kurzy v roce 2015 u nás organizovány jinou formou. Bude se jednat o samostatná studia předepsané látky završené absolvováním zkoušky.

Můžete našim čtenářům přiblížit detaily této formy kariérových kurzů v roce 2015?

Na jednodenní zkoušku vyšle žadatele útvar formou služební cesty. Samotná zkouška má mít dvě části, písemný test a ústní přezkoušení. Nebudeme tedy organizovat praktickou část. Zkoušku bude možné absolvovat pouze jednou. V případě neúspěchu musí zájemce po 1. lednu

2016 absolvovat kariérový kurz formou denního nebo kombinovaného studia. Přihlašování na zkoušku má probíhat cestou personálních orgánů. Ještě předtím ale musí dojít ke schválení přihlášky velitelem daného útvaru či zařízení, ten určí priority v rámci své podřízenosti. Za tímto účelem jsme navázali úzkou spolupráci s Agenturou personalistiky AČR a Agenturou plánování a rozvoje lidských zdrojů MO. Z jejich strany existuje zjevná snaha nám pomoci s plněním tohoto úkolu. Za to bych jim rád poděkoval. Termíny zkoušek máme naplánovány od února do listopadu 2015. Prosinec jsme si ponechali jako časovou zálohu. Snažíme se takto vytvořit podmínky, aby se na zkoušku mohly připravit i osoby dlouhodobě odvelené. Potvrzený termín zkoušky se doví každý voják, kterého se to bude týkat, cestou personálních orgánů svého útvaru či zařízení.

Kde může získat případný zájemce nezbytné informace o rozsahu látky pro samostatnou přípravu?

Tematické oblasti a okruhy látky ke zkoušce včetně studijní literatury pro jednotlivé typy kariérových kurzů jsou uvedené v mém organizačním nařízení k provedení kariérových kurzů v roce 2015, které bylo distribuováno služebním postupem v celém resortu obrany. Kromě toho je toto nařízení umístěno na informačním portálu VeV-VA, kde je dostupná ke stažení i doporučená literatura pro jednotlivé typy kariérových kurzů. Odkazy na toto organizační nařízení lze nalézt také na informačním portálu Stábního informačního systému (ŠIS) a portálu Informačního systému o službě a personálu (ISSP). Pro ty, kteří nemají přístup na ŠIS a ISSP, jsou informace uvedeny také na Interním komunikačním portálu MO na internetu (www.ikp.army.cz) v jeho autentizované části pod položkou Vzdělávání. Vojákům, kteří nesplňují absolvování předepsaného kariérového kurzu, bude rovněž zaslán dopis ředitele Agentury personalistiky AČR, v němž jsou základní parametry zkoušky zmíněné. Informačních kanálů je tak dle mého názoru dostatek.

A fakta

Velitelství výcviku – Vojenská akademie je předurčena k zajišťování rozvoje doktrinální soustavy v AČR, k organizaci a provádění základní, odborné a speciální přípravy, kariérového vojenského vzdělávání a výcviku důstojníků, praporčíků a mužstva a přípravy příslušníků aktivní zálohy. Dále má na starosti zajišťování modernizace a rozvoje výcvikových zařízení vojenských prostorů, simulačních a trenažerových technologií AČR a plánování využití učebně-výcvikových zařízení pro výcvik jednotek a útvarů (svazků) druhů vojsk a sil AČR a NATO a vytváření podmínek pro činnost součástí zahraničních armád. Velitelství je resortním vzdělávacím a výcvikovým zařízením (resortní školou) Ministerstva obrany ČR.

Jaké bude složení zkušební komise?

Zkoušku žadatel vykoná před tříčlennou komisí. Dva její členové přitom budou z řad příslušníků našeho velitelství a třetí pak z úseku kariérové přípravy Institutu profesní přípravy. Ten má být garantem jednotné realizace zkoušek. Pro zajištění a potvrzení objektivit jsme úmyslně zvolili, aby třetí člen komise byl mimo VeV-VA. O nominaci do zkušební komise pro poddůstojnický kurz jsem požádal vrchního praporčíka AČR. Do komise pro důstojnický kurz by měli přispět svými zástupci ředitel sekce rozvoje a plánování schopností MO, velitel pozemních sil a velitel vzdušných sil.

S ohledem na počet vojáků, jichž se tato akce dotkne, se jedná o poměrně komplikovaný úkol. Jeho administrace a provedení nebude právě jednoduché, máte pro tuto oblast již vypracovaný konkrétní plán?

Máte naprostou pravdu. Jedním z klíčových předpokladů úspěšného splnění úkolu bude s ohledem na počet dotčených osob jeho řádná administrace. K usnadnění administrativních náležitostí spojených s realizační fází budeme využívat aplikace Informačního systému o službě a personálu. Aplikační podporu využívaných modulů zabezpečí Agentura personalistiky AČR. Personální orgány budou seznámeny s funkcionalitami těchto modulů a požadavky na vyplňování formulářů jak v rámci metodických dnů ředitele sekce personální MO – personálního ředitele MO, tak i prostřednictvím odborných sdělení na portálu ISSP. Průběh realizační fáze, což jsou samotné zkoušky, budeme ve spolupráci s personálními orgány pravidelně vyhodnocovat jednak z hlediska účasti, jednak v souvislosti s dosahovanými výsledky. Na závěr zpracujeme zprávu pro náčelníka Generálního štábu AČR a nabyté poznatky vložíme do databáze získaných poznatků a využívání zkušeností Lessons Learned. Pevně věřím, že společným úsilím tento náročný úkol zvládneme.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv Velitelství výcviku - Vojenské akademie

Zákon o státní službě nabyl platnosti dnem 6. listopadu 2014, kdy byl vyhlášen ve Sbírce zákonů (částka 99) pod číslem 234/2014 Sb. Některé jeho části, týkající se například zřízení sekce pro státní službu na Ministerstvu vnitra ČR, vedoucích služebních úřadů nebo státního tajemníka nabyly účinnosti hned. Plné účinnosti nabývá zákon o státní službě (dále jen zákon) 1. ledna 2015.

Služební zákon schválen. Od ledna ve službách státu

Zákon podle § 1 upravuje právní poměry státních zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu, organizační věci státní služby, služební vztahy státních zaměstnanců, odměňování státních zaměstnanců a řízení ve věcech služebního poměru.

I když původně mělo jít jen o širší novelu zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech, jehož některé části dosud nevstoupily v účinnost. Zejména obsah a rozsah tzv. komplexního pozměňovacího návrhu, na kterém se v průběhu projednávání v Poslanecké sněmovně dohodla vládní koalice s opozicí, ale nakonec se vytvořil nový zákon, který původní zákon z roku 2002 nahradí.

„Nejvyšším úředníkem“ ve státě se má stát náměstek pro státní službu podřízený ministru vnitra. Půjde o úředníka, který již předtím zastával vysoké funkce ve státní správě, jenž bude jmenován vládou na šest let bez možnosti prodloužení. V jeho pravomoci bude jmenovat první státní tajemníky nebo mimo jiné například vydávat služební předpisy.

V jaké fázi je příprava na aplikaci tohoto zákona v resortu obrany jsme zeptali JUDr. Zdeňka

Duríčka, MPA, zástupce ředitele sekce personálního Ministerstva obrany.

Zákon o státní službě už má konkrétní znění. Začneme tzv. od hlavy. Kdo bude v resortu završovat řízení státní služby?

Jediným služebním orgánem, který bude rozhodovat ve věcech služebního poměru a pracovněprávních vztazích na všech ministerstvech a na Úřadu vlády, je státní tajemník. Bude jmenován na pět let na základě návrhu čtyřčlenné výběrové komise, kterou jmenuje náměstek pro státní službu. V komisi pak budou tři zástupci navrženi – v našem případě – ministrem obrany a jeden zástupce náměstka pro státní službu. V našich podmínkách, myslím tím resort obrany, bude ještě služebním orgánem ředitel Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti.

Diskuse se vedou o tom, zda služebnímu zákonu budou podléhat také náměstci ministra. Jak je to tedy s tzv. „politickými náměstky“?

Děkuji za tuto otázku a doufám, že se mi podaří institut náměstků vysvětlit. Zákon skutečně obsahuje dva typy náměstků, pro které se v legislativním procesu vžila označení „odborný

náměstek“ a „politický náměstek“. Ovšem správné a v zákoně uvedené termíny znějí „náměstek pro řízení sekce“ a „náměstek člena vlády“. Velice stručně řečeno, náměstka pro řízení sekce si z hlediska jeho postavení představme jako současného ředitele sekce. Náměstek člena vlády, a zákon stanoví, že mohou být pouze dva, zastupuje ministra, ne jako stupeň řízení dovnitř resortu, ale vně. Konkrétně třeba na jednáních vlády, ve výborech Parlamentu České republiky a v dalších podobných případech.

Nyní se dostáváme k tomu nejdůležitějšímu. Jaké zásadní změny zákon přináší a koho se konkrétně v resortu obrany bude týkat?

Dovolím si odpovědět nejdříve na druhou část otázky. Zákon se týká většiny tzv. „občanských zaměstnanců“ správních úřadů (pozn.: zákon je označuje jako služební úřady), tedy Ministerstva obrany s výjimkou Generálního štábu Armády České republiky, Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, krajských vojenských velitelství a újezdních úřadů. Z hlediska osobní působnosti se v plném rozsahu nebude týkat vojáků a pak zaměstnanců, kteří vykonávají tzv. servisní nebo pomocné činnosti, jako například sekretářka, řidič apod.

Částečně však bude dopadat i na ně, neboť i tito „občanští“ zaměstnanci budou v personální pravomoci služebního orgánu a pro všechny budou závazné služební předpisy.

Za základní zásadní změnu považuji to, že státní zaměstnanci budou konat službu ve služebním poměru. Tedy nebude se na ně, až na výjimky, vztahovat zákoník práce, budou podléhat kárné odpovědnosti a o vzniku, změně a zániku služebního poměru bude vedeno řízení podle správního řádu ukončené rozhodnutím služebního orgánu. V podstatě se jedná o velice obdobnou úpravu jako u vojáků z povolání.

Říkáte, že některá místa budou spadat pod státní službu a některá ne. Kdo o tom bude rozhodovat?

Především bude rozhodující, jakou činnost zaměstnanec nyní vykonává nebo po nabytí zákona bude vykonávat. Závazná však bude systemizace služebních úřadů, kterou schvaluje vláda. I když první závazná systemizace bude účinná až k 1. 7. 2015, již teď vyhodnocujeme, o která konkrétní místa se bude jednat, a dotčené zaměstnance budeme včas informovat. A to ať se na ně bude zákon vztahovat, či nikoli.

Pro přijetí do služebního poměru musí mít uchazeč některé základní předpoklady. Mohl byste je přiblížit?

I když pro přechodné období platí určité výjimky, pro přijetí na volné služební místo musí uchazeč být občanem České republiky, jiného členského státu Evropské unie nebo smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru, musí splňovat věkovou hranici 18 let, být plně svéprávný, bezúhonný a musí prokázat požadované vzdělání a zdravotní způsobilost. Pro některá služební místa však bude vyžadováno výhradně české občanství.

Jestli tomu dobře rozumím, nová výběrová řízení budou vypisována na „volná“ pracovní místa?

Ano, výběrová řízení budou vypisována pouze na služební místa, která budou volná nebo se uvolní po 30. 6. 2015. Proces a podmínky pro přijetí do služebního poměru stávajících zaměstnanců řeší přechodná ustanovení zákona, a to včetně výběrových řízení na pozice představených, která skončí až v polovině roku 2017. Domnívám se, že informace o tomto „přechodu“ do státní služby, v politické i odborné veřejnosti se pro něj ujal název „překlopení do státní služby“, budou pro čtenáře A reportu nejcennější.

Jak tedy bude vypadat pro dosavadní zaměstnance ono přechodné období, které je více než dvouleté – tedy od 1. ledna 2015 do 1. července 2017 konkrétně?

Zaměstnanci na základních pozicích, pokud chtějí být přijati do služebního poměru, musí o to požádat. Žádost podají přímo služebnímu orgánu, tj. státnímu tajemníkovi nebo řediteli Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, a to ve lhůtě od 1. 7. do 1. 9. 2015. Rozhodnutí o samotném přijetí – či nepřijetí musí služební orgán vydat do konce roku 2015. Přitom platí, že pokud má zaměstnanec pracovní smlouvu na dobu neurčitou, bude do služebního poměru přijat taktéž na dobu neurčitou. Na dobu určitou budou přijati zaměstnanci se smlouvou na dobu určitou nebo ti, kteří musí podle zákona ve stanovené lhůtě složit úřednickou zkoušku.

Představení se k 1. 7. 2015 sice překloupí do služebního poměru přímo, ale na jejich místa musí být následně vyslána výběrová řízení, v našem resortu konkrétně na místa náměstků pro řízení sekcí nejpozději do 31. 12. 2015 a na místa ředitelů odborů a vedoucích oddělení nejpozději do 30. 6. 2016 s tím, že tato řízení by měla být ukončena nejpozději do 30. 6. 2017.

A ještě jedna důležitá informace. Pokud zaměstnanec o přijetí do služebního poměru nepožádá, neboť se jedná o jeho právo, nikoli povinnost, zůstává dále v pracovním poměru, ale ten jim ze zákona skončí dnem 30. 6. 2017 s tím, že zákon nevylučuje jeho dřívější skončení podle pracovněprávních předpisů.

Mnoho zaměstnanců „děsí“ avizované úřednické zkoušky. Koho se budou konkrétně týkat a mají už konkrétní obrysy?

Čtenáři jistě pochopí, že nelze do jednoho článku vtěsnat naprosto vyčerpávající informace, proto se i nadále budu věnovat pouze kategorii „nevedoucích“ zaměstnanců. Úřednickou zkoušku nebudou muset absolvovat všichni stávající zaměstnanci, ale pouze ti, kteří nesplňují požadovanou praxi, obecně ji lze charakterizovat jako plnění úkolů veřejné správy, v souhrnné délce čtyř let, a to v uplynulých deseti letech. Praxe se přitom nezapočítává jen na ministerstvu, ale i v jiném správním úřadu, krajském úřadu nebo v instituci Evropské unie. Uvedu příklad. Zájemce pracoval v letech 2008 až 2010 na krajském úřadu a naplní jeho práce byla příprava a provádění správních úkonů. Pak

přešel do soukromé firmy, a od 1. 1. 2012 je zaměstnán na Ministerstvu obrany, kde taktéž vykonává správní činnosti. Praxe získaná u krajského úřadu a v resortu obrany se mu sečte, neboť se jedná o období nepřesahující zpětně deset let. Pokud stávající zaměstnanec tuto podmínku nesplní, je povinen vykonat zkoušku, ale jen v rozsahu její obecné části. Obsahem zkoušky bude zejména znalost organizace a činnosti veřejné správy, relevantních právních předpisů (včetně práva EU) a etiky státního zaměstnance. Podrobnosti ke zkouškám budou teprve stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra. Proto podrobnější informace k problematice zkoušek budu schopen podat, až budu znát její obsah. Podle našich analýz se bude jednat o něco málo přes 200 zaměstnanců, které bych na tomto místě rád uklidnil, neboť na přípravu budou mít dost času – zkoušku musí vykonat nejpozději do 30. 6. 2017. Na druhou stranu bych složení zkoušky na jejich místě nenechával na poslední chvíli.

Jednou z podmínek pro přijetí do služebního poměru je dosažení požadovaného vzdělání. Budou udělovány výjimky, nebo to bude důvod ke skončení pracovního poměru?

Obecně zákon žádné výjimky neumožňuje. To ale neplatí pro přechodné období, kdy zákon umožní, a to na základě žádosti, vzdělání tzv. prominout, pokud se, řečeno slovy zákona, zaměstnanec „dlouhodobě osvědčil“.

Jak můžeme chápat výraz „dlouhodobě osvědčil“?

V právu se tomu říká právně neurčitý pojem, který dává prostor až k bezbřehému uvážení služebnímu orgánu, jenž bude o žádosti rozhodovat. Nelze stanovit jednoznačný časový údaj a každou žádost bude nutně pečlivě posoudit. Jinak bude například nutno nahlížet

na dva zaměstnance bez požadovaného vzdělání, z nichž jeden ale v minulosti byl po určité době úspěšným vedoucím referátu. Každopádně se ale udělená výjimka vztahuje jen na to místo, na kterém takový zaměstnanec pracuje. To znamená, že už se kupříkladu nebude moci hlásit do výběrového řízení na systemizované místo nejen s vyšší platovou třídou, ale ani na místo srovnatelné s tím, které zastává.

Pokud bude dosavadní zaměstnanec žádat o zařazení na jiné služební místo, jak musí postupovat? Dnes se to v resortu řeší tzv. převodem.

Pokud se bavíme jen o zařazení na základě vůle zaměstnance, tak přísně platí pravidlo, že na volná služební místa se vždy koná výběrové řízení. Zákon ale samozřejmě umožňuje zařadit v odůvodněných případech státního zaměstnance na jiné služební místo bez výběrového řízení. Typickými případy jsou zdravotní důvody nebo zrušení stávajícího služebního místa státního zaměstnance.

Dostáváme se i k tématu výkonu služby těhotných státních zaměstnankyň a zaměstnanců na mateřské či rodičovské dovolené. Jsou nějaké významné změny u této kategorie zaměstnanců?

V podstatě se zákon v této oblasti odvolává na zákoník práce, takže se nic nemění. V této souvislosti bych ale uvedl, že lhůty stanovené zákonem pro překlopení, zejména dvouměsíční lhůta pro podání žádosti o přijetí do státní služby, která jinak začíná běžet dnem 1. 7. 2015, se u zaměstnanců, kteří budou na překážce v práci na straně zaměstnance, začíná počítat až ode dne jejich návratu do práce.

Dotkneme se i tématu, který se týká zastupování nadřízeného. Dosud jsou zástupci, kteří pobírají měsíčně finanční částku tzv. za vedení. Jak toto řeší nový služební zákon?

Zákon neumožňuje zřizovat systemizovaná místa zástupců, ale řeší to tak, že příslušný představený si ze svých podřízených státních zaměstnanců „určí“ jednoho, který jej zastupuje. Pro vysvětlení – představenými budou ti státní zaměstnanci, jež jsou dnes podle zákóníku práce vedoucími zaměstnanci. Tedy vedoucí oddělení, ředitel odboru apod. Pokud si představený určí svého zástupce ze státního zaměstnance na základní funkci, typické to bude na úrovni oddělení, pak takto určenému zástupci přísluší příplatek ve výši 5 až 20 % z platového tarifu v nejvyšším platovém stupni platové třídy, do které je zařazen. Pokud si však určí svého zástupce z jemu přímo podřízených představených, například ředitel odboru si takto určí jednoho z vedoucích oddělení, pak se příplatek stanovený pro vedoucího oddělení (až 40 %) nezvyšuje.

Velmi diskutovanou otázkou bylo zastavení výplaty výsluhového příspěvku bývalým vojákům nebo příslušníkům bezpečnostních sborů dnem přijetí do státní služby. Mohl byste to uvést na pravou míru?

Velice krátce. V současné době nic takového neplatí, i když taková úprava byla předmětem politických diskusí.

Nový zákon přináší mnoho změn. V čem spatřujete největší problémy implementace tohoto zákona?

Největším problémem je čas. Mohlo by se zdát, že když k „překlápění“ dochází

až k 1. 7. 2015, je času dost. Problém je však v tom, jak velice zdlouhavě proběhl legislativní proces. Mimochodem je symbolické, že zákon se stává součástí právního řádu České republiky, tedy nabývá platnosti až dnes, tedy v den, kdy spolu hovoříme (pozn.: 6. 11. 2014). A právě v důsledku dlouhého legislativního procesu nejsou známy ani návrhy prováděcích předpisů, služebních předpisů, na náměstka pro státní službu je teprve nyní možno vypsát výběrové řízení atd. Namátkou třeba nevíme, jaká budou pravidla pro systemizaci a organizaci služebních úřadů.

Otázek kolem služebního zákona je mnoho a určité budou nabývat na intenzitě. Budou mít zaměstnanci resortu příležitost se s nimi někde seznámit?

Na portálu ISSP je v horní liště záložka Portál Státní služba. Zde budeme postupně vkládat všechny důležité informace. Hned počátkem příštího roku plánujeme cyklus přednášek pro všechny zaměstnance služebních úřadů. Jak jsem se již zmínil, v současné době vyhodnocujeme organizační změny k 1. 1. 2015, a to i z toho hlediska, která systemizovaná místa budou místa služební a která nikoli. Výsledky budeme samozřejmě ještě upřesňovat s příslušnými vedoucími zaměstnanci a následně podáme všem zaměstnancům informace o závěrech a hlavně o tom, jak mají dále postupovat.

Rozsáhlému tématu kolem nového služebního zákona se redakce A reportu chce i nadále věnovat, a pokud budou nějaké žhavé informace, najdete je v některém z příštích čísel.

Text a foto: Jana Deckerová

43. výsadkový prapor Chrudim

VYHLAŠUJE

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

19. - 21. ledna 2015

Nabízíme

Službu u jediného výsadkového praporu AČR v kolektivu výsadkářů motivovaných jako ty.

Zahraniční nasazení v místech jako Afghánistán a Mali.

Atraktivní výcvik, a to včetně výsadkového, se všemi příplatky a výhodami s ním spojenými.

V případě zájmu zašli přihlášku do 15. ledna na info@43vpr.cz

Další info na FB, Wiki a YouTube: „43. výsadkový prapor Chrudim“

tel: 973 248 217

fax: 973 248 204

Požadujeme

- Kompletní výroční tělesné přezkoušení AČR
- Uplavat 300 m
- Překážkové dráhy
- Běhy a pochody se zátěží
- Psychotesty

Účastníci výběrového řízení v obou kategoriích („štáb“ a „bojové jednotky“) musí mít předpoklady získat lékařské vysvědčení A-schopen jako výsadkář

POT ŠETŘÍ KREV

Reportáž z hlídkového letu jednoho z českých pilotů letounu JAS-39 Gripen, kteří v říjnu a listopadu letošního roku zajišťovali ochranu vzdušného prostoru nad Islandem

V roli strážce sopečného ostrova

„Keflavik tower, Amber zero one flight, holding point runway zero two, with clearance radial zero eight five, distance four seven from kilo echo foxtrot, flight level one eight zero,“ odříkává do rádia vedoucí naší dvojice Michal, podle nášivky Macro, pro nás ale prostě Daňour. Právě jsme přešli z frekvence „ground“, kde probíhá řízení letounů během pojiždění, na frekvenci věže. Oznámila, že jsme na vyčkávacím místě dráhy 02. Obdrželi jsme odletové povolení. Určuje nám odlet radiálem 085, letovou hladinu 18 tisíc stop (ft) na vzdálenost 47 námořních mil od VOR KEF, tedy radiomajáku situovaného na letišti v Keflavíku.

„Amber zero one flight, line up runway zero two,“ zní odpověď a oba naše letouny se dávají do pohybu, aby zaujaly postavení ke vzletu.

Zastavuji vpravo od letounu vedoucího a signalizuji připravenost. Otáčky padesát procent, odjištěná sedačka, rozsvícená přístávací světla. Vzrušení před vzletem, které vás nikdy neomrzí!

Povolení ke vzletu přichází vzápětí. Vedoucímu letounu poklesne příď, jak tah motoru na maximum zatíží tlumič předřového podvozku. Také já kontroluji hodnoty přístrojů na maximálním tahu. Vztyčený palec na znamení, že je vše O. K.

Maximální forsáž

Hlava v přilbě pár metrů přede mnou rázně kývne vpřed. Tento signál znamená, že pouští brzdy a náš let začíná. Sleduji kolo hlavního podvozku a ve chvíli, kdy se pohne, pouštím brzdy. Ve chvíli, kdy se gripenu přede mnou začne

otvírat výtoková tryska (režim přídatného spalování), přesouvám plynovou páku do polohy maximální forsáž. V tomto okamžiku oba letouny akcelerují, v zádech neomylně cítím tah motoru ženoucího letoun do bodu odpoutání. Mírně ubírám plyn, abych udržel svou pozici stupňovitě vpravo. Kopíruji teď každý pohyb vedoucího letounu. Ve chvíli, kdy se příď zvedá vzhůru, jemně přitahuji řídicí páku. Naše letouny opouštějí povrch letiště.

Každou další vteřinou nabíráme rychlost a výšku. Ve stejném okamžiku, kdy se dávají

do pohybu kryty podvozku vedoucího, zavírám ten svůj i já. Držíme úhel stoupání, pod námi se mihne pobřeží a my zahajujeme zatáčku doprava k nalétnutí radiálu 085°. Upravuji rozestup. Vzlet ve dvojici musí vždy vypadat perfektně! Ted' už ale zaujímám komfortnější pozici. Mohu sledovat prostor okolo sebe a ne se pouze soustředit na udržení polohy několik málo metrů od druhého stroje.

Nabíráme stanovenou výšku a pod námi se otevírá úžasný pohled na pobřeží Islandu. Letíme do zóny „charlie“, která je situovaná

nad ostrovem, jak my říkáme na „centr kurt“. Dnešní „sea state“, velikost vln, nám neumožňuje letět do prostorů nad oceánem. „Plechové nebe“ neboli jasná obloha téměř bez mráčku v sobě nese příslib výhledu na neuvěřitelnou krajinu Islandu. Nekonečné plochy ledovců a zlověstné vrcholy zdánlivě nečinných sopek. V této chvíli se pohybujeme rychlostí vyjádřenou Machovým číslem 0,8. Eliminujeme tak čas přeletu do pracovního prostoru. Vzdálenosti jsou zde rozdílné oproti tomu, na co jsme zvyklí v domácích podmínkách.

„Amber flight, contact LOKI on channel one zero,“ vybízí nás řídicí letového provozu k přechodu na taktickou frekvenci. „Push one zero,“ velí Michal po té, co potvrdil přijetí povelu. Volím kanál deset a dvojím kliknutím tlačítka PTT (push to talk) dávám Daňourovi najevo, že jsem na požadované frekvenci. Aniž by mě tedy vyvolával, zahajuje komunikaci s letovodem. S některými lidmi je prostě radost spolupracovat! Žádné zbytečné řeči a prстоje. Pod volacím znakem „LOKI“ zde působí skupina českých letovodů, kteří nás navádí na vzdušné cíle. V případě cvičného letu, tzv. „tango scramble“, jeden na druhého. Naopak při signálu „alpha scramble“ je výsledkem vzájemné spolupráce navedení do zadní polosféry letounu, na nějž se provádí zásah, v našem případě VID, tedy vizuální identifikace.

V roli cíle

Po nezbytných procedurách a výměně standardních frází s letovody dostávám povel k odpoutání formace a odletu do svého CAP (Combat Air Patrol). Je to místo, odkud budu začínat své navedení na cíl. Přidávám tedy otáčky na maximum a otáčím letoun na záda. Zvratem se dostávám do opačného kurzu a zároveň nabírám rychlost. Vše v dobré tradici s rčením, že stíhač je buď na zádech, nebo ve zteči, nebo na pádaku. To poslední samozřejmě jen po přesile deset na jednoho! Zahajuji tzv. G-warm up. Je to soubor manévrů s různou intenzitou přetížení. V podstatě jde o takovou rozcvičku a zahřátí organismu, aby byl v provozních teplotách před nastávající porcí vysokých hodnot přetížení.

V této chvíli jsem již na frekvenci „svého“ letovoda a zároveň hlásím vedoucímu: „Amber zero two g-warm up completed, FENCE-IN completed.“ FENCE je výraz pro soubor úkonů, kterými dosáhneme nastavení všech systémů a senzorů k úspěšnému vedení boje. Působím v roli cíle a mám přidělené hladiny 5 až 9, tedy v tomto případě 250 až 290. Zóna je vymezená výškou F180 až F290, proto stíhač může využívat blok 0–4, tedy F200 až F240. Cílem tohoto rozdělení je dodržení bezpečnosti. Pilot v roli stíhače nesmí do bloku cíle bez vizuálních referencí. Pokud by tedy nastal případ, že se piloti vzájemně nevidí, nemůže dojít ke kolizi.

Dobu, po kterou Michal dělá svou práci, tedy přepad na mě s cílem provést vizuální identifikaci, využívám k pozorování země mnou. Ledová pustina bičovaná ostrým víchrem nepůsobí nijak přívětivě. A to navzdory skutečnosti, že se koupe v měkkém světle nízkého položeného slunce. V této roční době v těchto končinách tato nám nejbližší hvězda moc vysoko nad obzor nevyšplhá. Máte dojem, že je neustále večer, či ráno.

Plním povely letovoda

„Terminate, terminate,“ ukončí můj vyhlídkový let kontrolor. Ano, Michal splnil celou proceduru, odvalem se odpoutává a letí zpět do svého CAP. Vidím břicho jeho gripenu a zapnutou forsáž. Mízí v křišťálově čistém vzduchu pode mnou, věren onomu nepsanému rčení.

Ted' je řada na mně. „Amber zero two, turn right, heading two four zero.“ Okamžitě zahajuji pravou zatáčku do kurzu 240° a akceleruji na M 0,9. Po zaznění „fight 's on“ zahájí letovod svůj příval informací o cíli. Poslouchám, jak vyčítá hodnoty o poloze cíle vztahované k mé pozici, o jeho výšce a rychlosti. Dostávám povely k opravě kurzu a změně výšky tak, abychom ve vzájemné kooperaci dosáhli pozice v přenížení zhruba jeden a půl námořní míle za cílem. V souvislosti se všemi obdrženými daty nastavuji palubní lokátor tak, aby se „díval“ do prostoru cíle. Při tomto způsobu navedení je tvůrcem celé geometrie letu letovod. Mým úkolem je co

nejpřesněji plnit jeho povely. Ve chvíli, kdy získávám vizuální reference, přebírám iniciativu. Manévruji s letounem do pozice za cílem tak, abych byl schopen rozpoznat typ, zbarvení, senzenou výzbroj, výsostné znaky a označení. Vše je otázkou několika málo minut.

Dále se střídáme v pozici stíhače a cíle, tentokrát však už v navedení pro cvičný odpal tepelně naváděné rakety. Ve chvíli, kdy se blíží čas nám vyměřený pro dnešní let a kdy i stav paliva ukazuje nezbytnost návratu, je nám odměnou pohled na Holuhraun. Právě tady se na povrch ostrova dere láva ze sopky Bárðarbunga. Doslovná brána pekelná. Je to fascinující pohled, ale ubývající palivo nám velí k návratu. Nasazujeme kurz přímo na radiomaják v Keflavíku, momentálně vzdálený nějakých 150 námořních mil.

Poděkování v mateřštině

Po přeladění na frekvenci Keflavik approach žádáme vizuální přiblížení dráhy 20. Klesáme nad hladinu oceánu na výšku 2 000 ft a rychlostí 350 kts se blížíme k letišti. Po přechodu na věž dostáváme: „Amber flight, clear for visual approach runway two zero, brake to the right.“ Po nalétnutí kurzu dráhy, pokračujeme v ted' již sevřené formaci až nad letiště. Zhruba nad polovinou délky dráhy Michal signalizuje rozchod. Přikývnou a vidím, jak se ostrým manévrem doprava odpoutává. Tři vteřiny po něm stahují na volnoběh a dělám zatáčku doprava s velkým přetížením, které pomůže odbrzdít letoun před vysouváním podvozku. Srovnávám letoun do opačného kurzu „ranvejé“ a sleduji vedoucí letoun necelou míli přede mnou. „Gear, gear go,“ zazní povel. Páku ovládání podvozku dávám do polohy vysunuto. Ozývají se známé zvuky, vzápětí potvrzují tři zeleňá světélka vysunutí a zajištění podvozku. Rychlost klesá pod 200 kts, držím si vzdálenost a začínám pravou zatáčkou dotáčet na finále. Upravuji úhel klesání a mířím na levou stranu dráhy, kterou označujeme při této proceduře „fast strip“. Druhá strana je nazývána „slow strip“ a ve chvíli, kdy má pilot rychlost pod kontrolou, přejíždí do ní. Tím uvolní „fast strip“ pro letoun přistávající za ním a zároveň již není překážkou při opakovaném vzletu dalších letounů v případě nutnosti. Zvyšuji tedy úhel náběhu, hlídám si směr a mírně snižuji rychlost. Pode mnou se mihne práh dráhy, držím letoun ve správném úhlu a snižuji otáčky na minimum. Předřový podvozek se dotýká povrchu, stahuji plyn na pozemní volnoběh a brzdím. Canard-y se automaticky otáčí do pozice největšího aerodynamického odporu a zároveň s nimi se vysouvají i brzdící štíty. Přejíždím do pomalejšího pruhu a provádím úkony po přistání. „Amber flight, vacate first to the right, taxi to west end and call Keflavik ground,“ zní poslední povel z věže. „Amber flight vacated twice, changing to ground, proceeding to west end, Takk,“ hlásím, že jsem uvolnil dráhu a že přecházíme na pozemní řídicího. Jedeme směrem k našemu dočasnému působišti na západním cípu letiště. Loučím se poděkováním v mateřštině řídicího letového provozu.

Text a foto: kapitán Milan Nykodým, pilot 211. taktické letky, 21. zTL

Čeští protiletadlovci z 25. protiletadlového raketového pluku ze Strakonice se v Litvě účastnili cvičení Iron Sword 2014

Pozvedli železný meč

Sedm desítek vojáků ze strakonického 25. protiletadlového raketového pluku se v první polovině listopadu zapojilo v Litvě do mezinárodního cvičení s názvem Iron Sword 2014. Společně s litevskou četou tvořili baterii protivzdušné obrany – prvek bojové podpory východní brigády, jehož úkolem bylo místu velení brigády a prapornímu úkolovému uskupení Sword zabezpečit protivzdušnou obranu ve všech fázích operace.

Cvičení v Litvě se zúčastnilo dva a půl tisíce vojáků z devíti členských států NATO (Česká republika, Estonsko, Kanada, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Německo, USA a Velká Británie). Jeho hlavním cílem bylo prověřit spolupráci vojenských jednotek z různých zemí Severoatlantické aliance jak při plánování, tak během samotného průběhu společných operací v rámci mnohonárodního úkolového uskupení. Zároveň se jednalo o jedno z řady cvičení, kterými Aliance v reakci na situaci na Ukrajině chtěla ukázat, že je v případě krize připravena a schopna reagovat.

Strakonický útvar pro potřeby cvičení vyčlenil úkolové uskupení na bázi protiletadlové čety, vyzbrojené přenosnými protiletadlovými raketovými komplety RBS-70. Doplnoval ji systém velení a řízení palby a prvek logistické podpory.

RACCOS poprvé na železnici

Ve čtvrtek 30. října naložili vojáci v Dívčicích u Českých Budějovic techniku na železnici a vyrazili směr Pobaltí. Cesta do polského Suwalki poblíž litevských hranic trvala necelých 51 hodin. Posledních 170 kilometrů do litevské Rukly

zvládla kolona vojenských vozidel za tři hodiny. V neděli 2. listopadu tak již byla celá jednotka na místě. Jak vojáci tvořící doprovod železničního transportu, tak i ostatní, jež na místo dopravil vojenský letoun CASA 295M.

„Přeprava techniky proběhla hladce díky výborné spolupráci s příslušníky odboru dopravy Agentury logistiky, kteří svým aktivním přístupem zvládli i zdánlivě nemožné, což byla první vlaková přeprava místa bojového velení protiletadlové raketové baterie – RACCOS,“ zdůraznil kapitán Petr Mach, náčelník oddělení logistiky strakonického pluku. Zmíněný prostředek byl dosud přepravován pouze po silnici.

Cvičení odstartoval náměstek

Hned po zahájení cvičení obdrželi vojáci z nadřízeného velitelství bojový rozkaz a zahájili přípravu na operaci s názvem Fury Fall. „Proces přípravy jednotek zahrnuje zplánování, vytvoření a vydání vlastních bojových rozkazů velitelů družstev, dále přípravu materiálu, techniky a vyfasování zbraní a munice. Součástí jsou i nácviky vybraných taktických činností,“ uvedl velitel české jednotky protivzdušné obrany kapitán

Peter Rabiňák s tím, že vyvrcholením přípravné fáze bylo sladění celého praporního úkolového uskupení Sword.

Významnou úlohu během cvičení sehrávali styční důstojníci, kteří působili na místě velení nadřízeného praporu a brigády. Jedním z nich byl kapitán Roman Dvořák. „Mým úkolem je u nadřízeného velitelství získat informace o záměru provedení operace, které následně předávám směřně na místo velení protiletadlové čety. Ta v reakci na to zahájí svůj plánovací proces, o jehož výsledcích informuji velení praporu. Během samotné operace pak předávám zejména informace, jež jsou důležité pro koordinaci činnosti jednotek,“ vysvětlil podstatu své práce.

Operace Fury Fall

Schopnost spolupráce vojenských jednotek z různých států NATO měla prověřit operace Fury Fall neboli čtyřdenní odborně-taktické cvičení, kterým cvičení Iron Sword 2014 vrcholilo. „Nepřátelské jednotky operují na severovýchodě vojenského výcvikového prostoru Pabrade. Osmý prapor východní brigády zaujal spěšnou obranu, aby zastavil jejich postup. Úkolem praporu Sword je přesunout se do prostoru, vystřídat osmý prapor, zaujmout obranné pozice a v následném protiútku zničit nepřítele,“ popsal taktický námět kapitán Peter Rabiňák.

Stěžejní fáze začala v neděli 9. listopadu v šest hodin ráno taktickým přesunem praporu Sword z Rukly do Pabrade. Kolona vozidel, dlouhá několik kilometrů, dorazila do cíle po pěti hodinách. Strakoničtí vojáci ihned provedli rekonstrukci terénu a začali s výstavbou česko-litevského místa velení protiletadlové baterie. Příslušníci družstev RBS-70 vyrazili na určené pozice a vybudovali zde palebná postavení, aby

mohli před napadením ze vzduchu bránit hlavní místo velení východní brigády.

Vše vyvrcholilo ve středu 12. listopadu dopoledne, kdy prapor Sword zahájil protiútok. Pro jeho podporu k němu byla přidělena česká protiletadlová jednotka. „Během noci z úterý na středu vystřídali naši vojáci litevskou četou protivzdušné obrany, aby mohli pozemní jednotky během útoku bránit před prostředky vzdušného napadení nepřítele,“ doplnil kapitán Rabiňák s tím, že litevská jednotka se stáhla k hlavnímu místu velení brigády, které bránila až do konce operace.

Schopnosti všech koaličních vojáků během cvičení prověřilo množství incidentů. Vojáci museli prokázat, že jsou schopni ničit nepřátelské vzdušné cíle, reagovat v přímém kontaktu s nepřítelem, ošetřit zraněnou osobu či si poradit s demonstranty, kteří zablokovali důležitou komunikaci. „To vše přispělo k prohloubení důvěry a spolupráce mezi aliančními partnery a zároveň před nás postavilo řadu výzev, kterým se v budoucnosti budeme muset společně postavit čelem,“ zdůraznil kapitán Rabiňák.

Ocenění pozorovatelů z NATO

Místo velení české jednotky navštívili během cvičení pozorovatelé z Velitelství společných sil NATO z nizozemského Brunssumu. Plukovník Hans Houf, který skupinu vedl, nešetřil slovy chvály a obdivu na funkčnost místa velení a komplexnost celého systému velení a řízení české jednotky.

Výborného hodnocení se dostalo i příslušníkům družstev RBS-70 ze strany rozhodčích, kteří bedlivě dohlíželi na průběh celého cvičení. Ti vysoce ocenili koordinovanost a rychlost českých družstev RBS-70, s jakou v palebných postaveních řešila situace při kontaktu s pozemním nepřítelem. Jejich pozornosti neunikla ani stoprocentní úspěšnost vojáků při plnění jejich hlavního úkolu, kterým bylo ničení nepřátelských vzdušných cílů.

Čeští vojáci se zapsali do historie cvičení, když se jim podařilo zničit neviditelný bezpilotní

letoun s označením KZO. Příslušníci německých ozbrojených sil jej totiž zde představili jako horkou novinku ze oblasti vývoje bezpilotních prostředků s technologií stealth. Účelem konstrukce a použití materiálů těchto prostředků je minimalizovat odraznou plochu letounu, díky které mohou být zachyceny radiolokačním prostředkem. Příslušníci strakonického útvaru si tak připsali další velké plus, neboť zjistili, že jejich nový radar RVR je schopný zachytit i vzdušné cíle se zmíněnou technologií.

Spojení s Českou republikou

Během cvičení v Pobaltí vojáci rovněž otestovali, nad rámec taktické roze hry, datový přenos mezi vlastním místem velení v Litvě a Českou republikou. Podle slov kapitána Dana Matějky z oddělení komunikačních a informačních systémů strakonického útvaru tak přes satelitní spoj propojili prostředek PUPo-Sy (přístupový uzel pohotovostního systému), během cvičení využívaný jako místo velení protiletadlové čety, s místem velení 25. protiletadlového raketového pluku ve Strakonici (takzvaný SAMOC). Jednalo se o první podobné testování spojené s účastí na cvičení v zahraničí.

Vojáci ověřili, že jsou schopni z místa velení v České republice distribuovat do Litvy informace o vzdušné situaci, taktické zákresy či formalizované zprávy. „Tato schopnost nabývá na významu zejména v souvislosti s možným nasazením strakonických vojáků do aliančních sil rychlé reakce NRF (NATO Response Force) nebo bojového uskupení Evropské unie Battle Group EU,“ dodal kapitán Matějka.

Spolupráce českých a litevských vojáků

Česká jednotka spolu s litevskou četou tvořily během cvičení baterii protivzdušné obrany. V oblasti Force Protection (zabezpečení obrany)

místa velení převzali čeští vojáci iniciativu a začali své litevské kolegy učit jednotlivé taktické postupy. „V tomto směru máme více zkušeností než litevští vojáci. Nacvičovali jsme s nimi konkrétní činnost při napadení nepřítelem, včetně reakcí na jednotlivé signály a způsoby podávání jednobodového a třibodového hlášení,“ vyjmenoval nadrotmistr Jaroslav Nábělek, velitel Force Protection jedné ze tří směn na místě velení.

„Těší mě, že zde můžeme cvičit s českými vojáky. Poznávám, jakým způsobem funguje jejich jednotka, a srovnávám to s tou naší. Zkušenosti, které zde získám, bych rád využil k zefektivnění výcviku podřízených vojáků,“ uvedl litevský velitel baterie protivzdušné obrany kapitán Deividas Gaščiunas. Přínos společného výcviku pro oba národy potvrdil i velitel litevského protiletadlového praporu major Vitalijus Sadrejevas během návštěvy místa velení protiletadlové baterie.

Text: kapitánka Jana Samcová, tisková a informační důstojnice 25. protiletadlového raketového pluku, foto: autorka a archiv litevských pozemních sil

Deset let profesionální armády nám mnohem více dalo, než sebralo

Vojna na plný úvazek

Pokud bychom měli psát o počátcích profesionalizace naší armády, museli bychom se nejspíš vrátit do první poloviny devadesátých let minulého století. Již v úvahách o koncepci samostatné Armády České republiky se hovořilo o poloprofesionálních ozbrojených sborech. Počítalo se s navýšením počtů dělesloužících vojáků se závazkem dva až pět roků.

sil, které bylo za tímto účelem zřízeno jako zcela samostatná a naprosto nezávislá složka.

Nižší zdrojový rámec

Původní plány přechodu na plně profesionální armádu musely být ale po roce 2003 narychlo přepracovány na nový, podstatně nižší zdrojový rámec. Snahy přiblížit se vojenským rozpočtem dvěma procentům HDP se ukázaly jako nereálné. Ještě předtím ale došlo především z důvodu zlepšení postavení profesionálních vojáků na trhu práce k rozšíření instrumentů jejich finančního zajištění. Asi nejvýznamnější roli v tomto směru sehrál tzv. příspěvek na bydlení ve výši okolo deseti tisíc korun. Ten napomohl v letech 2003 až 2005 řádově podstatně intenzivnějšímu náboru potřebných odborností do armády. Celý tento proces byl ale prioritně zaměřen na kvantitativní doplnění, méně již sledoval kvalitu přijímaných jedinců.

Na rozhodnutí o zrušení vojenské základní služby musela reagovat i branná legislativa. Především pak zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování, z listopadu 2004, který nahrazoval dosavadní branný zákon č. 218/1999 Sb. Ten rušil ustanovení týkající se základní služby a nově upravoval zejména

problematiku odvodního řízení, základní přípravy a vojenských správních úřadů. Ani ten ale nebyl právě ideální. Události, ke kterým došlo v letošním roce na Ukrajině, ukázaly, že se v případě hrožících konfliktů výrazně zkrátila varovná doba. Z tohoto pohledu se platný branný zákon jeví jako ne zcela vyhovující a byla potřeba ho novelizovat.

Převrácení pyramidy

Poslední vojáci základní služby opustili armádu 22. prosince 2004. Dva týdny předtím se s mnohými z nich rozloučil v prostorách Pražského hradu tehdejší ministr Karel Kühnl následujícími slovy: „Historikové mají v oblibě dokončené kapitoly dějin. Již za několik dnů mohou uzavřít a učinit předmětem svého bádání další z nich – neboť dlouhá, mnohaletá historie povinné vojenské základní služby v hranicích našeho území dospěla do svého závěrečného finále.“

Od počátku roku 2005 se Armáda České republiky musela obejít nejen bez vojáků základní služby, ale také se vypořádat s nevhodnou hodnotností a věkovou strukturou profesionálního sboru. Ještě v roce 2002 tvořili důstojníci polovinu všech vojáků z povolání. O snaze obrátit tento trend svědčí skutečnost, že více než osmdesát dva procent nově přijatých vojáků z povolání v roce 2004 představovali rotmíři. Přesto ještě v roce 2004 tvořil důstojnický sbor více než 33 procent všech vojáků z povolání a o rok později, tedy již v plně profesionální armádě, to bylo více než 31 procent. Překlopení pomyslné hodnotnostní pyramidy bylo tedy dokončeno o řadu let později, až po zřízení profesionálního poddůstojnického sboru a zavedení nového hodnotnostního označení počátkem

Postupně, jak se v druhé polovině devadesátých let přibližoval termín vstupu České republiky do NATO, bylo čím dál více zřejmé, že pro potřeby aliančních sil okamžitá reakce budeme muset postavit některé plně profesionální jednotky. Takovouto první vlašovičkou se v roce 1999 stala plně profesionální 9. rota radiční, chemické a biologické ochrany. Jednalo se o zcela samostatnou jednotku s vlastní logistikou a bojovým zabezpečením. S podobným cílem se postupně začaly profesionalizovat i některé další menší jednotky naší armády, jako například vrtulníkový roj č. 43. výsadkový mechanizovaný prapor. V té době ale pořád ještě velení armády trvalo na konskripčním doplňování našich ozbrojených sil. A tak rozhodnutí o přechodu na plně profesionální armádu mělo výhradně politický charakter. A to prakticky bez předchozí hluboké vojenské odborné analýzy. Tou se až dodatečně, teprve po definitivním rozhodnutí o profesionalizaci, zabývalo Centrum pro reformu ozbrojených

roku 2011. V té době sloužilo v naší armádě 2 258 vyšších důstojníků, 3 255 nižších, 6 082 praporčíků, 7 639 poddůstojníků a 1 118 příslušníků mužstva. Příslušníků důstojnického sboru bylo tedy již jen kolem osmnácti procent. Například počet generálů se z 35 koncem roku 2004 snížil na 22.

Přínos zahraničních misí

Výrazně se změnila i jazyková vybavenost vojáků. V roce 2011 bylo v resortu celkem 11 452 držitelů osvědčení o složení jazykové zkoušky z anglického jazyka. Z toho bylo přes 4 500 na úrovni STANAG 2 a téměř 1 600 na úrovni STANAG 3.

Od roku 2005 došlo rovněž k podstatně širšímu zapojení našich vojáků do zahraničních operací. Kromě Iráku, kde jsme působili od roku 2003, se rozšířila výrazně naše účast především v Afghánistánu. Většina kontingentů, díky plné profesionalitě, mohla být stavěna na organizačních celcích konkrétních útvarů. Zásadním způsobem se měnil charakter výcviku. Mnohem více odpovídal potřebám profesionálních sil. I v tomto směru se ale jednalo o postupný a v některých případech ne právě lehký proces. Asi nejvýraznější přínos z tohoto hlediska měla naše účast v zahraničních misích. Během ní totiž nejčastěji docházelo k porovnávání metod výcviku a ke srovnávání standardů. Významná v tomto směru byla ale i velká zahraniční cvičení, kterých se měly možnost naše jednotky účastnit. Samostatnou kapitolou pak byl výcvik na simulačních systémech na americké základně Hohenfels v Německu.

Nové zbraňové systémy

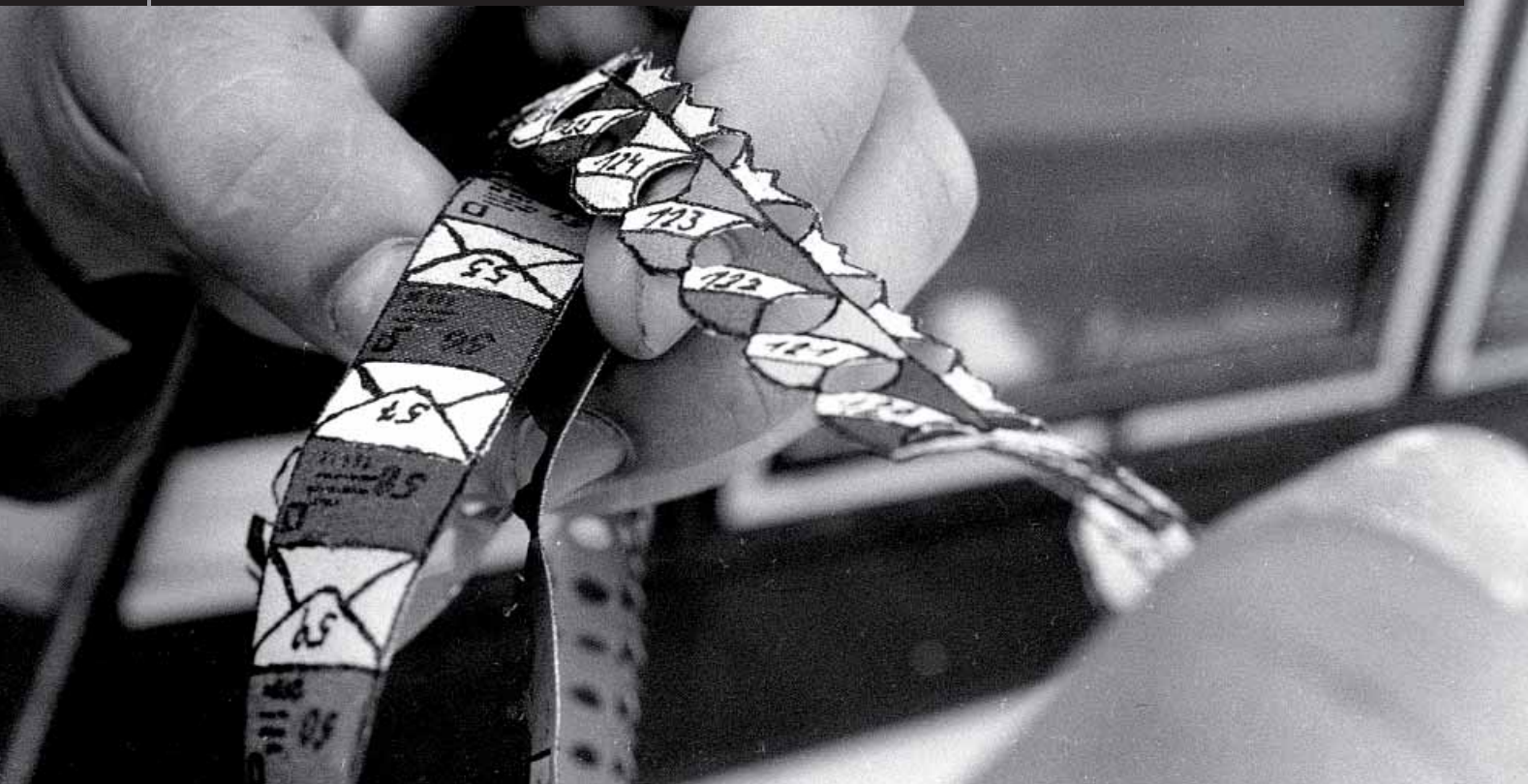
V uplynulém desetiletí, i přes nesporný nedostatek finančních prostředků, prošla výzbroj naší armády, do té doby převážně sovětské provenience, zásadní proměnou. Letectvo bylo vyzbrojeno supersoniky JAS-39 Gripen, dopravními letouny CASA, Airbus A-319CJ a modernizovanými vrtulníky Mi-171. Pozemní vojsko získalo obrněné transportéry Pandur, lehká obrněná vozidla Iveco a Dingo, automobily Tatra T-810, Land Rover Kajman, průzkumné prostředky Skylark a Raven, pasivní sledovací systém Věra,

dělostřelecký systém ARTHUR a pěchotní zbraň CZ 805 BREN, kulomety Minimi a pistole vz. 75 Phantom.

Dobudování profesionální armády však negativně ovlivnila bankovní a ekonomická krize po roce 2008. V jejím důsledku bylo nezbytné nejen odložit některé modernizační projekty, ale také udělat několik reorganizací a snížit počty profesionálních sil. Nezbytné zásoby určité munice a materiálu se snížily na minimum.

Text a foto: Vladimír Marek

Od zrušení vojenské základní služby v České republice uplynulo deset let, nezapomeňme

Když vládly odvody

Posledních 878 branců nastoupilo do Armády České republiky 30. března 2004. Ty už ale nečekal rok služby, ale necelých devět měsíců. Vánoce již strávili doma mezi svými blízkými. Do civilu odešli 22. prosince. Od tohoto okamžiku uplynulo již deset let. Celou tuto dobu tvoří Armádu České republiky již výhradně profesionální vojáci.

Ne vždy tomu ale tak bylo. V historii našeho státu se střídaly různé formy ozbrojených sil. První stálá armáda na našem území vznikla v roce 1649, když císař Ferdinand III. nechal několik svých pluků v trvalé službě. Vojáci tehdy vstupovali do armády dobrovolně, ale upisovali se na doživotí. Pokud se zrovna nikde neválčilo, mohli si vzít i několikaletou dovolenou. Všeobecná branná povinnost byla zavedena až v roce 1867.

Vojenskou povinnost pro nejchudší vrstvy v habsburské monarchii, jejíž součástí byly i země Koruny české, zavedl v roce 1781 císař Josef II. Tato doživotní služba byla zrušena za vlády císaře Františka I. v roce 1802. Vojáci sloužili u pěchoty 10 let, u jezdecka 12 let a u dělostřelectva dokonce 14 let. Tento systém se ale již v roce 1811 změnil, délka vojenské služby byla sjednocena na 14 let. V roce 1845 došlo k jejímu zkrácení na 8 let.

Po bitvě u Hradce Králové

Vysloveně přelomovým byl pro branné zřízení v Evropě rok 1793. Ve Francii byl nejprve

dekretem a o pět let později dokonce zákonem zaveden princip branné povinnosti. Podle něho měl každý občan státu povinnost vykonávat vojenskou službu. Neměl přitom možnost se nechat vykoupit ani zastoupit. Díky těmto doslova revolučním opatřením se právě Francii podařilo postavit armádu, která neměla v tehdejších světech co do velikosti obdoby.

Rakousko v tomto směru dlouhá léta zaostávalo. K zavedení branné povinnosti došlo až v roce 1858. Vojenská služba tehdy trvala osm let a dva roky zálohy. Týkala se však pouze určitých sociálních skupin. Zákon obsahoval řadu výjimek, z vojny bylo možné se vykoupit, případně poslat náhradníka. Potřebu skutečně všeobecného branného zákona odhalila až drtivá porážka rakouských vojsk v bitvě u Hradce Králové v roce 1866. Branný zákon, který pak o rok později zavedl v rakousko-uherské monarchii všeobecnou brannou povinnost, byl součástí celé řady opatření, jež měla reformovat ozbrojené síly. Brannou povinnost musel vykonávat každý osobně, zákon tudíž neznal možnost zastoupení ani osvobození od služby. Na druhou stranu nabytá práva těch, kteří se před vstoupením zákona

v platnost vykoupili z branné povinnosti, zůstala zachována. Přesto ale tito lidé nebyli oprostěni od služby v domobraně. Délka služby byla upravena na tři roky a u námořnictva pak na čtyři. Vojáci zůstávali po odchodu z armády sedm let v záloze a dva roky sloužili v takzvané zeměbraně. K dalšímu rozhodnutí o zkrácení délky vojenské služby dochází díky novele branného zákona až v roce 1912. Služba je zkrácena na dva roky, avšak u speciálních druhů zbraní zůstává tříletá délka služby a u námořnictva čtyřletá.

Úlevy pro rolníky a živnostníky

V samostatném Československu vešel v platnost branný zákon až v březnu 1920. Ten stanovil brannou povinnost pro muže ve věku 20 až 50 let a délku prezenční služby na 14 měsíců. V roce 1923 došlo k prodloužení prezenční služby na 24 měsíců. Následně byla ale její délka zkrácena na 18 měsíců. K původně uvažovanému dalšímu zkrácení v roce 1926 na 14 měsíců však již nedošlo. Toho se dočkali vojáci až v roce 1932.

Před tím ale ještě novela branného zákona z roku 1927 zavedla institut náhradní zálohy. Muži odvedení nad stanovenou hranici branců v jednom roce (určena na 70 000 mužů) byli zařazováni do náhradní zálohy. Došlo ke stanovení úlev z vojenské základní služby zejména pro živitele rodin, majitele zemědělských usedlostí, malých a středních živností a obchodů.

V roce 1933 se v sousedním Německu dostává k moci Adolf Hitler, což má za následek doslova dramatické zhoršení mezinárodněpolitické situace. Československá armáda na to reaguje přípravou rozsáhlé reformy, jejíž součástí je prodloužení vojenské základní služby na dva roky. Po jejím skončení navíc musel každý voják absolvovat čtyři cvičení v celkové délce 14 týdnů a rotníci a důstojníci dokonce pět měsíčních cvičení.

Během druhé světové války se naše jednotky vytvořené v zahraničí řídily branným zákonem z roku 1920 a jeho následnými novelami. Zajímavostí je, že do svých řad přijímaly i ženy, což vlastně bylo v přímém rozporu s tímto zákonem.

A kvíz

Branný zákon z roku 1920 stanovil délku prezenční služby na:

- a) 14 měsíců b) 2 roky c) 3 roky

Zavedení civilní služby

Také po roce 1945 platil předválečný branný zákon, ale branná povinnost vznikala již v 17 letech, k odvodu se chodilo v 19 a na vojnu se nastupovalo od 20 let. O čtyři roky později došlo k přijetí nového branného zákona č. 92/1949 Sb., který platil až do roku 1990 a stanovil délku vojenské základní služby na 24 měsíců. Za branné pohotovosti státu přitom měly služební povinnost i ženy, samozřejmě pokud tuto povinnost nepřevzaly již dříve dobrovolně.

I v této době však existovala řada výjimek, například pro studenty, kteří překročili jistou věkovou hranici. Studenti vysokých škol měli navíc možnost absolvovat rok základní služby přímo během studia na vojenských katedrách. Na letní uvolnění či na zkrácení na pět měsíců měli nárok muži, kteří představovali jedinou pracovní sílu v hospodářství, případně měli jiné závažné rodinné důvody. Tato náhradní vojenská základní služba byla v devadesátých letech zkrácena dokonce na tři měsíce a přetrvávala až do současnosti.

Novela zákona z roku 1990 zkrátila délku služby na 18 měsíců a uzákonila možnost civilní služby. Muž měl právo odmítnout vojenskou základní službu a nastoupit do civilní služby, která trvala o polovinu déle. O rok později další novela branného zákona prodloužila věkovou hranici při povolování odkladů základní a náhradní služby z 22 na 25 let a u studentů vysokých škol z 28 na 30 let. Zároveň o čtyři týdny zkrátila délku vojenského cvičení pro vojáky v záloze. Novela zákona z roku 1993 ještě jednou zkrátila délku vojenské základní služby na 12 měsíců.

Pozdější ministr obrany Jaroslav Tvrdík předložil 15. května 2003 vládě záměr zrušit vojenskou základní službu k 31. prosinci 2004. V listopadu 2003 vláda schválila reformu armády, která mimo jiné počítala i s ukončením vojenské základní služby v závěru roku 2004. Návrh branného zákona, který ruší základní i civilní službu, podepsal prezident republiky Václav Klaus 18. listopadu 2004.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA a Petr Strnad

V čem vidíte výhodu profesionalizace české armády oproti vojenské základní službě?

generálmajor František Maleninský
zástupce náčelníka Generálního štábu – náčelník štábu

Vojenskou základní službu jsem zažil, a to nejen v době dvouleté, ale i v té jednoroční, a pokud to porovnáme se současným stavem, kdy česká armáda přešla do plné profesionalizace, zodpovědně říkám, byl to krok správným směrem. Přesně si vzpomínám na rok 2005, kdy se s profesionalizací začalo. Přetřásaly se různé argumenty, jak to bude drahé, nebudou se plnit nábořry, nedostaneme do armády kvalitní lidi a nezabezpečíme dané úkoly. Dnes, po deseti letech, kdy plnohodnotně fungujeme jako profesionálové, je nutné potvrdit, že to byl krok správným směrem. Tuto nezvratnou skutečnost potvrzuje i další faktor, který vidíme ve změnách bezpečnostního prostředí nejen v Evropě, ale i ve světě, kde jediné profesionální armáda je schopna v relativně krátkém čase a v rychlé připravenosti se zúčastnit všech možných operací, a to kdekoli na světě. Pokud by naše armáda fungovala na bázi vojenské základní služby, tak by to z mého pohledu bylo téměř nemožné. Existuje varianta jako například v Norsku, kde dosud vojenskou základní službu mají, a pokud chtějí vyslat své vojáky do zahraničních misí, musí s každým jednotlivcem podepsat kontrakt, a teprve pak se z těchto „základňáků“ stávají po dobu mise profesionálové.

V této souvislosti si také musíme uvědomit, jaké technologie byly před deseti lety a kde si stojíme dnes. Na co dříve stačil dvouletý výcvik, tak dnes k ovládnutí techniky nebo zbraňových systémů jsou nutné nejen víceleté cykly, ale hlavně stabilizace obsluhujícího personálu. K ovládnutí techniky, zbraňových systémů, prostředků velení a řízení a mnoho dalších technologií, které jsou v současné době ve výzbroji naší armády, je nutné absolvovat i řadu zahraničních kurzů a vzdělávacích aktivit. A tady je zároveň velmi důležitý aspekt, a to, že k vedení komunikace na všech úrovních je potřebná znalost anglického jazyka. Nedovedu si představit, že bychom dosáhli této interoperability v podmínkách vojenské základní služby.

V současné době se objevují některé názory, že by se vojenská základní služba měla do armády vrátit. Tento princip může být založen na nějaké bázi tzv. branné přípravy nebo krátkodobým základním výcvikem. My, jako armáda, jsme schopni zabezpečit výcvik určité skupiny takových adeptů, a to jak po stránce základních vojenských drillů, tak i základních vojenských dovedností. Co ale nejsme schopni naučit v krátkém časovém úseku, to je ovládnutí zbraňové techniky, zbraňových systémů a nových technologií. Dnes hovoříme o legislativním balíčku zákonů o branné povinnosti, obraně vlasti, včetně výchovy žáků a studentů jak na základních, tak i na středních a vysokých školách. Obrana státu totiž není jen úkolem profesionální armády, ale z ústavy je povinností každého občana České republiky.

Dalším aspektem, který potvrzuje správnost profesionalizace, je hodnocení české armády za působení v zahraničních misích ze strany spojenců. A právě tady se v plné míře projevuje profesionální přístup našich vojáků v ovládnutí zbraní, zbraňových systémů a velkou roli tu hraje i vojenská taktika a sešranost jednotky. Opět velmi důležitý faktor dlouhodobějšího cyklu veškeré přípravy a profesionálního přístupu nejen těch, kteří vedou výcvik a předávají získané zkušenosti, ale i těch, kdo je přijímají. A toto je pro nás rozhodující. Takže zcela odpovědně říkám – profesionalizace Armády České republiky byl krok správným směrem a z mého pohledu je nezbytné v tomto trendu dál pokračovat.

plukovník Josef Kopecký
velitel 7. mechanizované brigády

Myslím, že na toto téma bylo již mnoho řečeno. Zejména se jedná o rozdíl v přístupu lidí vstupujících do armády.

Dnešní profesionálové se hlásí do armády dobrovolně, jsou motivováni, mají zájem o službu. Neumím porovnat náklady

na profesionální vojáky versus masová a povinná konskripční síla, ale moje zkušenosti s profesionály jsou skvělé.

Než se z nováčka stane opravdový vycvičený a spolehlivý voják, trvá to minimálně dva roky. Jeho kvality se dále zvyšují případným nasazením, kde se mu dále rozšiřuje jeho obzor. Po několika málo letech služby i tak zůstávají dále sloužit jen ti tzv. srdcaři a vlastenci.

Je radost vidět svoje vojáky, jak jim roste sebevědomí, jaký mají přístup ke službě, jak snášejí nasazení, jak jsou hrdí na to, co dělají, jak se stávají opravdovými odborníky... Je na ně spolehnouti, jsou tvořiví a, alespoň u mé brigády, fyzicky zdatní.

Určitě bych neměnil nebo se nevracel k předchozí formě. Víím, že i v řadách civilistů je plno lidí, kteří by mohli být dobří vojáci, kdyby byli republikou povoláni. U profesionálů je to ale povolání, závazek, a současně i otázka cti a vztahu k republice.

plk. gšt. Robert Bielený
velitel 15. ženijního pluku

Zásadním přínosem je kvalitativní připravenost vojáka z povolání. Souhrn dovedností, které jsou dnes požadovány po vojácích – profesionálech, je nesrovnatelný, někdy až desetnásobně vyšší než to, k čemu bylo možné připravit vojáky v základní službě. U ženijního vojska jde především o oblasti ženijních rot zaměřených na průzkum, uvolňování cest (route clearance), prohledávací operace (military search), záchranářské a stavebně-technické odbornosti a naprostým vrcholem z hlediska specifík a náročnosti přípravy je oblast likvidace výbušných prostředků – EOD, kterou si mnozí pletou s pyrotechnickou činností v Československé lidové armádě. Jenom odborná příprava specialistů EOD nám v současnosti zabere dva až tři roky. S tím spojená odborná taktická příprava jednotek a taktické bojové dovednosti malých jednotek napříč ženijním vojskem vyžaduje několikaměsíční dobu přípravy, kterou je nutné dlouhodobě udržovat a kvalitativně navýšovat.

Druhým přínosem, který vychází z kvalitnější přípravy profesionálů, je schopnost ovládat a obsluhovat složitě a pokročilejší zbraňové systémy mnohem širší základnou vojáků, než tomu bylo za dob povinné vojenské základní služby.

Připravenost a materiální vybavenost současné, mnohonásobně menší Armády České republiky, ve srovnání s počty osob a zbraní v rámci předchozí armády a obdobím před rokem 2004, je z hlediska kvality nesrovnatelně lepší.

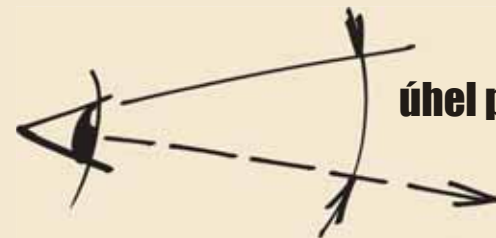
plukovník gšt. Jan Třinácý
velitel 13. dělostřeleckého pluku

Velkou výhodou je, že v současné Armádě České republiky slouží především ti, kteří si toto povolání sami a dobrovolně vybrali. Tomu také odpovídá zájem a ochota drtivé většiny se každodenně připravovat na svoji profesi, jejímž hlavním úkolem je obrana našeho státu, boj s terorismem společně s našimi koaličními partnery a pomoc občanům České republiky při živelních katastrofách. Z toho vyplývá, že celá řada systemizovaných míst v současné armádě vyžaduje důslednou a dlouhodobou přípravu, aby každý voják dobře zvládl svěřenou zbraň a techniku, u které slouží. Dále jsou pro správné a rychlé rozhodování důležité i profesní a životní zkušenosti, které by v devatenácti letech mladý muž či žena jen těžko získali.

kapitán v záloze Michael Černý

Náklady na profesionální armádu jsou zajisté mnohem menší než na obrovského molocha vojáků v základní službě. Na druhou stranu chybí to, že dnešní mládež nezíská základní návyky, disciplínu a odpovědnost.

Připravila: Jana Deckerová

úhel pohledu vrchního praporčíka

2015

– rok pozitivních systémových změn

Vážení příslušníci mužstva, poddůstojnického a praporčíckého sboru ozbrojených sil České republiky. Blíží se závěr roku 2014, a tak je čas na krátké zamyšlení nad rokem 2014 a nad tím, co nás čeká v roce 2015.

Rok 2014 byl pro všechny řadové vojáky stejně jako v minulosti rokem náročným. Některým vojákům by se mohlo zdát, a občas tento argument slyším, že skutečně náročnou prací je pouze práce u jednotek a že ve štábech je klid a pohoda. Realita je ovšem jiná. Nezáleží na tom, zda jste vojákem v hodnosti svobodníka u mechanizovaného praporu nebo v hodnosti nadpraporčíka na Generálním štábu AČR. Každé místo má svá specifika a každá práce je náročná jiným způsobem. I proto si všichni příslušníci mužstva, poddůstojníci a praporčíci zaslouží, bez ohledu na hodnotu nebo zařazení, poděkování za jejich celoroční práci, kterou svědomitě a neúnavně odvádí ve prospěch své jednotky, ozbrojených sil a vlasti.

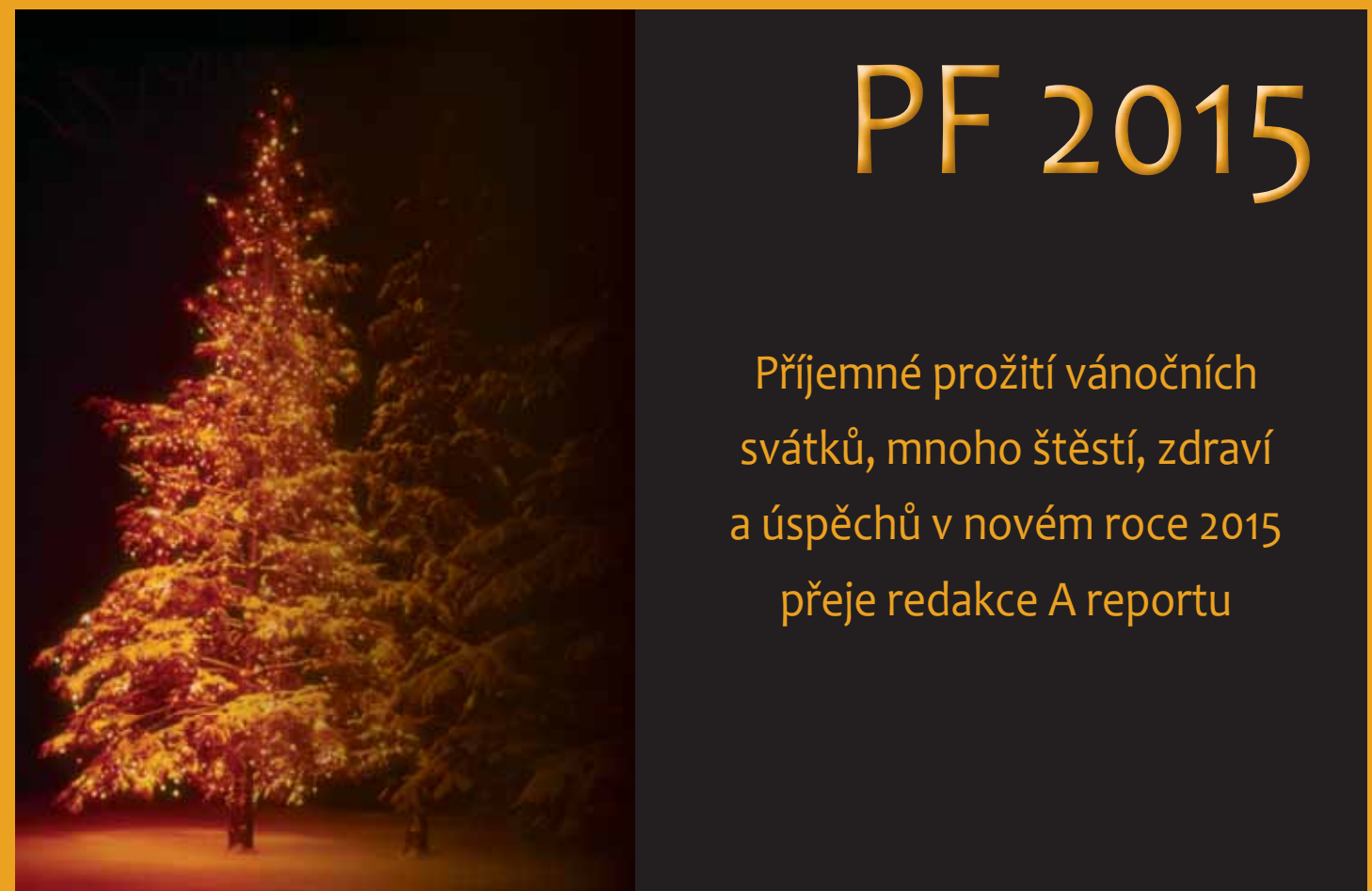
Stejně jako v předchozích letech, i v roce 2015 nás čekají změny. Je zřejmé, že tyto změny nebudou pozitivní pro všechny řadové vojáky, protože u velmi malé části vojáků mohou zasáhnout do jejich komfortní zóny. Bude na každém příslušníkovi mužstva, poddůstojníkovi nebo praporčíkovi, aby pečlivě a reálně zvážil své osobní hodnoty a pracovní preference ve světle připravovaných změn a rozhodnul se, zda tyto změny přijme, nebo nepřijme.

Po několika letech trvalého poklesu rozpočtu resortu MO ČR nás v roce 2015 čeká jeho růst se všemi z toho vyplývajícími dopady. V průběhu nového roku vstoupí v platnost novela zákona o vojácích z povolání. V souvislosti s tím se změní systém řízení kariér vojáků a na vojáky budou kladeny náročnější požadavky. Také kariérová příprava poddůstojnického a praporčíckého sboru bude v nadcházejícím roce probíhat jiným způsobem než doposud a bude nutné to reflektovat. Dále, po dlouhé době bude významně

obnovený nábor nových vojáků do ozbrojených sil, jehož cílem je postupně zacelit mezery v počtech jednotek a útvarů ozbrojených sil. Tyto a mnoho dalších změn znamenají, že se naše ozbrojená síla v roce 2015 začnou stabilizovat a následně i rozvíjet. Chci, aby každý příslušník mužstva, poddůstojnického a praporčíckého sboru vnímal skutečnost, že rok 2015 je rokem pozitivní systémové změny.

Na závěr mi v tomto mém posledním letošním příspěvku dovoluji, abych vám všem, příslušníkům mužstva, poddůstojnického a praporčíckého sboru, i vašim blízkým popřál příjemné a klidné prožití vánočních svátků a v novém roce pevné zdraví, mnoho štěstí, spokojenosti a pracovních úspěchů.

Vrchní praporčík AČR štábní praporčík Petr Seifert

PF 2015

Příjemné prožití vánočních svátků, mnoho štěstí, zdraví a úspěchů v novém roce 2015
přeje redakce A reportu

Sedm dní v týdnu, dvacet čtyři hodin denně

Dopisní zázilka s jedem nebo teroristický útok chemickou, biologickou či radiologickou zbraní. Tak právě tyto „horké“ chvíle, ať už pro civilní nebo vojenskou část obyvatelstva kdekoli ve světě, pomáhá řešit nové CBRN Reach Back operační centrum v rámci aliančního Centra ochrany proti zbraním hromadného ničení ve Vyškově (Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Centre of Excellence – JCBRN Defence COE Vyškov).

Na první pohled tohle mozkové centrum s vojenskými experty připomíná školní počítačovou učebnu. Stoly, židle, počítače a místo školní tabule velkoplošná obrazovka. Právě sem se ale sbíhají informace od vědeckých a armádních kapacit na zbraně hromadného ničení z celého světa. NATO zde, ve Vyškově, totiž otevřelo letos v listopadu v rámci protiteroristického programu další ze svých mnoha center výjimečnosti – speciální a jediné operační centrum v Evropě zaměřené na chemické, biologické a radiační bojové látky.

„Jeho vznik je zároveň spojen s vybudováním poradního týmu pro oblast ochrany proti zbraním hromadného ničení, který přímo předkládá technická a expertní doporučení vrchnímu veliteli spojeneckých sil v Evropě a ostatním žadatelům ze struktury NATO a zároveň i velitelům v operacích,“ konstatuje ředitel JCBRN Defence COE Vyškov plukovník gšt. Jiří Gajdoš. Zároveň dodal, že v možnostech Reach Back centra, které otevřelo dvanáct spojeneckých zemí, je okamžitě přímé propojení s odborníky na danou

situaci, což umožní rychlejší a hlavně účinnější pomoc přímo v místě zásahu.

Teroristé v akci

Útokem na Světové obchodní centrum v září 2001 a následnými dopisními zázilkami s obsahem antraxu se potřeba připravenosti obrany proti chemickému, biologickému, radiologickému a jadernému útoku dostala do centra pozornosti

celosvětové veřejnosti. Zažitá schémata vedení chemické a biologické války vzala dávno za své. Například jen biologické zbraně jsou pro teroristy potenciálně zajímavé ve srovnání s ostatními zbraněmi hromadného ničení. Jejich relativní dostupnost, anonymita i nízké náklady s sebou nesou riziko jejich použití. V úvahu je však třeba také brát psychologický dopad takového teroristického útoku. Lze totiž předpokládat, že by se, vzhledem k medializaci, stal i případně malý počet obětí podnětem ke značné panice. A ta by měla reálný dopad na fungování zasaženého státu, protože by zaměstnala značnou část policejních, vojenských, záchranných i zdravotnických kapacit. A přesně o to teroristům jde.

NATO sází na experty a rychlost

„Centrum funguje nepřetržitě, je v režimu čtyřadvacet hodin, sedm dní v týdnu,“ pokračuje ředitel Gajdoš. „V jednu chvíli jsme schopni spojit se s vědeckými kapacitami z oborů biologie, chemie, radiologie, ale třeba i se zpravodajskou službou nebo meteorology.“ Výsledkem pak je rychlá příprava analýzy nebezpečné situace, předpověď možného vývoje nebo vytvoření počítačové simulace. Čas a rychlost hrají velkou roli, protože jsou pro zmírnění dopadů a následnou pomoc postiženým rozhodující.

Mozky v utajení

Do speciální režimové místnosti operačního centra se hned tak někdo nedostane. Koneckonců není se co divit. Pracoviště nejenže disponuje unikátní databází, shromážděnými poznatky a simulacemi z minulosti, ale právě sem se sbíhají vědecké závěry expertů z celého světa. Plukovník Gajdoš informoval, že centrum už řešilo několik složitých případů. O jaké šlo, ale neprozradil. „Abychom byli důvěryhodným článkem v systému, musíme dodržet pravidlo, že o případech nemluvíme. Proto nemohu zveřejnit, jaké události jsme řešili, ale už několikrát jsme byli požádáni, abychom vypracovali speciální analýzu,“ dodal.

Pro naši představu však přece jen uvedl příklad z roku 2009 z Afghánistánu. Tehdy teroristé použili při útoku na dívčí školu jed na hmyz a pro okamžitou pomoc postiženým bylo nutné vyhodnotit, o jakou látku se jedná a jak nejrychleji pomoci raněným.

Čeští chemici mají ve světě zvuk

Samotné Centrum ochrany proti zbraním hromadného ničení ve Vyškově bylo aktivováno v roce 2007. Díky skvěle odvedené práci českých vojenských chemiků ze zahraničních misí má Česká republika na starost právě ochranu před zbraněmi hromadného ničení. Své přímé zástupce v centru má zatím dvanáct aliančních zemí, kromě České republiky je to Francie, Itálie, Maďarsko, Německo, Polsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, USA a Velká Británie. V současnosti je to také jediná alianční mezinárodní organizace trvale sídlící na našem území.

„Vznik CBRN Reach Back operačního centra je unikátním krokem k posílení aliančních schopností v boji s terorismem a dalšími hrozbami zneužití zbraní hromadného ničení v současném světě,“ řekl plukovník Gajdoš. „V rámci NATO je tento nově vzniklý prvek svým určením a schopnostmi

jedinečný v Evropě a v Alianci k němu neexistuje žádná srovnatelná alternativa.“

Obdobné centrum existuje pouze v USA, ale to je určené pouze pro vnitřní potřebu amerických ozbrojených sil.

„Centrum bude hrát jednu z klíčových úloh v programu boje proti terorismu,“ konstatoval z Bruselu v přímém videorozhovoru náměstek generálního tajemníka NATO Jamie Shea. Zdůraznil, že úkoly nemusí být jen vojenské, ale rychlé propojení expertů výrazně pomůže i při živelních či průmyslových haváriích nebo třeba pandemiích. V této souvislosti zmínil aktuální epidemii viru eboly v Africe, která se stává hrozbou pro celý svět.

Priorita české armády

„Oblast chemických a biologických zbraní je prioritou i koncepce Armády České republiky,“ konstatoval 1. zástupce náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Josef Bečvář. „V této oblasti máme mezi spojenci díky našim chemikům vysoký kredit a já doufám, že i díky práci tohoto jedinečného centra dokážeme, že jsme plnohodnotnou součástí celého systému aliančních schopností.“

Text a foto: Jana Deckerová

Ve španělském centru výjimečnosti zaměřeném na výbušné systémy má naše armáda již dva roky svého zástupce

Vše pod jednou střechou

Centrum výjimečnosti (Centre of Excellence) zaměřené na výbušné systémy vzniklo v malém španělském městečku Hoyo de Manzanares, vzdáleném zhruba čtyřicet kilometrů severně od Madridu, před třemi roky. V NATO se výstavba těchto center specializujících se na určitou oblast rozšířila po válce v Iráku v roce 2003. Do této doby také spadá vznik jediného českého centra výjimečnosti ve Vyškově zaměřeného na ochranu proti zbraním hromadného ničení.

se Švédskem. V této době by do centra výjimečnosti v Hoyo de Manzanares měl nastoupit švédský důstojník. Kromě toho je toto pracoviště různými formami podporováno Belgií, Kanadou a Velkou Británií. Tyto země však neusilují o plnohodnotné členství.

Celkově má centrum výjimečnosti šedesát šest tabulkových míst, a to včetně veškeré podpory v podobě recepční a administrativní služby, úklidu a servisu oprav. V jeho čele je velitelská skupina představující jakýsi miništáb složený

„Já osobně jsem jako první český zástupce nastoupil do centra výjimečnosti ve španělském Hoyo de Manzanares v srpnu 2012. V té době ještě nebyla mezi našimi zeměmi podepsána nezbytná memoranda o porozumění. Takže jsem zpočátku měl pouze statut pozorovatele. Ke schválení potřebných dokumentů došlo až koncem léta loňského roku. Od 18. září 2013 je Česká republika plnohodnotným členem centra se všemi právy a povinnostmi. V té době jsem se také stal jeho plnoprávným příslušníkem. K slavnostnímu vztyčení české státní vlajky došlo následně během výročního zasedání Steering Committee v listopadu 2013,“ vysvětluje kapitán Michal Augustin. „Naše pracoviště se nezaměřuje pouze na pyrotechnickou oblast, velký důraz je kladen i na zpravodajskou činnost a vše, co s tím souvisí. V centru působí zhruba padesát lidí sedmi národností. Výhodou není ale jen mezinárodní prostředí, setkávají se zde specialisté jak z armády, tak i z policie. Předností je, že všechny zdroje a zkušenosti se takto mohou koncentrovat na jednom místě, a tak vzniká určitá synergie.“

Podpora zejména Alianci

Centrum výjimečnosti je v souladu s Pařížským protokolem z 28. srpna 1952 mezinárodní vojenskou organizací. Je sice akreditované spojeneckým velitelstvím pro transformaci v Norfolku (ACT), není však součástí velitelských struktur NATO. Alianci pouze podporuje. Má nezávislý statut, zodpovídá se zvláštnímu výboru centra, tzv. Steering Committee, jímž je také řízeno. Výbor zasedá jednou ročně a sdružuje zástupce hostitelské země a všech sponzorujících států. Schvaluje plán práce na následující rok, rozpočet a další záležitosti.

Španělsko jako hostitelská země poskytuje přibližně padesát procent personálu a zajistilo také počáteční investici spojenou se stavbou budovy včetně infrastruktury a veškerého vybavení. Dalšími sponzorujícími zeměmi jsou kromě České republiky Francie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rumunsko a USA. Zájem o připojení projevil Řecko a Turecko. Zároveň byla také dokončena dohoda o spolupráci s první zemí, která není členem NATO,

z ředitele, jeho zástupce, operačního a výkonného důstojníka, finančního důstojníka, administrativní skupiny a ICT skupiny (Information and Communication Technologies – skupina odpovědná za telefony, počítače a počítačové sítě). Strukturu dále tvoří tři „výkonná“ oddělení – Attack the Networks (zaměřující se na sítě improvizovaných výbušných systémů), Defeat the Device (zaměřující se na likvidaci výbušných improvizovaných systémů) a Prepare the Force (zabývající se přípravou vojáků a výcvikem). Svými názvy a také zaměřením kopírují alianční doktrínu AJP 3.15 boje s nástražnými výbušnými systémy. „Jsem zařazen na oddělení Attack the Networks. Zároveň ale také podporuji i některé výcvikové aktivity, a to jak ty, které se organizují přímo v centru, tak i ty pořádané v zemích mimo Španělsko. Pracuji takto ve prospěch oddělení Prepare the Force,“ říká kapitán Augustin. „Za doslova unikátní na našem pracovišti považuji přidanou hodnotu, která plyne ze spolupráce mezi vojenskými a civilními složkami. Pod jednou střechou u nás spolupracují složky vojenské a civilní policie, pyrotechnici

a zpravodajské služby. A právě z toho naše centrum nejvíce těží.“

Organizují nejen kurzy

Centrum poskytuje ve prospěch NATO, jeho partnerů a mezinárodní komunity odborné expertizy a další podporu v oblasti boje s nástražnými výbušnými systémy (C-IED). V praxi to znamená, že organizuje a zajišťuje celou řadu kurzů, jako například WIT (Weapons Intelligence Team – kurz zabývající se vyšetřováním výbušných systémů), SOAC (Staff Officer Awareness Course – týdenní kurz pro štábní důstojníky pozemních, vzdušných a námořních sil, úvod do problematiky výbušných systémů), HNAT (Human Network Analysis and Targeting Course – týdenní kurz pro zpravodajce se zaměřením na analýzu lidských sítí) a další. Na vyžádání je schopné vyslat mobilní

týmy a organizovat jednotlivá zaměstnání přímo v zemích z řad zájemců. V současné době se jedná například o seminář zaměřený na nástražné výbušné systémy pro vrcholový management maďarského Ministerstva obrany či zpravodajsky zaměřený kurz pro rumunské ozbrojené síly pořádaný přímo v Rumunsku. Centrum svými aktivitami podporuje i celou řadu zahraničních operací. Aktuálně se jedná například o dvoutýdenní podporu mise OSN v Demokratické republice Kongo.

K úkolům, které plní, patří rovněž správa utajovaného i neutajovaného portálu zaměřeného na nástražné výbušné systémy a především každodenní mravenčí zpravodajská práce spočívající ve sběru a vyhodnocování dat. V této souvislosti vzniká v centru celá řada zajímavých vlastních produktů. Jeho členové jsou zapojeni do Research & Development projektů, tedy projektů zaměřených na vědu a výzkum. Aktuálně se jedná o projekt zabývající se výzkumem EFP náloží (Explosived Formed Projectile – výbuchem formované projektily). Právě v oblasti vědecké práce probíhá velice úzká

spolupráce s předními, zejména španělskými univerzitami.

Text: Vladimír Marek,
foto: archiv kapitána Michala Augustina

Inzerce

Velitel 21. základny taktického letectva Čáslav

hledá na volná systemizovaná místa personálu inženýrské letecké služby

specialisty na pozice elektro odborností v ČVO 27

Požadavky:

- VZP v hodnosti nrtm. nebo ustanovitelný do hodnosti
- Bezpečnostní prověrka TAJNÉ, NATO SECRET výhodou
- Aktuální zařazení na SM s praktickým výkonem funkce v elektro odbornosti
- SŠ vzdělání s maturitou v oboru elektrotechnika nebo telekomunikace
- Odpovídající teoretické znalosti v oblasti elektrotechniky
- Platné osvědčení pro provádění samostatné práce na elektrických zařízeních dle vyhl. 50/78 Sb., § 5 a vyšší
- Jazykové znalosti dle STANAG 6001 výhodou

Kontaktní osoba: pplk. Ing. David KUDRNA, tel. 375 903.
Životopisy zasílejte na fax 375 992.

Přinášíme přehled aliančních center výjimečnosti

NATO má k dispozici více než dvě desítky center výjimečnosti COE (Centre of Excellence) zaměřených na nejrůznější specializace. Jsou dislokována nejen po celé Evropě, ale i na americkém kontinentu.

Centre for Analysis and Simulation for the Preparation of Air Operations (CASPOA) COE

Lyon, Francie

Analýza, simulace a příprava letového provozu v oblasti velení a řízení v rámci společných a nadnárodních letů. Pořádání odborných kurzů.

Civil-Military Cooperation (CIMIC) COE

Enschede, Nizozemsko

Koordinace činnosti a spolupráce mezi velitelem a představiteli státní správy a samosprávy, včetně místního obyvatelstva, a také mezi mezinárodními, národními vládními i nevládními organizacemi a agenturami pro podporu mise.

Cold Weather Operations (CWO) COE

Bodø, Norsko

Výcvik a příprava na operace v extrémně chladném počasí, včetně kurzů přežití v mrazu i pro civilní zaměstnance NATO.

Combined Joint Operations from the Sea (CJOS) COE

Norfolk, Virginia, USA

Výcvik aliančních partnerů v oblasti zlepšování schopnosti vést kombinované námořní operace.

Command and Control (C2) COE

Ede, Nizozemsko

Rozvoj společné interoperability. Velení a řízení cvičení NATO, pořádání seminářů a workshopů členským zemím.

Cooperative Cyber Defence (CCD) COE

Tallinn, Estonsko

Cvičení kybernetické obrany, sdílení informací mezi členskými státy o možných hrozbách a výzkum aspektů kybernetické války.

Counter Improvised Explosive Devices (C-IED) COE

Hoyo de Manzanares, Španělsko

Eliminace hrozeb improvizovaných výbušných zařízení IED, zlepšení schopností včasné detekce, kurzy odhalování a eliminace IED.

Defence Against Terrorism (DAT) COE

Ankara, Turecko

Obrana proti terorismu, boj s terorismem a výcvik včasného odhalení teroristických hrozeb. Pořádání odborných seminářů a workshopů.

Energy Security (ENSEC) COE

Vilnius, Litva

Analýza energetické bezpečnosti, řešení zabezpečení dodávek energie s ohledem na šetrnost k životnímu prostředí.

Explosive Ordnance Disposal (EOD) COE

Trenčín, Slovensko

Zabezpečení výuky detekce a následné eliminace výbušných nástražných systémů. Příprava pyrotechniků do misí.

Human Intelligence (HUMINT) COE

Oradea, Rumunsko

Rozvoj taktiky, odborných postupů, výuka a výcvik odborného personálu nejen z oblasti zpravodajství.

Joint Air Power Competence Centre (JAPCC) COE

Kalkar, Německo

Výzkum a rozvoj strategických zásad vedení vzdušných operací a využití vzdušného a vesmírného prostoru.

Military Engineering (MILENG) COE

Inglostadt, Německo

Rozvoj a podpora ženijního zabezpečení, optimalizace využití společné vojenské techniky a jejího nasazení.

Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence (UCBRN Defence) COE

Vyškov, Česká republika

Centrum ochrany proti zbraním hromadného ničení, odborné školení a výcvik se zaměřením na eliminaci hrozeb.

Military Medicine (MILMED) COE

Budapešť, Maďarsko

Centrum vojenského zdravotnictví, pořádání odborných zdravotních kurzů, analýza využití lékařské pomoci v misích a tvorba lékařských norem a certifikací.

Military Police (MP) COE

Bydhošť, Polsko

Odborné vedení taktické přípravy vojenské policie se zaměřením na interoperabilitu a strategický rozvoj policejní činnosti nejen na misích.

Modelling and Simulation (M&S) COE

Řím, Itálie

Vzdělávání, odborná příprava a vývoj simulací, rozvoj užití autonomních systémů, pořádání odborných workshopů a konferencí.

Naval Mine Warfare (NMW) COE

Oostende, Belgie

Výzkum prostředků podmořského boje s primárním zaměřením na vzdělávání a odbornou přípravu.

Operations in Confined and Shallow Waters (CSW) COE

Kiel, Německo

Rozvoj znalostí a schopností provádění námořních operací v mělkých vodách, modelace situací a odborná příprava.

Strategic Communications (StratCom) COE

Riga, Litva

Zabezpečení strategické komunikace v rámci aliance, analýza stávajících postupů nejen na misích a aplikace nových postupů na základě výzkumu.

Připravil: Michal Voska

V říjnu prošli ve Vyškově výcvikem přežití a chování v krizových situacích další civilní zaměstnanci Severoatlantické aliance

Kurz přežití pro civilní pracovníky NATO

Instruktoři Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově připravují civilní personál NATO, jenž bude působit v rizikových oblastech. Ve speciálním kurzu je kladen důraz na zvládnutí potencionálně nebezpečných situací, ale i možných živelních pohrom. Absolventi kurzu jsou tak připraveni čelit hrozbám a dokázat mj. poskytnout první pomoc sobě i svým kolegům.

V tomto roce jde o závěrečný, čtvrtý kurz, kterého se zúčastnilo dvanáct civilních pracovníků, přičemž úspěšně absolvovali všichni. Od začátku kurzu před sedmi lety jich bylo vycvičeno několik set.

„Kurz je všeobecný, to znamená, že není konkrétně zaměřen na nějakou lokaci jako třeba Afghánistán. To, co se u nás učí, má všeobecnou platnost a může být použito v jakékoliv krizové situaci, i takové, která není vyloženě zapříčiněna lidským faktorem. Může to být v případě různých živelních katastrof, jako jsou zemětřesení, požár či sesuv půdy. Účastníci si odnáší cenné dovednosti, jež jim zaručí zvládnutí života ohrožujících situací, kterým mohou být vystaveni. Především se připravují na ohrožení v podobě lécek nelegálních checkpointů, nástražných zařízení či přepadů. Cílem je dostat se z potenciálně nebezpečných situací se ctí, to znamená se zachráněním životem svým a životy svých kolegů,“ uvádí podplukovník Pavel Šebesta, příslušník Velitelství výcviku – Vojenské akademie.

Jeho slova potvrzují naše pozorování závěrečné fáze kurzu, která probíhá v terénu a trvá dva dny. Týmy zde plní náročné úkoly, během nichž jsou nabyté teoretické znalosti prověřeny v praxi při pečlivě zinscenovaných scénářích reálných situací. Nechybí totiž ani střelba, exploze a dým, ale též ani psychický tlak, stres a strach.

První tým (červený) vjede vozem na minu, poškození znemožní další cestu. Při výbuchu

dojde k poranění jednoho z vojáků na noze, který je tak vyřazen z boje. Za pomoci krycí palby spolubojovníků je účastník kurzu odnesen do bezpečí, kde mu je poskytnuta první pomoc. Na ránu je dán tlakový obvaz a noha je zafixována. Profesionálně, odborně a především rychle. Druhý tým (modrý) se při pěším přesunu vyhýbá minovým polím a narazí na kontrolní stanoviště, kterým potřebuje projít. Při pohledce je v batohu jednoho z členů nalezena vojenská plynová maska. Velitel stanoviště dává povel a skupina se ocitá v nepříjemné situaci. Musí si lehnout na zem a neodporovat, zatímco jim jsou prohledávána zavazadla. Ocitají se tváří v tvář namířeným zbraním.

Fyzická a psychická průprava je důležitá, ale aspekty práce v misích vyžadují komplexnější přípravu. Proto je součástí výuky i mezinárodní humanitární právo ve vztahu k mírovým operacím a misím, dále pak topografie a ženíjn

průprava. Od účastníků se očekává i zvládnutí řízení vozidla v náročném terénu, komunikace s médii či obyvateli a pochopitelně také schopnost vyjednávání.

Někteří účastníci jsou více zdatní, jiní méně. Je znát, když některý z nich sloužil v armádě. Fyzická a psychická zátěž je enormní, všichni si sáhnou na dno svých sil. Realistické provedení kurzu, tvrdá příprava a profesionální práce lektorů a instruktorů z Vyškova pomáhá civilním zaměstnancům NATO zvládnout jejich práci v misích a připravit je na možné vážné situace, při kterých – na rozdíl od vojáků – nejsou ozbrojeni.

Text a foto: Michal Voska

A fakta

Kurz přežití pro civilní zaměstnance NATO vznikl v roce 2007 na základě žádosti Mezinárodního štábu velitelství NATO o národní podporu v oblasti přípravy mezinárodního civilního personálu k nasazení v operacích a misích schválených Radou NATO. Účastníci jsou zde týden připravováni ve čtyřech bázích, vždy maximálně po čtyřiceti studentech v jednom kurzu.

Spojenecká mise ISAF v Afghánistánu po více než třinácti letech končí

Nahradí ji Rozhodná podpora – Resolute Support

Kontingenty AČR v misi ISAF

6. polní nemocnice (květen – říjen 2002)
náčelník nemocnice plk. Jindřich Sitta
počet osob 140

11. polní nemocnice (říjen 2002 – únor 2003)
náčelník nemocnice pplk. Marek Obrtel
počet osob 140

Polní chirurgický tým (únor – duben 2003)
náčelník nemocnice plk. Peter Gál
počet osob 12

1. odřad EOD KAIA (březen – září 2004)

velitel mjr. Radek Augustýn
počet osob 16

2. odřad EOD KAIA (září 2004 – březen 2005)

velitel kpt. Zbyněk Koza
počet osob 16

3. odřad EOD KAIA (březen – září 2005)

velitel npor. Milan Pavlík
počet osob 15

4. odřad EOD KAIA (září 2005 – březen 2006)

velitel mjr. Bořek Valíček
počet osob 17

5. odřad EOD KAIA (březen – září 2006)

velitel mjr. Zdeněk Hejpetr
počet osob 18

6. odřad EOD KAIA (září 2006 – březen 2007)

velitel mjr. Martin Kolář
počet osob 19

1. PRT Fajzabád (březen – říjen 2005)

velitel mjr. Miroslav Vybíhal
počet osob 40

2. PRT Fajzabád (říjen 2005 – březen 2006)

Velitel pplk. Radek Cerný
Počet osob 44

3. PRT Fajzabád (březen – říjen 2006)

Velitel pplk. Tibor Budík
Počet osob 83

4. PRT Fajzabád (říjen 2006 – březen 2007)

Velitel mjr. Peter Salák
Počet osob 82

5. PRT Fajzabád (březen – srpen 2007)

Velitel plk. Aleš Opata
Počet osob 86

6. PRT Fajzabád (srpen – prosinec 2007)

Velitel pplk. Petr Procházka
Počet osob 86

1. kontingent Lead Nation KAIA

(listopad 2006 – duben 2007)
Velitel plk. Bohuslav Dvořák
Počet osob 47

1. kontingent polní nemocnice a chemické jednotky

(duben – srpen 2007)
Velitel plk. Zoltán Bubeník
Počet osob 98

2. kontingent polní nemocnice a chemické jednotky

(srpen – prosinec 2007)
Velitel plk. Igor Krivosudský
Počet osob 99

3. kontingent polní nemocnice a chemické jednotky

(prosinec 2007 – duben 2008)
Velitel plk. Marek Kocvrlich
Počet osob 104

4. kontingent polní nemocnice a chemické jednotky

(duben – srpen 2008)
Velitel plk. Mojmír Mrva
Počet osob 104

Do konce letošního roku již zbývají pouhé dny. Stejně rychle časomíra odpočítává poslední okamžiky jedné z nejvýznamnějších aliančních operací v historii, misi ISAF (International Security Assistance Force). Ta po více než třinácti letech svého trvání skončí úderem půlnoci na silvestra 2014.

Spojenecké aktivity na území Afghánistánu začaly na podzim 2001 bombardováním pozic Tálibánu. V tomto případě se ale jednalo ještě o operaci Trvalá svoboda. Ta zastřešovala celou řadu akcí v mnoha zemích spojených s americkým tažením proti terorismu po 11. září 2001. Síly ISAF byly ustaveny na základě smlouvy o prozatímním uspořádání Afghánistánu z 5. prosince 2001 uzavřené mezi OSN a afghánskou vládou. Vznik mise pak 20. prosince 2001 schválila Rada bezpečnosti OSN s původním mandátem na šest měsíců, který byl později postupně prodlužován.

Pod aliančním velením

Z aliančního hlediska je však zajímavější až datum 11. srpna 2003, kdy řízení této mise

převzalo NATO. Role ISAF spočívala v asistenci afghánské vládě a mezinárodnímu společenství při udržování bezpečnosti v místě působení aliančních jednotek. Spojenecké základny podporovaly afghánské úřady v jejich úsilí rozšířit své pravomoci na celé území a pomáhaly zajistit bezpečné prostředí pro konání svobodných voleb, šíření práva a obnovu země. Z počátečních šesti a půl tisíce vojáků se tyto síly postupně rozrostly až na sto třicet tisíc příslušníků koncem roku 2010. Podílely se na nich nejen prakticky všechny členské země Severoatlantické aliance, ale i Arménie, Austrálie, Ázerbájdžán, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Finsko, Gruzie, Irsko, Jordánsko, Korea, Malajsie, Makedonie, Mongolsko, Nový Zéland, Rakousko, Singapur, Spojené arabské emiráty, Švédsko, Tonga a Ukrajina.

Začínali jsme nemocnicí

Armáda České republiky se na této operaci začala podílet od května 2002 vysláním dvou rotačních polní nemocnice a polního chirurgického týmu. Další významná etapa našeho podílu začala v březnu 2005. Kromě pyrotechniků a meteorologů, kteří působili na mezinárodním letišti v Kábulu, se jednalo o přibližně čtyřicetičlenný kontingent, rekrutovaný převážně ze 102. průzkumného praporu, působící v provincii Badakšán na severu země. Společně s německými a dánskými vojáky zde měl na starosti ochranu německého provinčního rekonstrukčního týmu (PRT). Celkem se zde v šesti rotacích vystřídal přibližně čtyři sta dvacet vojáků. Základna byla umístěna na naplavených valounech a hlíně z řeky Kokcha několik kilometrů od hlavního města provincie Fajzabádu. V květnu 2007 si okolní velehory a složité klimatické podmínky

vybraly na našem kontingentu daň nejvyšší. Při plnění operačního úkolu zastihla českou kolonu nečekaná bouře. Následný sesuv půdy smetl dolu do údolí terénní vozidlo a dva vojáky. Zatímco jeden z nich svá zranění přežil, druhý, Kolja Martinov, zaplatil životem. Poslední, tedy šestý český kontingent PRT působil v provincii Badakšán od srpna do prosince 2007.

Zaměřeno na specialisty

V této době došlo k výraznému rozšíření nasazení českých vojáků v Afghánistánu. V listopadu 2006 se téměř padesátičlenný kontingent ujal řízení mezinárodního letiště v Kábulu a přípravy jeho předání civilním orgánům. V dubnu následujícího roku zde začal působit rovněž kontingent české polní nemocnice, chemické jednotky, meteoskupiny a mentorovacího poradního týmu zaměřeného na výcvik

5. kontingent polní nemocnice a chemické jednotky

(srpen – prosinec 2008)
Velitel mjr. Martin Benda
Počet osob 105

1. kontingent SOG (duben – říjen 2007)

Velitel mjr. Petr Krčmář
Počet osob 35

2. kontingent SOG (říjen 2007 – duben 2008)

Velitel mjr. Pavel Růžicka
Počet osob 35

3. kontingent SOG (duben – říjen 2008)

Velitel pplk. Miroslav Murček
od srpna 2008 mjr. Pavel Horňák
Počet osob 35/23

1. PRT Lógar (březen – srpen 2008)

Velitel plk. Ivo Střecha
Počet osob 198

2. PRT Lógar (srpen 2008 – únor 2009)

Velitel pplk. Pavel Lipka
Počet osob 200

3. PRT Lógar (únor – srpen 2009)

Velitel pplk. Petr Procházka
Počet osob 275

4. PRT Lógar (srpen 2009 – únor 2010)

Velitel pplk. Milan Schulc
Počet osob 275

5. PRT Lógar (únor – srpen 2010)

Velitel plk. gšt. Rudolf Horzák
Počet osob 275

6. PRT Lógar (srpen 2010 – únor 2011)

Velitel pplk. Ctibor Gazda
Počet osob 283

7. PRT Lógar (únor – srpen 2011)

Velitel plk. Miroslav Hlaváč
Počet osob 293

8. PRT Lógar (srpen 2011 – únor 2012)

Velitel pplk. Pavel Andráško
Počet osob 292

9. PRT Lógar (únor – srpen 2012)

Velitel plk. gšt. Antonín Genser
Počet osob 293

10. PRT Lógar (srpen 2012 – únor 2013)

Velitel plk. Josef Kopecký
Počet osob 293

11. PRT Lógar (leden – červen 2013)

Velitel mjr. Vladimír Jelínek
Počet osob 100

1. kontingent Uruzgán (červenec 2008 – leden 2009)

Velitel mjr. Miroslav Brázda
Počet osob 63

2. kontingent Uruzgán (leden – duben 2009)

Velitel kpt. Jiří Libal
Počet osob 63

1. kontingent KAIA a chemická jednotka

(prosinec 2008 – červen 2009)
Velitel pplk. Pavel Jelínek
Počet osob 70

2. kontingent KAIA a chemická jednotka

(červen – prosinec 2009)
Velitel pplk. Jiří Pluhař
Počet osob 64

3. kontingent KAIA a chemická jednotka

(prosinec 2009 – červen 2010)
Velitel pplk. Josef Šimůnek
Počet osob 61

1. vrtulníková jednotka (prosinec 2009 – březen 2010)

Velitel plk. Petr Schwarz
Počet osob 100

2. vrtulníková jednotka (březen – červen 2010)

Velitel pplk. Milan Koutný
Počet osob 99

3. vrtulníková jednotka (červen – říjen 2010)

Velitel mjr. Robert Papš
Počet osob 99

4. vrtulníková jednotka (říjen 2010 – leden 2011)

Velitel plk. Jaromír Šebesta
Počet osob 99

5. vrtulníková jednotka (leden – květen 2011)

Velitel pplk. Karel Krejčířik
Počet osob 98

6. vrtulníková jednotka (květen – srpen 2011)

Velitel plk. Václav Valeš
Počet osob 99

7. vrtulníková jednotka (srpen – prosinec 2011)

Velitel plk. gšt. Jaromír Šebesta
Počet osob 99

1. výcviková jednotka AMT (duben – listopad 2010)

Velitel kpt. Vladimír Vladík
Počet osob 11

2. výcviková jednotka AMT (listopad 2010 – březen 2011)

Velitel pplk. Petr Kratochvíl
Počet osob 19

3. výcviková jednotka AMT (duben – srpen 2011)

Velitel pplk. Rudolf Straka
Počet osob 19

4. výcviková jednotka AMT (srpen – listopad 2011)

Velitel mjr. Miroslav Borufka

Počet osob 19

5. výcviková jednotka AMT (listopad 2011 – březen 2012)

Velitel pplk. Petr Kratochvíl

Počet osob 19

6. výcviková jednotka AAT (březen – červenec 2012)

Velitel mjr. Jaroslav Falta

Počet osob 19

7. výcviková jednotka AAT (červenec – listopad 2012)

Velitel mjr. Josef Kořínek

Počet osob 49

8. výcviková jednotka AAT (listopad 2012 – březen 2013)

Velitel mjr. Pavel Procházka

Počet osob 27

9. výcviková jednotka AAT (březen – červenec 2013)

Velitel kpt. Miroslav Šajban

Počet osob 30

10. výcviková jednotka AAT (červenec – listopad 2013)

Velitel pplk. Jaroslav Falta

Počet osob 30

11. výcviková jednotka AAT (listopad 2013 – březen 2014)

Velitel mjr. Dalibor Křenek

Počet osob 30

12. výcviková jednotka AAT (březen – červenec 2014)

Velitel kpt. Petr Šafařík

Počet osob 30

13. výcviková jednotka AAT (červenec – listopad 2014)

Velitel mjr. Jan Vanický

Počet osob 30

14. výcviková jednotka AAT (listopad 2014 – březen 2015)

Velitel mjr. Petr Slíva

Počet osob 30

Úkolové uskupení + NSE (červen 2010 – leden 2011)

Velitel pplk. Pavel Šiška

Počet osob 55

Úkolové uskupení + 4. jednotka NSE (leden – červen 2011)

Velitel plk. gšt. Jaroslav Jirů

Počet osob 55

Úkolové uskupení + 5. jednotka NSE (červen – prosinec 2011)

Velitel plk. Jaroslav Štrupl

Počet osob 61

Úkolové uskupení + 7. jednotka NSE**(prosinec 2011 – červen 2012)**

Velitel plk. gšt. Ján Kožíak

Počet osob 61

Úkolové uskupení + 8. jednotka NSE (červen – prosinec 2012)

Velitel plk. gšt. Martin Štochl

Počet osob 61

Úkolové uskupení + 9. jednotka NSE**(prosinec 2012 – červen 2013)**

Velitel plk. gšt. Jaroslav Trakal

Počet osob 61

Úkolové uskupení + 10. jednotka NSE (červen – prosinec 2013)

Velitel plk. Pavel Veselý

Počet osob 61

Úkolové uskupení + 11. jednotka NSE**(prosinec 2013 – červen 2014)**

Velitel plk. Stanislav Hudeček

Počet osob 61

Úkolové uskupení + 12. jednotka NSE**(červen – prosinec 2014)**

Velitel plk. gšt. Radek Hasala

Počet osob 46

Úkolové uskupení + 13. jednotka NSE**(listopad 2014 – červen 2015)**

Velitel plk. Vratislav Beran

Počet osob 46

9. jednotka chemické a biologické ochrany**(červen 2010 – leden 2011)**

Velitel pplk. Karel Dvořák

Počet osob 11

10. jednotka chemické a biologické ochrany**(leden – červen 2011)**

Velitel pplk. Miroslav Brázda

Počet osob 14

11. jednotka chemické a biologické ochrany**(červen – prosinec 2011)**

Velitel pplk. Jaroslav Bartoš

Počet osob 14

12. jednotka chemické a biologické ochrany**(prosinec 2011 – červen 2012)**

Velitel mjr. Petr Zdráhala

Počet osob 14

13. jednotka chemické a biologické ochrany**(červen – prosinec 2012)**

Velitel kpt. Věra Bielská

Počet osob 14

14. jednotka chemické a biologické ochrany**(prosinec 2012 – červen 2013)**

Velitel mjr. Jaroslav Dohnánek

Počet osob 14

A kvíz

Velení a řízení nad operací ISAF v Afghánistánu převzala Severoatlantická aliance: **a)** v září 2001 **b)** v květnu 2002 **c)** v srpnu 2003

Správa odpovědí: c

afghánských vzdušných sil na vrtulnících Mi-17 a Mi-24/35.

Paralelně s tím došlo k nasazení speciální jednotky Vojenské policie SOG v jedné z nejrizikovějších provincií na jihu země Helmand. Ve třech kontingentech se zde vystřídalo přes sto vojáků. Nejčernější den pro toto nasazení představovalo nesporně pondělí 17. března 2008. Tehdy při plnění standardního úkolu spočívajícího v patrole zaměřené na doprovod příslušníků dánské skupiny CIMIC došlo k útoku sebevražedného atentátníka. Při něm v městě Girišk zemřel český voják, praporčík Milan Štěrbá, dva Dánové, tlumočník a několik místních Afghánců. Další příslušníci kontingentu byli těžce zraněni. Nejhuře na tom byl Jiří Schams.

Vlastní PRT

Za doslova přelomový z hlediska nasazení našich vojáků v Afghánistánu můžeme označit rok 2008. Česká diplomacie již delší dobu usilovala o vytvoření samostatného českého provinčního rekonstrukčního týmu, který by získal odpovědnost za některou z afghánských provincií. Původně se uvažovalo o tom, že převezmeme plnění toho úkolu po Maďarech. Budapešť si ale nakonec stažení svého týmu rozmyslela. A tak se naše pozornost soustředila na provincii Lógar, kde jsme v březnu 2008 vytvořili vlastní PRT. Ten se skládal z vojenské a civilní části. Početně menší civilní složka (5 až 10 osob) se věnovala rekonstrukčním projektům. Tvořili ji převážně experti relevantních ministerstev a rozvojových agentur. Vojenská složka PRT byla mnohem početnější. Zajišťovala bezpečnost všech členů týmu, jejich dopravu a komunikaci s ISAF.

První vojenská část provinčního rekonstrukčního týmu byla postavena především z příslušníků 102. průzkumného praporu z Prostějova. Až do června 2013 se v Lógaru vystřídalo v půlročních etapách jedenáct kontingentů. Původních necelých dvě stě vojáků se postupně navýšilo na téměř tři sta. Tým byl umístěn na základně Shank (pojmenované na počest amerického seržanta, který v Afghánistánu zahynul), vzdálené jen pár kilometrů od metropole provincie. Malá, předsunutá základna se v průběhu našeho působení rozrostla do obřích rozměrů s vlastní přístávací dráhou.

Působení Čechů v této malé provincii bylo ale hned na začátku poznamenáno tragickou událostí. Ve středu 30. dubna 2008 jeden z našich pancéřovaných humvee najel při plnění operačního úkolu na improvizované výbušné zařízení. Došlo nejen k zdemolování vozidla, ale výbuch zabil řidiče devětatvacetiletého rotného Radima

Vaculíka a další čtyři vojáky zranil. Jednoho z nich těžce.

Nelehká provincie

Výrazné zapojení v Lógaru tak trochu zastínilo dva naše kontingenty, které měly od července 2008 do dubna 2009 v provincii Uruzgán na starost ochranu nizozemské základny Deh Rawod. Od prosince 2009 do prosince 2011 působilo v provincii Paktika celkem sedm kontingentů (v tříměsíčních intervalech) české vrtulníkové jednotky. Ta zajišťovala leteckou přepravu osob a materiálu, podporu nasazení sil rychlé reakce, evakuaci zraněných a nemocných vojáků NATO a afghánských bezpečnostních sborů.

Provincie Wardak leží sice od Kábulu co by kamenem dohodil, o to složitější byla dlouhodobě bezpečnostní situace na tomto území. A právě zde jsme od září 2010 do října 2013 nasadili české mentorovací jednotky. Celkově se jednalo o pět OMLT týmů a jeden tým MAT. Jejich úkolem bylo cvičit, mentorovat a pomáhat v procesu plánování, velení a řízení afghánské pěší jednotky o síle praporu. Naši vojáci působili i na předstunutých stanovištích a mnohem častěji než v jiných částech Afghánistánu se dostávali pod palbu. První kontingent prošel touto misí bez výraznějších šrámů, o to větší porci smůly si vybral ten druhý. Poslední květnový den 2011 najelo české obrněné vozidlo nedaleko vesnice Salar na improvizovaný výbušný systém ukrytý v propustku pod silnicí. Rotmistr Robert Vyroubal při tom utrpěl smrtelné zranění. Krátce po incidentu podlehl následkům způsobeným výbuchem i afghánský tlumočník. Velitel 2. jednotky podplukovník Michal Kucharski byl zraněn lehce a řidič rotmistr Ivan Vorel těžce. Uplynulo jen něco málo přes čtyři měsíce a ve stejné oblasti bylo povstalci napadeno předstunuté stanoviště Salar. Během následného boje byl 9. října 2011 těžce zraněn rotmistr Adrian Werner, který po třech měsících již v České republice svým zraněním podlehl. „Nasazení mentorovacích jednotek v Afghánistánu, ke kterému došlo v září 2010, jsme věnovali velkou pozornost. A to z hlediska jak výcviku vojáků a přípravy jednotky, tak i jejího vybavení potřebným materiálem. Přípravná etapa trvala celý rok. Počítali jsme s tím, že to nebude snadné. Věděli jsme, že se jedná o bojovou operaci se vším všudy. S výjimkou 2. jednotky nám v případě všech ostatních přálo štěstí. Jednoduchá záležitost to ale skutečně nebyla,” řekl nám v této souvislosti bývalý zástupce náčelníka Generálního štábu AČR – ředitel Společného operačního centra MO generálmajor Aleš Opatá.

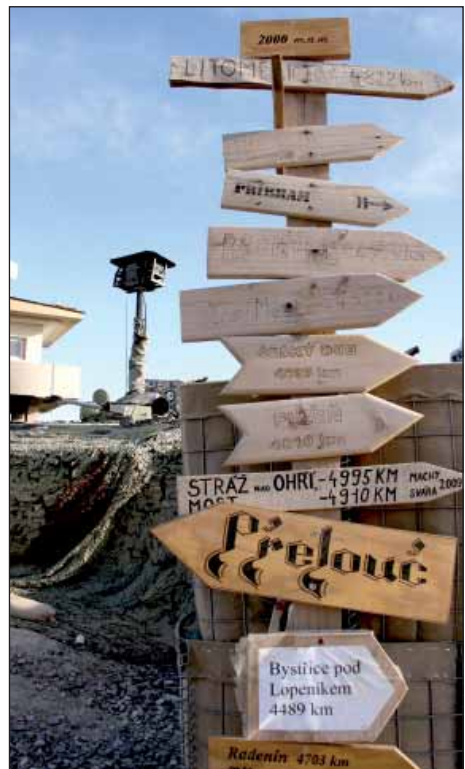
Rozloučili jsme se s Lógarem

V červnu 2010 došlo k významné organizační změně, která se bezprostředně dotkla českých vojáků působících v Afghánistánu. Na kábulském mezinárodním letišti bylo zřízeno úkolové uskupení AČR mise ISAF. Mělo poskytovat podporu a nepřetržitě velení a řízení všem českým podřízeným jednotkám na afghánském území.

Na podzim 2013 došlo k výrazné redukci počtů našich vojáků nasazených v této misi. Po odchodu českých vojáků z Lógaru se naší nejpočetnější jednotkou v Afghánistánu stala od října toho roku strážní rota BAF (Bagram Air Field). Jejím úkolem bylo sčezit a aktivně chránit jednu z největších spojeneckých základen v této zemi Bagram. Její příslušníci operovali i v okolí základny s cílem eliminovat nepřátelské aktivity proti tomuto velkému objektu. A právě při plnění tohoto zadání došlo v úterý 8. července 2014 k největší hromadné ztrátě příslušníků naší armády v její novodobé historii. Vojáci 2. strážní rotý BAF vykonávali v brzkých ranních hodinách patrole ve východoafghánské provincii Parvan. Prověřovali místa možného odpalu raket na základnu. Zhruba ve tři čtvrtě na osm místního času se zapojili do rozhovoru se zdejšími obyvateli. Mezi ně se však vmísil sebevražedný atentátník ve stejnokroji afghánské policie. Ten také odpálil výbušninu umístěnou v ochranné vestě. Následná exploze zabila čtyři naše vojáky (pátý, Jaroslav Lieskovan, podlehl svým zraněním o týden později, 14. července) a více než desítku místních obyvatel, mezi kterými nechyběly děti. V misi ISAF kromě této strážní rotý působila až do samého konce výcviková letecká jednotka AAT (Air Advisory Team). Sídila na mezinárodním letišti v Kábulu a zaměřovala se na poradenství a výcvik afghánských pilotů a pozemního leteckého personálu. Na kábulském letišti byl až do závěru mise ISAF dislokován náš národní podpůrný prvek, velitelství úkolového uskupení a chirurgický tým.

Od prvního ledna 2015 nahradí ISAF operace Resolute Support – Rozhodná podpora. Tato bojová mise bude mít však mnohem menší rozměry. Po dobu několika let by měla pomáhat s výcvikem afghánských vojáků a policistů.

Text: Vladimír Marek, foto autor a archiv redakce

15. jednotka chemické a biologické ochrany**(červen – prosinec 2013)**

Velitel kpt. Hanuš Ort

Počet osob 14

1. jednotka OMLT Wardak (září 2010 – březen 2011)

Velitel pplk. Ladislav Švejda

Počet osob 54

2. jednotka OMLT Wardak (duben – září 2011)

Velitel pplk. Michal Kucharski

Počet osob 54

3. jednotka OMLT Wardak (říjen 2011 – březen 2012)

Velitel pplk. Zdeněk Mikula

Počet osob 54

4. jednotka OMLT Wardak (duben – říjen 2012)

Velitel pplk. Martin Botík

Počet osob 54

5. jednotka OMLT Wardak (listopad 2012 – duben 2013)

Velitel mjr. Igor Jašek

Počet osob 54

1. jednotka MAT Wardak (březen – říjen 2013)

Velitel pplk. Jan Zezula

Počet osob 59

1. jednotka MAT Lógar (březen – říjen 2013)

Velitel mjr. Přemysl Tuček

Počet osob 64

1. polní chirurgický tým (únor – květen 2011)

Velitel pplk. Martin Oberreiter

Počet osob 10

2. polní chirurgický tým (květen – září 2011)

Velitel pplk. Josef Roubal

Počet osob 10

3. polní chirurgický tým (září 2011 – leden 2012)

Velitel pplk. Michal Plodr

Počet osob 11

4. polní chirurgický tým (leden – červen 2012)

Velitel mjr. Tomáš Dušek

Počet osob 11

5. polní chirurgický tým (červen – září 2012)

Velitel mjr. Radek Pohnán

Počet osob 11

6. polní chirurgický tým (září 2012 – leden 2013)

Velitel pplk. Ivo Žvák

Počet osob 11

7. polní chirurgický tým (leden – květen 2013)

Velitel mjr. Ivan Stříbrský

Počet osob 11

8. polní chirurgický tým (červen – září 2013)

Velitel mjr. Ivo Kašpárek

Počet osob 12

9. polní chirurgický tým (září 2013 – leden 2014)

Velitel plk. Pavel Kupka

Počet osob 12

10. polní chirurgický tým (leden – květen 2014)

Velitel pplk. Josef Roubal

Počet osob 13

11. polní chirurgický tým (červen – září 2014)

Velitel pplk. Martin Oberreiter

Počet osob 13

12. polní chirurgický tým (září 2014 – únor 2015)

Velitel mjr. Radek Pohnán

Počet osob 13

1. strážní rota Bagram (říjen 2013 – duben 2014)

Velitel kpt. Libor Tesař

Počet osob 150

2. strážní rota Bagram (duben – listopad 2014)

Velitel kpt. Jiří Pazděra

Počet osob 150

3. strážní rota Bagram (listopad 2014 – duben 2015)

Velitel kpt. Petr Liška

Počet osob 150

1. výcviková jednotka VP (březen – září 2011)

Velitel kpt. Martin Čajan

Počet osob 12

2. výcviková jednotka VP (září 2011 – březen 2012)

Velitel kpt. Zdeněk Koreczki

Počet osob 12

3. výcviková jednotka VP (březen – září 2012)

Velitel mjr. Radek Ocelka

Počet osob 12

4. výcviková jednotka VP (září 2012 – březen 2013)

Velitel mjr. Libor Daněk

Počet osob 12

1. úkolové uskupení speciálních sil (červen 2011 – leden 2012)

Velitel plk. Pavel Kolář

Počet osob 100

2. úkolové uskupení speciálních sil (leden – červen 2012)

Velitel plk. Pavel Kolář

Počet osob 100

1. jednotka SpecS (leden – červenec 2014)

Velitel pplk. Ladislav Rebilas

Počet osob 19

2. jednotka SpecS (červenec – prosinec 2014)

Velitel mjr. Michal Hic

Počet osob 23

Letošní rok byl ve znamení vzájemné spolupráce českých a slovenských ženistů

Nulová jazyková bariéra

V květnu a říjnu společně na třicet českých a slovenských ženistů stavělo provizorní mosty ze souprav MS 21, TMS a železničních pilířů PIZMO ze skladu státních hmotných rezerv ČR v Doloplazech. Tyto mosty se v praxi využívají především při povodních. „V průběhu výcviku se účastníci seznamovali s různými komplikacemi, se kterými je možné se setkat při samotné stavbě, anebo s tím, co je třeba vzít v úvahu při projektování a vytyčení mostu,“ vysvětlil jeden z instruktorů jarního výcviku nadporučík Michal Olah. S těmito problémy a postupy při projektování vojáci seznamovali odborníky z katedry ženijních technologií z Univerzity obrany. Slovenští kolegové si tak vyzkoušeli nejen stavbu mostu z těžké mostové soupravy TMS, ale i jeho vyprojektování.

Cílem výcviku bylo především upevnění návyků v přesném plnění úkolů při stavbě těchto konstrukcí. „Při povodních dochází k souběhu vlivu klimatických podmínek, vody a nestabilních břehů. S tím vším musí vojáci počítat,“ doplnil zástupce velitele ženijní stavební roty 153. ženijního praporu z Olomouce nadporučík Dalibor Coufal. Samozřejmě proto je mít při stavbě mostů vyškolený personál. „Vojáci si tak nejen udrželi své schopnosti, ale nabyté zkušenosti pak mohou využít i ve prospěch civilního obyvatelstva,“ zhodnotil velitel pozemních sil generálmajor Ján Gurník.

Výcvik v ženijním průzkumu

Ve slovenské Seredi probíhal v červencových dnech společný výcvik příslušníků ženijních a ženijních mechanizovaných rot v průzkumu a uvolňování komunikací RCP (Route Clearance Patrol)

V letošním roce se ženisté z 15. ženijního pluku zúčastnili pěti společných výcviků se svými kolegy z ženijního praporu pozemních sil Ozbrojených sil Slovenské republiky ze Seredi. Hlavním cílem byla vzájemná součinnost českých a slovenských jednotek a příprava na evropský Battle Group – EU BG a případné krizové situace v obou státech. Přínosem je také možnost využití vzájemných poznatků a zkušeností při výcviku ve vlastních jednotkách.

i slovenští ženisté demonstrovali základní dovednosti ve specifických postupech RCP a mohli porovnat identické metody. „Měli jsme možnost vidět, jak v této oblasti postupuje cizí armáda. Vzájemně jsme si předali zkušenosti a prodiskutovali pozitiva i negativa případných odlišností,“ vysvětlil jeden z účastníků výcviku rotmistr Vlastimil Kořínek ze 151. ženijního praporu.

Ženista, který úspěšně projde tímto typem kurzu, bude vyškolen jako Combat Engineer, bojový ženista. Jedná se o specialistu určeného primárně ke kontrole všech komunikací, aby následně mohla projet jednotka. V případě, že je zde hrozba nastraženého IED, bojový ženista uzavře celou oblast a zavolá podporu EOD (Explosive Ordnance Disposal). Po odstranění nástrahy jednotka pokračuje v průzkumu

a dalším uvolňování cesty. V americké armádě se jedná o základní schopnost ženijního vojska.

V Bechyni probíhal tento typ výcviku historicky poprvé v květnu 2014 s americkými lektory z mobilního týmu US MMT (Mobile Mentoring Team), který především metodou drillů předává vlastní zkušenosti z nasazení v zahraničních operacích. Vzájemná česko-slovenská spolupráce by do budoucna měla pokračovat společným výcvikem obou národních ženijních jednotek pod vedením mobilních týmů US Army pro RCP.

Mezinárodní cvičení River 2014

Dalším důležitým prvkem ve vzájemném výcviku bylo mezinárodní cvičení River 2014 na řece Váh, kterého se v září účastnilo více než čtyřicet vojáků ze 151. ženijního praporu z Bechyně spolu s příslušníky pontonové rot slovenského ženijního praporu. V Králové nad Váhom procvičovali výstavbu mostového a přívozového přepraviště pomocí pontonové mostové soupravy PMS.

Hlavním cílem tohoto výcviku byla vzájemná součinnost českých a slovenských ženijních jednotek ve smíšených osádkách a v dynamicky

se měnících podmínkách průtoku vody na vodní překážce. Čeští vojáci tak měli možnost výcviku ve specifických přírodních podmínkách a na tekoucí vodě. Vodní elektrárna nad místem cvičení odpouštěla různé množství vody, takže se výška hladiny i rychlost proudu měnily několikrát denně. Pro výcvik byla využita technika slovenského ženijního praporu, doplněná o motorové čluny, které jsou zase ve výstroji české armády. „Jednalo se o výcvik na jiné vodní překážce, s jinými vodními poměry, než máme k dispozici my. Navíc některé naše a slovenské postupy jsou trochu odlišné a my jsme museli určit ten nejlepší jako výsledný,“ objasnil kapitán Petr König, velitel české cvičící jednotky. Největší důraz byl kladen na procvičování spojování jednotlivých mostních dílů, protože při této činnosti je vždy nejlépe vidět souhra několika velících vojáků.

Štábní nácvik na trenažérech v Brně

Spolupráce byla v letošním roce zakončena štábním nácvikem 153. ženijního praporu v Centru simulačních a trenažerových technologií v Brně. Účastnilo se ho téměř sto vojáků

z 15. ženijního pluku spolu se sedmnácti příslušníky 7. mechanizované brigády, kteří simulovali manévrové jednotky. Jako cvičící zde byli i ženisté ze slovenského praporu v Seredi.

Tématem bylo procvičení činnosti ženijního praporu při plnění úkolů ženijní podpory mechanizované brigády v obraně. Cílem pak prověření schopnosti velitelů v hodnocení situace, přijímání rozhodnutí a jejich správné reakce na informace v průběhu bojové činnosti. Cvičící pomocí trenažerové technologie budovali ochranné stavby a okopy, prováděli údržbu cest pro pohyb vlastních vojsk, přípravu zátarasů a průzkum ženijních opatření nepřítele. Při tom byly navíc rozehrávány incidenty, jako například výbuch miny, která poškodila vozidlo a usmrtila vojáky, poškození stálých mostů, dělostřelecký útok či zranění při náletu.

„Řešení incidentů prověřilo rozhodovací proces velitelů a komunikační toky, včetně předávání hlášení,“ ujasnil nadporučík Martin Žerava z 15. ženijního pluku, který byl členem skupiny rozehry incidentů.

Do štábu ženijního praporu byli zapojeni i někteří ze slovenských kolegů. „Ženijní podporu v obraně jsme v posledních letech neprocvičovali, štábní nácviky u nás byly zaměřeny především na stabilizační operace či domácí krizový management. V blízké budoucnosti však plánujeme cvičení právě s tematikou ženijní podpory boje a můžeme tak využít zkušenosti českých kolegů,“ ocenil major František Mihalovič, zástupce velitele ženijního praporu Ozbrojených sil Slovenské republiky.

Pokračování i v příštím roce

„V průběhu uplynulých let jsme získali zkušenosti v zahraničních operacích či při likvidacích následků živelních pohrom a tyto zkušenosti si vzájemně vyměňujeme,“ shrnul velitel 15. ženijního pluku plukovník gšt. Robert Bielený. Společný výcvik je též výbornou přípravou pro jednotky, které budou zařazeny do hotovostních sil rychlé reakce NATO. Nespornou výhodou, která společná cvičení zefektivňuje, je podobná technika používaná v obou armádách, vlastní postupy činnosti, jež je možné porovnávat a pak zvolit nejvhodnější, a samozřejmě i téměř nulová jazyková bariéra. Spolupráce ženijních útvarů obou armád proto bude pokračovat také v dalším roce.

Text: kapitánka Miroslava Štenclová,
tisková a informační důstojnice 15. ženijního pluku,
foto: autorka, archiv útvarů

Premiéry soutěže o nejlepšího řidiče AČR se ve Vyškově účastnila i jedna žena

Mistři volantu

Středa 29. října 2014 patřila v posádce Vyškov k těm průlomovým. Na start prvního ročníku celoarmádní soutěže Nejlepší řidič AČR, pod záštitou náčelníka Generálního štábu AČR, se zde postavilo celkem 62 řidičů, mezi nimi také jedna žena.

Organizátoři z Centra dopravní výchovy Velitelství výcviku – Vojenské akademie, jehož přípravou projde ročně více než tisícovka řidičů i učitelů-řidičů, tak připravili další z celoarmádních profesních soutěží, tentokrát pro nejpočetnější vojenskou odbornost, řidiče, do které vyslaly své zástupce jak agentury logistiky, komunikačních a informačních systémů a vojenského zdravotnictví, tak pozemní i vzdušné síly AČR.

Zápolení zabezpečovacích vozidel

„První ročník soutěže jsme zaměřili na zabezpečovací vozidla, jako jsou Tatra 810, Tatra 815, Land Rover 110 a UAZ 469B, která představovala čtyři soutěžní kategorie. Během nich museli soutěžící projít v průběhu dvou dní sedmi stejnými disciplínami. Jedinou odlišností při tom byly rozměry překážek vzhledem k technickým parametrům vojenské techniky,“ vysvětluje náčelník Centra dopravní výchovy

podplukovník Radoslav Mareček. „Soutěžící nejprve prošli písemným testem s dvaceti otázkami zaměřenými na znalosti pravidel provozu vozidel ozbrojených sil. Následně se přesunuli na speciální řidičská cvičiště vojenského výcvikového prostoru Březina, kde pod dozorem odborných rozhodčích předvedli své řidičské umění v disciplínách, jako je slalom, podélné parkování, omezený prostor, jízda náročným terénem s ochrannou maskou. Museli si umět poradit i se samovyproštěním vozidla, spočívajícím v přípravě úvazku na vyproštění s pomocí 15 kilogramů vážící kladky, a nechyběla ani první pomoc v podobě vyproštění zraněného z hořícího vozidla, jeho přesun do bezpečí, kontrola životních funkcí, včetně umístění do stabilizované polohy.“

Rozhodovala nejen rychlost

Bojovalo se hlavně s časem. V každé disciplíně však hrozila závodníkům také celá řada

penalizací za nesplnění některých úkolů, přičemž každá časová ztráta mohla znamenat vzdání se od velkého prvního cíle, tedy vítězství v kategorii. Byli to totiž právě jejich vítězové, kteří se mezi sebou v závěru utkali v tzv. superfinále o titul nejcenější.

Do závěrečné disciplíny s námětem poškozené pneumatiky u osobního vozidla při jízdě po silnici, včetně její výměny, tak nastoupili desátník Jan Hrdlička ze 14. pluku logistické podpory Pardubice (vítěz kategorie Tatra 815), nadrotmistr Milan Beneš z 53. pluku průzkumu a elektronického boje Opava (vítěz Tatra 810), desátník Jan Sedlák ze 4. brigády rychlého nasazení Žatec (vítěz Land Rover) a četař Lukáš Bělonohý z 31. pluku radiální, chemické a biologické ochrany Liberec (vítěz UAZ). A byl to právě četař Bělonohý, který si nakonec spolu se ziskem putovního poháru náčelníka Generálního štábu AČR odvezl titul Nejlepší řidič AČR.

„Všichni řidiči prokazovali v průběhu soutěže vysoké nasazení, nechyběla soutěživost, rivalita. Každý chtěl vyniknout, vyhrát,“ hodnotili spokojení pořadatelé první ročník soutěže.

A jak jej hodnotí jediná soutěžící řidička, svednice Petra Krumlová, příslušnice 14. pluku logistické podpory Pardubice, která se přihlásila do kategorie Land Rover? „Působím na funkci řidičky necelý rok a jezdím převážně s osobními vozidly, takže toto byla pro mě jedinečná možnost a výzva vyzkoušet si, co všechno dokážu zvládnout právě s vozidlem Land Rover. Úplně poprvé jsem zde měla příležitost vyzkoušet si řízení v ochranné masce, i když to pro mě nebyl takový problém, zvládla jsem i úvaz na vyproštění s těžkou kladkou, ale nedařilo se mi v podélném parkování, kde byla dle mého názoru velkou nevýhodou skutečně vysoká – čtyřicetiminutová – penalizace.“

Může to být pro organizátory věc k zamyšlení. Už nyní totiž uvažují o příštím ročníku soutěže, kam možná zařadí i kategorie bojových vozidel.

Text: kapitánka Monika Nováková,
tisková a informační důstojnice VeV-VA,
foto: Vladimír Bezděk, Hana Jurčová

Plukovník Rudolf Bělín

skvělý člověk a voják. I podle hodnocení jeho nadřízených, která máme z Ústředního vojenského archivu. Z pobytu v Bolívii máme fotografii, jak sedí na loďce s domorodcem na jezeře Titicaca. Dále pak pohlednici z New Yorku, z cesty na misi. Za druhé světové války organizoval odboj, byl zatčen, souzen a byl uvězněn v koncentračním táboře Wohlau (u Vratislavi) v Polsku, kde 10. 6. 1943 zemřel.

S pozdravem Eva Sedláková

Jen pro připomenutí, článek se týkal pětičlenné mise prvorepublikových československých důstojníků v Bolívii, která se uskutečnila před osmdesáti lety, v roce 1934. Jejich úkolem bylo pomoci bolivijské armádě ve válce s Paraguayí o sporné území Chaco Boreal. Náčelník mise generál Vilém Plaček, dosavadní velitel 2. horské brigády na Slovensku, měl plnit roli jakéhosi prostředníka mezi frontovou armádou a vládou. Jeho úkolem bylo informovat o situaci na bojišti a usměrňovat vládní požadavky. Podplukovník gšt. Čeněk Kudláček měl funkci hlavního ubytovatele. Plukovník Rudolf Bělín řídil výcvik pěchoty a major Bohumil Podlézl výcvik dělostřelectva. Kapitán Theodor Pokorný působil v operačním štábu hlavního velitelství.

Přepisujeme hodnocení plukovníka pěchoty Rudolfa Bělína přiložené k dopisu

Vážné povahy, energický, cele oddaný své zbraně a svému povolání. Za pobytu v La Paz vypracoval velmi praktické směrnice pro výcvik velitelů malých jednotek s výlučným zřetelem k zvláštní situaci a potřebám armády v Chacu. Tyto směrnice staly se později základem pro výcvik poddůstojníků

napsali jste nám

v poli. Za obhlídky fronty osvědčil se jako zkušený důstojník pěchoty. V lednu 1935 jmenován byl inspektorem výcviku v poli a sám osobně řídil výcvik poddůstojníků, kterých byl u armády veliký nedostatek. Rychlým a praktickým vycvičením značného počtu těchto velitelů prokázal armádě velmi cennou službu v kritické době. Jeho horlivost a znamenité výsledky jeho práce byly předmětem velmi lichotivého uznání hlavního velitele.

Bolívie odměnila jeho velmi cenné služby propůjčením řádu Condor de los Andes.

La Paz, dne 20. června 1935

Brigádní generál Vilém Plaček, náčelník čs. vojenské mise v Bolívii

A kvíz

Náčelník mise brigádní generál Vilém Plaček velel před odjezdem do Bolívie na Slovensku horské jednotce. Jednalo se o:

- a) 34. horský pluk
- b) 1. prapor tatranských střelců
- c) 2. horskou brigádu

Správná odpověď: c

Plukovník Bělín na loďce s domorodcem na jezeře Titicaca

Inzerce

SPORTISIMO 1/2 MARATON PRAHA Kategorie IZS

Pořadatel: OdZVSITV SRPS MO

Organizátor: PIM, Prague International Marathon, spol. s r. o.

Termín: 28. března 2015

Misto: Praha, start a cíl Praha – Rudolfinum, nám. Jana Palacha

Termín: 3. května 2015

Misto: Praha, start a cíl Praha – Staroměstské náměstí

Přihlášky: pouze elektronicky – www.runczech.com (nutné vyplnit všechny požadované povinné údaje, zejména číslo mateřského vojenského útvaru/zařízení, volba KZBS je nově až v dalším kroku registrace).

Startovné: jednotlivec 1 000 Kč do 13. 12. 2014,
od 14. 12. 2014 1 300 Kč
tým (štafeta) 6 500 Kč do 13. 12. 2014,
od 14. 12. 2014 7 000 Kč

Startovné: jednotlivec 1 200 Kč do 13. 12. 2014,
od 14. 12. 2014 1 800 Kč
tým (štafeta) 7 500 Kč do 13. 12. 2014,
od 14. 12. 2014 8 000 Kč

Registrace může být předčasně ukončena z důvodu maximální povolené naplněnosti startujících!!!

Způsob platby: platební kartou on-line, bankovním převodem, hotově v Running Mall, Františka Křižíka 11, Praha 7

Při bezhotovostní úhradě je nutný správný variabilní symbol, který každý získá při elektronické registraci a je mu zaslán po jejím provedení společně s pokyny k platbě. Platbu je nutné provést do týdne od registrace!!!

Informace: www.runczech.com

Kontaktní osoba: pplk. Mgr. Jiří MALÍK, 218 661, 602 444 066

CH-53K King Stallion

Pátého května letošního roku se v továrně společnosti Sikorsky ve West Palm Beach na Floridě uskutečnil slavnostní roll-out nového těžkého transportního vrtulníku CH-53K. Velitel US Marine Corps (USMC), jež se má stát jeho hlavním uživatelem, při té příležitosti zveřejnil také oficiální jméno tohoto stroje – King Stallion. Do operačního provozu se nicméně nový vrtulník nedostane dříve než za pět let.

Stroje řady CH-53 dnes představují největší vrtulníky v ozbrojených silách Spojených států. Historie jejich operačního provozu sahá až do roku 1966, kdy v rámci leteckých jednotek americké námořní pěchoty začaly sloužit první stroje základní verze CH-53A Sea Stallion. Šlo o dvoumotorový vrtulník s maximální vzletovou hmotností 20 865 kg, který ve své nejvyspělejší verzi CH-53D sloužil v USMC až do roku 2012, kdy byl nahrazen konvertoplány MV-22B Osprey. Sea Stallion ovšem i nadále zůstává ve výzbroji některých dalších armád, například Německa či Izraele.

Již v roce 1967 však začala USMC požadovat výkonnější těžký transportní vrtulník, a tak společnost Sikorsky přišla se strojem vycházejícím ze Sea Stallionu, pro nějž se později vžilo označení CH-53E Super Stallion. Hlavním rozdílem proti staršímu typu byla instalace třetí pohonné jednotky, zcela nový nosný i vyrovnávací rotor, zvětšený trup a moderní avionika. Maximální vzletová hmotnost CH-53E vzrostla na 33 330 kg a umožnila tak Super Stallionu přepravovat uvnitř kabiny až 13 600 kg nákladu, případně nést v podvěsu břemena o hmotnosti až 14 500 kg. Americká námořní pěchota tyto

stroje začala používat od roku 1981 a postupně převzala asi 170 vrtulníků, z nichž zhruba 150 má stále ve výzbroji, menší počet pak získalo také námořnictvo. Další 46 kusů ve speciální verzi MH-53E Sea Dragon určené k likvidaci námořních min zařadilo do výzbroje US Navy od roku 1986.

Důvody pro náhradu

Vrtulníky CH-53D/E hrály klíčovou roli ve většině velkých zahraničních vojenských operací, jichž se US Marine Corps a US Navy v posledních desetiletích účastnily. Velitelům umožňovaly přepravovat početné jednotky a značné množství materiálu, a to včetně výsadků z palub námořních plavidel. Právě takovouto misí zahajovaly stroje Super Stallion v říjnu 2001 pozemní fázi spojenecké operace v Afghánistánu.

Jenže právě tzv. globální válka proti terorismu výrazně usměrnila potřebu nahrazení vrtulníků řady CH-53. Zejména pro USMC představovaly naprosto klíčový prostředek vzdušné přepravy, k čemuž přispívalo i pomalé zavádění konvertoplánů

MV-22B Osprey (i když ty byly primárně pořízovány jako náhrada vrtulníků CH-46). Sea Stalliony a Super Stalliony tak byly enormně využívány a jejich resursy se krátily rychleji než dříve. Současně s tím se začal zvyšovat počet závad, jímž se dalo čelit jediné zvýšeným úsilím a prostředky na údržbu. Velení USMC muselo nakonec přistoupit k opětovnému „oživování“ již dříve vyřazených strojů odstavených na známém

leteckém „hřbitově“ na základně Davis-Monthan AFB v Arizoně, aby vůbec udrželo v provozu potřebný počet vrtulníků.

Ani to ovšem nezabránilo rostoucím nákladům na provoz. Ze zveřejněných statistik vyplývá, že na jednu letovou hodinu CH-53E připadá 44 osobohodin pozemní technické údržby, čímž se její cena dostává na hranici 20 000 dolarů. Věk i těch nejmladších CH-53E již překročil

15 let a jejich průměrný celkový nálet 3 000 hodin. Nejstarší kusy ale již dosáhly životnosti stanovené na zhruba 6 100 hodin a je nutné je postupně vyřazovat tempem přibližně 15 strojů ročně. Kritickým bodem je přitom zejména drak vrtulníku, konkrétně oblast mechanismu sklápění ocasního nosníku.

Sečteno a podtrženo, po vyřazení starších vrtulníků CH-53D Sea Stallion se ke konci svého životního cyklu rychle blíží i výkonnější CH-53E Super Stallion. Jenže americká námořní pěchota se bez nich neobejde a jejich kapacitu nemohou nahradit ani konvertoplány MV-22B, které v rámci USMC představují střední hmotnostní kategorii. Pro zachování schopnosti v kategorii těžkých transportních vrtulníků je proto nutné počítat s brzkým nahrazením strojů CH-53E. Zvažovala se sice také jejich rozsáhlá modernizace, ale i s ohledem na omezenou životnost draku se nakonec ukázala jako neefektivní.

Zpožděný program

Práce na programu označovaném jako HLR (Heavy Lift Replacement) byly zahájeny již

v roce 2005, kdy vznikly první studie požadavků na nový těžký transportní vrtulník pro US Marine Corps. O rok později byl se společností Sikorsky uzavřen kontrakt na vývojovou fázi SDD (System Development and Demonstration), jejímž výsledkem měla být stavba čtyř letových prototypů a jednoho stroje pro pozemní zkoušky a která měla být ukončena v roce 2015. Výrobce v té době začal pro vrtulník používat označení CH-53X. Okamžitě byl zahájen také proces výběru jednotlivých subdodavatelů a klíčových komponent, v únoru 2007 pak bylo ve Stratfordu ve státě Connecticut otevřeno zcela nové vývojové středisko pro nový CH-53X.

V září 2008 podstoupil nový vrtulník tzv. předběžné posouzení návrhu PDR (Preliminary Design Review), a i když uspěl, už tehdy se ukázaly také jisté technické komplikace. Některé nové technologie totiž nebyly dostatečně prověřené a ministerstvo obrany se oprávněně obávalo

prodlužování vývoje a navyšování ceny. V té době se již o vrtulníku hovořilo jako o typu CH-53K, přičemž USMC plánovala pořízení 156 strojů s termínem prvního záletu v roce 2010 a dosažením počátečních operačních schopností v letech 2014–2015.

Jenže program skutečně začal nabírat zpědnost a nepomohlo ani to, že výrobce v některých případech upustil od použití nejnovějších technologií a zůstal u osvědčených prvků. Pro americkou námořní pěchotu ale nebylo cesty zpět, navíc v roce 2010 byl z pouštního „hřbitova“ navrácen poslední CH-53E, který bylo možné zprovoznit. Velení USMC proto v témže roce oznámilo navýšení objednávky nových CH-53K na rovných 200 kusů. V dubnu 2011 pak byl přepracován časový harmonogram, který posouval termín prvního vzletu na rok 2013 a dosažení počátečních operačních schopností na rok 2018. Ani tento plán ale nakonec dodržen nebude.

Stavba prvního CH-53K GTV (Ground Test Vehicle) určeného k pozemním zkouškám byla zahájena v červnu 2011, a to v nové továrně společnosti Sikorsky ve West Palm Beach na Floridě. Ve vývojovém středisku ve Stratfordu bylo mezitím zprovozněno pracoviště využívající technologie virtuální reality k ověřování nově navrhovaných technických řešení, umožňující například najít kritická výrobní a servisní místa, která by se jinak mohla projevit až během výroby nebo provozu.

Ke zkouškám byl prototyp GTV dodán v prosinci 2012, k prvnímu spuštění motorů integrovaných do draku a pohánějících hlavu nosného rotoru bez rotorových listů pak došlo v lednu 2014. Zkušební prototyp byl při tom monitorován pomocí více než 1 300 senzorů. Motorovou zkoušku v plné konfiguraci, tedy s kompletním nosným i vyrovnávacím rotorem, absolvoval pozemní prototyp 17. dubna 2014. V současnosti probíhající testovací fáze by měla zahrnovat 250 „letových“ hodin, při nichž se ověří funkčnost jednotlivých subsystémů, strukturální integrita draku a vlastnosti pohonného a převodového ústrojí.

Výroba prvního ze čtyř letových prototypů CH-53K EDM (Engineering Development Model) začala v lednu 2012. Podle současných plánů by se měl první zálet uskutečnit ještě do konce roku 2014 s tím, že následovat bude tříletý zkušební program, během něhož má každý z prototypů nalétat přibližně 500 hodin. V provozu bude i nadále pozemní zkušebna GTV, která má absolvovat další stovky „letových“ hodin.

Nový vrtulník

Přestože King Stallion navazuje na předchozí řady vrtulníků CH-53 a tvarově je jim velice podobný, ve skutečnosti jde o zcela nový stroj. Jeho nově navržený a mírně zvětšený trup je vyroben z moderních kompozitových materiálů,

díky nimž má nižší hmotnost a zároveň lépe odolává vibracím a mechanickému namáhání. Z kompozitů jsou vyrobeny i tzv. sponzory na boku trupu, ukrývající odolnější zatahovací podvozky a palivové nádrže. Rozměry sponzorů se naopak poněkud zmenšily, což by mělo usnadnit manipulaci s vrtulníkem na palubách vrtulníkových výsadkových lodí. Ke snížení hmotnosti přispívá rovněž nová balistická ochrana pilotního prostoru a nákladové kabiny. Velká pozornost byla věnována také pasivní bezpečnosti a zatahovací podvozky i sedačky posádky a cestujících byly navrženy tak, aby lépe odolávaly tvrdým přistáním či pádům. Úpravy proti starším verzím se ovšem dotkly prakticky všech systémů, včetně hydraulického, palivového či elektrického vedení. Vrtulník má navíc vlastní diagnostický systém IVHMS (Integrated Vehicle Health Management System) od společnosti Goodrich, monitorující opotřebení a případná poškození klíčových částí a zefektivňující plánování údržby.

Vrtulník CH-53K je vybaven elektronickým systémem řízení FBW (Flight-By-Wire) a je vybaven avionikou od společnosti Rockwell Collins, která je do značné míry shodná (či podobná) s přístrojovým vybavením jiných moderních vrtulníků v amerických ozbrojených silách. Přístrojovou desku v pilotním prostoru tvoří velkoplošné multifunkční displeje MFD, k navigaci slouží kombinovaný satelitní/inerciální systém LN-251 od společnosti Northrop Grumman. King Stallion ponese pochopitelně také speciální vojenské vybavení, jako například elektrooptickou průzkumnou hlavici FLIR (Forward Looking Infra Red) AN/AAQ-29 od společnosti Raytheon či systém vlastní ochrany, využívající osvědčený výstražný radiolokační přijímač RWR (Radar Warning Receiver) APR-39BvX, výstražný laserový systém

LWS (Laser Warning System), protiraketový výstražný systém MWS (Missile Warning System) a aktivní směrový infračervený protiraketový systém DIRCM (Directional Infra Red Countermeasures) od společnosti Northrop Grumman.

Nejdůležitější změnu u nového vrtulníku ale představují pohonné jednotky a oba rotory. King Stallion je poháněn trojicí turbohřídelových motorů General Electric T408-GE-400 (označovaných také jako GE38-1B), každý o výkonu na hřídeli 5 595 kW. Proti starším vrtulníkům CH-53E a jejich motorům T64 tak došlo k nárůstu výkonu o celých 57 %, spotřeba paliva je

vybavené mechanizací pro manipulaci s nákladem, se pak mimo jiné vejdu i dvě standardizované palety 463L.

Dosažení vyšších výkonů umožnila kromě motorů také nová konstrukce převodového ústrojí a rotorů. Jejich listy vyrobené z kompozitových materiálů a označované jako listy 4. generace jsou podobné těm, které Sikorsky již používá u vrtulníků UH-60M či S-92 a jejichž plocha je v porovnání s CH-53E o 12 % (u nosného rotoru), respektive o 15 % (u vyrovnávacího rotoru) větší. Podle vyjádření výrobce i díky tomu například samotný vyrovnávací rotor, mírně sklopený směrem dolů, poskytuje tolik vztlaku jako nosný rotor civilního středního vrtulníku S-76. King Stallion proto dokáže viset i při maximální vzletové hmotnosti ve výrazně větší nadmořské výšce než jeho předchůdce.

Ještě není vyhráno

Společnost Sikorsky na základě nedávných pokroků a úspěchů dosažených ve zkouškách prohlašuje, že aktualizovaný harmonogram programu CH-53K splní. Již v červnu 2013 navíc získala kontrakt na výrobu čtyř vrtulníků označovaných jako SDTA (System Demonstration Test Article). Jejich konfigurace by měla odpovídat čtvrtému a poslednímu letovému prototypu a měly by posloužit k vojenským a operačním zkouškám. Dodány by měly být do konce března 2017 tak, aby umožnily dosažení počátečních operačních schopností CH-53K v roce 2019.

Velení USMC nové stroje skutečně potřebuje a počítá s tím, že jimi vyzbrojí celkem osm operačních letek a jednu výcvikovou jednotku. Jenže neustálé zpědování programu a navyšování jeho ceny poskytuje silnou zbraň jeho kritikům, respektive zastáncům radikálních škrtů, protože právě problematické programy se stávají jejich nejčastější obětí. King Stallion zatím stále patří mezi prioritní programy, ovšem ani to mu nezaručuje „nesmrtelnost“.

přitom až o 18 % nižší. Nový stroj tak dosahuje výrazně lepších letových výkonů, a to zejména při provozu ve větších výškách a při vyšších teplotách okolního vzduchu. V porovnání s předchozí generací je tak CH-53K rychlejší a pojme (v závislosti na délce letu) až trojnásobně těžší náklad v podvěsu, přičemž závesné zařízení dovoluje takto současně přepravovat až tři břemena. King Stallion bude jediným americkým vrtulníkem, který bude schopen v podvěsu transportovat i obrněná vozidla MRAP kategorie 1, jimiž USMC do značné míry nahrazuje lehčí vozy HMMWV. Do zvětšené nákladové kabiny,

Hlavní technické údaje:

Délka	30,2 m
Výška	8,46 m
Průměr nosného rotoru	24 m
Rozměry kabiny (d × š × v)	9,1 × 2,7 × 2,0 m
Max. vzletová hmotnost s nákladem v podvěsu	39 916 kg
Max. vzletová hmotnost s nákladem v kabině	33 566 kg
Dolet bez doplňování paliva	852 km
Cestovní rychlost	261 km/h
Operační dostup	4 383 m
Schopnost visu s vlivem země	4 155 m
Schopnost visu bez vlivu země	3 073 m

Vozidlo ASCOD 35 t může přepravovat celkem deset osob – řidiče, velitele, střelce-operátora a sedm příslušníků roje

ASCOD 35t – nová varianta osvědčeného matadora

Letošního ročníku veletrhu Eurosatory využil jeden z největších výrobců obrněné techniky na starém kontinentě společnost General Dynamics European Land Systems (GDELS) k tomu, aby uvedl na trh nejnovější přírůstek do své rodiny pásových vozidel ASCOD (Austrian Spanish COoperation Development).

Po strojích ASCOD s hmotností 30, 33 a 42t nyní přichází s obrněncem vážícím 35t. Zatímco nejlépe a nejtěžší verze již byly zařazeny do služby (30t – v Rakousku a Španělsku jako Ulan, respektive Pizarro; 42t – ve Velké Británii jako Specialist Vehicle), 33tunová varianta se nyní uchází o vítězství ve výběrovém řízení dánského ministerstva obrany, které urgentně potřebuje náhradu za přibližně 360 transportérů M113 v rámci programu PMV E (Pansrede Mand-skabsVogne, Erstatning).

Ulan a Pizarro

Původní ASCOD vznikl v průběhu 90. let jako výsledek spolupráce mezi rakouskou firmou Steyr-Daimler-Puch AG a španělskou Santa Bárbara Sistemas. Prvním zákazníkem se staly španělské ozbrojené síly, které v roce 1996 objednaly úvodní sérii 123 strojů Pizarro bojové konfigurace VCI/C a 21 kusů ve velitelské modifikaci VCPC. Všechna vozidla byla dodána do konce roku 2002. V roce 2003 následoval další kontrakt, tentokrát na pořízení 106 obrněnců VCI/C, pěti VCPC, 28 vozidel pro předpusuť palebné návodčí VCOAV, osmi vyprošťovacích

VCREC a jednoho ženijního stroje VCZ. Závěrečná fáze akvizice proběhla mezi lety 2008 a 2013, kdy do Španělska dorazilo celkem 64 obrněnců VCI/C.

Rakousko podepsalo smlouvu na nákup 112 ASCODů (místně označovaných jako Ulan) v roce 1999, přičemž dodávky se uskutečnily v letech 2001–2005.

Jak Pizarro, tak Ulan jsou vyzbrojeny 30mm automatickým kanonem MK30-2 a koaxiálním kulometem MG3 ráže 7,62mm lafetovanými v plně otočné věži, která je stabilizovaná ve dvou rovinách. Rozsah elevace činí -10° až +50°.

Zásobu munice pro kanon tvoří celkem 405 nábojů (200 kusů v zásobníku a dalších 205 v nábojových schránkách uložených v korbě). Sekundární zbraň má připraveno ke střelbě 700 nábojů a dalších 2 200 kusů může být skladováno uvnitř vozidla.

Základní pancéřování zabezpečuje ochranu osádky před průbojnými projektily ráže 14,5mm vypálenými z přední polosféry a před střelami kalibru 7,62mm z jakéhokoli směru. Stupeň balistické ochrany může být dále navýšen přidáním doplňkových modulů, odolávajících 30mm kanonům na vzdálenost 1 000 m z přední polosféry

a 14,5mm kulometům na vzdálenost 500m z ostatních úhlů.

Největší rozdíl mezi typy Pizarro a Ulan představuje pohonná jednotka. Zatímco původní španělský obrněnec využívá slabší motor MTU 8V-183-TE22 8V-90 (o výkonu 441 kW) a hydromechanickou automatickou převodovkou Renk HSWL-106C (s celkem deseti rychlostními stupni – šesti vpřed a čtyřmi vzad), rakouský Ulan je poháněn vznětovým osmiválcem MTU 8V-199-TE20 8V-90 (530 kW). V současnosti jsou ASCODY nabízeny už se silnějším dieselem MTU 8V-199-TE21 8V-90 (600 kW).

ASCOD v novém kabátě

Nový stroj ve váhové kategorii 35t přináší oproti svým předchůdcům hned několik inovací. Nejmarkantnější změnou je náhrada původních pásů tvořených kovovými články jejich ekvivalentem vyrobeným z pryže společností Soucy International. Jejich použití snižuje úroveň vibrací a hluku uvnitř pohybujícího se obrněnce (což má příznivý vliv na životnost elektronických přístrojů a pohodlí osádky, která díky tomu dokáže pracovat mnohem efektivněji a nedochází tak rychle k její únavě). Širší pryžové pásy navíc snižují tlak ASCODu na povrch, takže došlo i ke zlepšení jízdních vlastností a průchodivosti terénem.

Dále byla na vozidlo instalována bezosádková zbraňová stanice Lemur, produkovaná firmou BAE Systems (původně švédský Bofors). Tento systém nese 12,7mm kulomet M2HB, avšak dokáže zvládnout automatické kanony až do ráže

Původní ASCOD v rakouské modifikaci Ulan, vyzbrojený věží s 30mm automatickým kanonem MK30-2 a spřaženým kulometem MG3 ráže 7,62mm

Nový ASCOD 35t s instalovanou bezosádkovou zbraňovou stanicí Lemur, předvedený na letošní výstavě Eurosatory

Prototyp PMRS na polygonu Millbrook Proving Ground

25–30mm. V takovém případě dosahuje jeho hmotnost 350–450kg. Odměr stanice je celokruhový, elevace v rozsahu od -20° do +55°. BAE Systems využila pařížské výstavy také k tomu, aby v praxi předvedla integraci Lemuru s průhledovým zaměřovacím displejem Q-Sight

(byť na vozidle CV90 Armadillo vlastní výroby). Ten lze snadno připevnit na prakticky jakoukoli balistickou přílbu, navíc je plně kompatibilní s přístroji nočního vidění.

Q-Sight promítá digitální video a data na monochromatickou průhledovou zobrazovací

jednotku, jež se nachází v zorném poli uživatele, přičemž vylepšuje jeho situační přehled a poskytuje mu informace o vlastních i nepřátelských silách. Díky intuitivnímu ovládání (např. přiblížení a oddálení obrazu se provádí pouhým stiskem jediného tlačítka na výnosném ovladači) a schopnosti prakticky okamžitě zaměřovat i sledovat cíle pouhým otočením hlavy jistě do budoucna není vyloučena možnost využití Q-Sightu i na vozidlech ASCOD.

K poslednímu zásadnímu vylepšení došlo ve sféře balistické a protiminové ochrany, jež nyní využívá nejnovější poznatky a materiály. Unikátní řešení vyvinuté v režii GDELS nabízí případným uživatelům inovativní konstrukci a pokročilé zařízení minimalizující nárazy, jež může být zpětně instalováno i na starší obrněnce řady ASCOD.

Ochrana proti explozím pod dnem korby a pojezdovým ústrojím byla testována a certifikována dle normy STANAG 4569 v únoru letošního roku. Nově v sobě bude zahrnovat čtyři základní prvky: za prvé – vysoceodolné dno korby vozidla; za druhé – design příklonů a zadní rampy omezí možnost jejich zkřížení následkem výbuchu; za třetí – veškeré vybavení v interiéru stroje bude uchyceno pomocí speciálních držáků s tlumiči; za čtvrté – osádka bude usazena na sedadlech tlumících otřesy a přetížení působící na lidské tělo při najezení na protitankovou minu nebo IED. Účinnost přijatých opatření se dle konstatování zástupců GDELS následně prokázala při továrních zkouškách.

Drobnějších upgradů se dočkal ASCOD i v oblasti ergonomie a pracovních podmínek osádky.

Prototyp PMRS představen

Krátce po Eurosatory zveřejnila britská divize General Dynamics United Kingdom Ltd. zprávu, že dne 25. června 2014 na polygonu Millbrook Proving Ground v hrabství Bedfordshire absolvoval svou premiéru další z modelů řady Specialist Vehicle (někdy také označovaných zkratkou SV). Konkrétně šlo o stroj varianty Protected Mobility Recce Support (PMRS), jež bude v pozemních silách Jejeho Veličenstva plnit úlohy ISR (Intelligence, Surveillance and Reconnaissance – zpravodajství, sledování a průzkum).

Obrněnec PMRS bude na bojišti transportovat průzkumníky a specialisty zpravodajských odborností (např. EB, HUMINT), kteří budou moci plnit úkoly jak po sesednutí, tak i z vozidla. K tomu jim bude sloužit široká škála nezbytného vybavení (mj. akustické detektory, systém detekce a indikace ozáření laserovým paprskem, průzkumně-rušící systém, elektrooptické senzory apod.).

Prototyp PMRS by měl v letošním roce předělat řadu náročných testů, které definitivně rozhodnou o tom, jak bude vypadat jeho sériová verze. Po bojově-průzkumných strojích SV Scout se tedy stále jasněji rýsuje náhrada již nevyhovujících a beznadějně zastaralých vozidel CVR(T) a FV43x.

Text: Dušan Rovenský, foto: GDELS, GDUK, Bundesheer a Miroslav Gyürösi

Future Forces 2014 (II)

Říjnová kontraktační výstava Future Forces 2014 byla bohatá nejen na ukázky výzbroje a výstroje budoucnosti, ale i na odborné konference a workshopy. Program zahrnoval čtyři semináře, živé ukázky a samostatnou kapitolou byla mezinárodní konference Future Crises orientovaná převážně na kybernetickou bezpečnost.

Praha se stala hostitelem nejvyšších představitelů armád a politických špiček, vědců, expertů, členů vyzbrojovacích úřadů a mezinárodních akvizičních center z více než osmdesáti zemí světa. Výstava nabídla návštěvníkům pohled do budoucnosti vojenské výzbroje a výstroje, ale reagovala i na aktuální dění ve světě formou odborných seminářů a workshopů.

Seminář Future Soldier

Ochrana, výstroj, výzbroj, komunikace a výcvik vojáků a speciálních jednotek. Představení potřeb jednotlivých armád, prezentace nových materiálů a systémů vojáka 21. století proběhlo v rámci Open NATO Future Soldier Workshop za účasti členů expertních skupin a zástupců průmyslu z celého světa.

Obsah workshopu tvořily nejnovější výzkumy s velkou podporou akademické obce (České vysoké učení technické Praha, Technická univerzita Liberec, Univerzita obrany Brno). Záběr semináře byl opravdu široký – optoelektronika, zbraňové systémy, vojenská robotika, ochranné prostředky a výstrojové doplňky, rizika zranění v boji, léčba, bojové zkušenosti a nové trendy v moderním pojetí boje.

Seminář NATO CBRN

Seminář se uskutečnil ve spolupráci s Vojenským výzkumným ústavem Brno, NATO JCBRN Defence COE Vyškov, Univerzitou obrany Brno, mezinárodními a firmami působícími v dané oblasti. Seminář se soustředil převážně na problematiku šíření zbraní hromadného ničení, technologie jaderných zbraní, terorismus, pirátství, rozbor situace v Sýrii s ohledem na údajné užití chemických zbraní a současnou likvidaci chemického arzenálu.

Důležitým prvkem byla i mezinárodní a meziinstitucionální spolupráce, civilně-vojenská spolupráce, schopnost dostatečné připravenosti na možné hrozby a poučení se ze situace a vývoje v Iráku a Afghánistánu.

Seminář logistiky

Seminář byl unikátním zasedáním Mnohonárodního centra pro koordinaci logistiky MLCC (Multinational Logistics Coordination Centre) a setkáním nejvyšších logistiků z více než 25 zemí světa. Špičky z oboru zde projednávaly závěry z nedávného největšího logistického cvičení v dějinách NATO Capable Logistical

a budoucí výzvy v rámci logistických operací. Seminář se zaměřil na oblasti mezinárodních logistických operací – národní i mezinárodní pohledy na budoucí vývoj logistiky a souvisejících technologií, partnerství pro distribuci paliv, vody a muničních zásob.

Seminář o autonomních prostředcích

Široké možnosti nasazení autonomních (dálkově řízených) prostředků jak ve vojenském, tak i v civilním prostředí, a právní aspekty jejich využití byly posluchačsky asi nejvděčnější částí seminářů. Na semináři spolupracovala Univerzita obrany, ČVUT, EUROCONTROL, EASA a FRONTEX. Na bezpilotní prostředky se bylo možné podívat různým úhlem pohledu. Od armády a policie až po vědu. Dále pak jaké může být jejich civilní využití, třeba v medicíně, či se zaměřením na aktuální světové konflikty a boj proti terorismu.

V jednotlivých částech semináře bylo prezentováno možné nasazení dronů pro výzkum, pro boj, sběr informací pro detekci IED, detekci odpalovacích zařízení, chemických prostředků, využití v civilním sektoru pro kontrolu elektráren a dalších odvětví. Důležitou součástí bylo využití autonomních prostředků pro boj s terorismem, který byl probírán napříč semináři i s ohledem na aktuální vývoj konfliktu v Sýrii a Iráku a postup takzvaného Islámského státu.

Na seminářích se podílela řada odborníků z celého světa. Z České republiky to byl rektor Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkrý, profesor Michal Pěchouček z ČVUT, Pavel Mikunda z VOP CZ, Jan Mazal, vedoucí semináře o autonomních prostředcích, či Mike Sound, generální ředitel NSPA, a mnoho dalších.

Budoucnost vojáka budoucnosti

Výstava Future Forces Exhibition & Conference je nesmírně cenným přínosem v oblasti technologického rozvoje, provázanosti jednotlivých oborů a ukazuje směr, kterým se bude ubírat vybavení moderního novodobého vojáka.

Ač si spousta lidí představí vojáka budoucnosti jako „Terminátora“ zkříženého s „Predátorem“, realita přeci jen nebude tak divoká. Za deset dvacet let bude voják vypadat na první pohled pořád stejně – klasická uniforma, přilba, neprůstřelná vesta a puška. Hlavní odlišnosti se budou skrývat pod povrchem, v elektronické výbavě.

Každý voják se stane jedinečným „bojovým systémem“ srovnatelným s bojovým vozidlem či letadlem. Bude mít nepřetržitý vysokorychlostní přístup do centrální sítě, odkud může

získávat (a také do ní poskytovat) nejrůznější informace. Voják tak bude mít neustále k dispozici polohu svých jednotek, pozici nepřítele, informace z průzkumných prostředků, rozkazy z velitelství apod. A současně velitel jednotky či vyšší velitelství bude mít přehled o pozicích a úmyslech svých jednotek a ideálně také o pozicích a úmyslech nepřítele.

Voják bude rovněž sám o sobě průzkumným prostředkem. Jeho denní/noční/termovizní kamera na přilbě/zbrani, laserový dálkoměr nebo GPS budou neustále dodávat informace do sítě,

odkud si je budou moci oprávněné osoby převzít. To mohou být velitel jednotky, pilot vrtulníku nebo obsluha minometu, která tak okamžitě získá kupříkladu pozici nepřítele. Čas mezi zachycením, rozpoznáním, identifikací a útokem se tak zkrátí na naprosté minimum.

V anglické terminologii se takto propojené digitální bojiště nazývá C5ISTAR (Command, Control, Communications, Computers, Combat systems, Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance). Český nápis: Velení, řízení, spojení, výpočetní technika,

bojové systémy, zpravodajství, sledování, zjišťování cílů a průzkum.

Nechme se překvapit příští výstavou, jakým směrem se bude vývoj ubírat a co nového můžeme očekávat. Řada firem předvedla jen zlomek svých dovedností a doufejme, že odborné semináře a přednášky pomohou nejen ve vzdělávání, ale i v otázce řešení aktuálních bezpečnostních hrozeb.

Text a foto: Michal Voska

Známe vítěze

S mimořádným zájmem se u našich čtenářů setkala letošní letní fotosoutěž, kterou vyhlásila redakce A reportu ve spolupráci s ředitelstvím VOLAREZA (Vojenská lázeňská a rekreační zařízení). Soutěžní snímky do uzávěrky, která byla 31. října 2014, zaslalo celkem čtyřiašedesát účastníků.

Svémi fotografiemi zachytili nejen pohodová místa a atmosféru dovolené, ale velmi mnoho snímků bylo ze sportovních, turistických a relaxačních aktivit a nechyběly ani fotografie poznávacích zájezdů z celého světa.

Všechny zaslané snímky 7. listopadu 2014 pečlivě posoudila porota složená z členů A reportu a VOLAREZA. Úkol to byl nelehký a všechny fotografie prošly přísným sítím. O některé se dokonce vedla velká ústní bitva. Nicméně soutěž má svého vítěze a další čtyři oceněné.

Text: redakce

2. místo ♦ **Milan Valda**, Mutěnice ♦ Snímek: Krkonoše a okolí ♦ Cena: Víkendový pobyt s plnou penzí pro 2 osoby v hotelu Bellevue v Karlových Varech

3. místo ♦ **npor. Jiří Havel**, Rudná ♦ Snímek: Síla přírody (Norsko) ♦ Cena: Propagační předměty Ministerstva obrany ČR a redakce A reportu

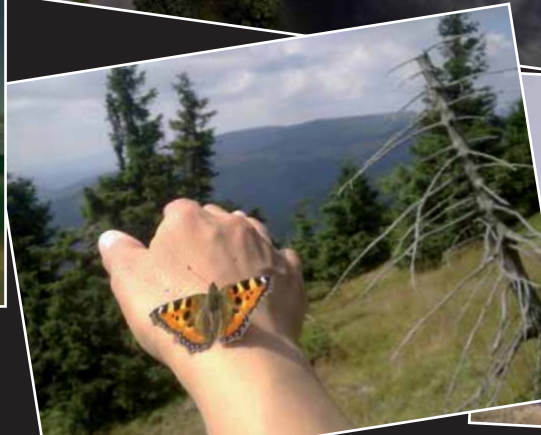
1. místo ♦ **Otakar Haška**, Adamov ♦ Snímek: Štrbské pleso ♦ Cena: Víkendový pobyt s plnou penzí pro 2 osoby ve Vojenské zotavovně Měřín

4. místo ♦ **Kseniya Illková**, Praha 9 ♦ Snímek: Polední pauza (Londýn) ♦ Cena: Propagační předměty Ministerstva obrany ČR a redakce A reportu

5. místo ♦ **Ing. Jiří Víšek**, Dobruška ♦ Snímek: Niagarské vodopády ♦ Cena: Propagační předměty Ministerstva obrany ČR a redakce A reportu

Vojenští pětibojaři i v letošním roce reprezentovali AČR ve světě

Kombinace techniky a fyziky

Vojenským pětibojařům skončila úspěšná sezona. Na rozdíl od minulých let, kdy závodní sezonu zahajoval vždy otevřený přebor AČR, letos se startovalo v polovině května účastí reprezentačního družstva mužů a žen na Mezinárodním mistrovství belgické armády CISM v Eupenu.

Kromě 110 domácích závodníků se tu představily i reprezentační výběry Německa a Nizozemska. Závodny provázelo chladné a deštivé počasí, i tak se čeští závodníci blýskli některými individuálními výkony. Rotmistr Matěj Picka, přestože ho provázely zdravotní potíže, vyhrál plavání, svobodník Milan Wurst vyhrál přespolní běh,

smíšené družstvo mužů a žen skončilo druhé, poručice Jitka Opravilová v jednotlivcích celkově třetí. Díky dobrým vztahům s managementem Královského vojenského institutu pro tělesnou výchovu a sport, který tyto závody každoročně organizuje, belgická strana umožnila start většímu počtu našich reprezentantů, než je v závodech běžné, a ti tak dostali možnost získat závodní zkušenosti na mezinárodní úrovni.

Rekord mužského družstva

Druhým závodem byl na konci května otevřený přebor AČR. Ten již tradičně organizovalo Velitelství výcviku – Vojenská akademie (VeV-VA) Vyškov ve spolupráci s Vojenským oborem při Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy (VO FTVS UK) Praha. Záštitu nad touto akcí převzala sekce rozvoje a plánování schopností MO (SRPS MO). Na rozdíl od předchozích let byl tento přebor bez účasti zahraničních družstev.

Kvalitní příprava se odrazila na výborných výkonech ve Wiener Neustadt v Rakousku, kde reprezentace AČR startovala na Mezinárodním mistrovství rakouské armády na začátku srpna. Tyto závody byly zároveň poslední prověrkou před říjnovým mistrovstvím světa, proto se jich s výjimkou Číny zúčastnila nejlepší družstva světa. Mezi 21 přítomnými státy obsadili naši muži v novém českém rekordu (poprvé v historii překonali hranici 20 000 bodů) jedenácté místo. První příčku obsadili domácí závodníci, druhá byla Brazílie a třetí Rusko. Bohužel, naše družstvo žen z důvodů plnění jiných služebních povinností a zranění některých závodnic nebylo kompletní. Na vytvoření rekordu družstva mužů se podíleli poručík Michal Škobrtal z Hlavního velitelství Vojenské policie v osobním rekordu 5 102,9 bodů (druhý nejlepší výkon historických tabulek v naší armádě), svobodník Milan Wurst a desátník Ivo Vrba ze 73. tankového praporu Přáslavice a rotmistr Matěj Picka z VO FTVS UK Praha. České armádní barvy v Rakousku dále výborně reprezentovali poručice Martina Skalová ze 42. mechanizovaného praporu Tábor, nadporučice Jitka Opravilová z opavského 53. pluku průzkumu a elektronického boje a poručík Jakub Rozsypal

ze 131. dělostřeleckého oddílu Jince. Nejlepším individuálním výkonem bylo dělené 1. místo Milana Wursta ve střelbě nástřelem 197 bodů. Všichni naši závodníci splnili předepsané limity pro mistrovství světa i pro příští rok, kdy se budou konat 6. světové armádní hry.

Mistrovství světa v Koreji

V září se měly konat ještě závody v italském městě Lecce, ale z reorganizačních důvodů pořádacího útvaru byly zrušeny. Posledním vystoupením našich závodníků tak byla účast nejlepší ženy a nejlepšího muže sezony, Martiny Skalové a Michala Škobrtala, na už 61. mistrovství světa, které pořádala Vojenská akademie korejské armády v Yeongcheon. Přestože naši zástupci zde nedosáhli výrazných výsledků, Martina Skalová z důvodu zranění a Michal Škobrtal pro technické problémy se zbraní, jejich účast zde byla důležitá právě s ohledem na již zmíněné 6. světové armádní hry. Je to totiž vojenská obdoba olympijských her a pořádají se v roce 2015 v tom samém místě, přičemž se na nich předpokládá širší zastoupení AČR. Zkušenosti, které tu získali, budou zcela jistě využity v přípravě reprezentačních družstev.

Ačkoli byly některé závody zrušeny, i v tomto roce potvrdil vojenský pětiboj s pěti závody a nejvyšším počtem zúčastněných sportovců svoji pozici sportu číslo 1 mezi sportovními soutěžemi pořádanými Mezinárodní radou vojenského sportu CISM. Pravděpodobně to tak zůstane i v příští sezóně, na kterou se už vojenští pětibojaři začali připravovat. Vojenský pětiboj není sportem jen pro vybranou skupinu vojáků. Zájemci o tento sport mohou získat podrobnější informace u svých náčelníků tělovýchovy nebo v jednotlivých centrech u plk. P. Hanáka (UO Brno), npor. R. Kaly (VeV-VA Vyškov) nebo plk. L. Přivětivého (VO FTVS UK Praha).

Poděkování za reprezentaci AČR a její podporu patří nejen jmenovaným závodníkům, ale i jejich velitelům a oddělení záchranné výsadkové služby a tělesné výchovy SRPS MO a ASC DUKLA Praha.

Text: plukovník Lubomír Přivětivý,
foto: archiv VO FTVS UK Praha

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

Nastupuje závěrečný měsíc roku – prosinec. Pro mnohé naše kolegy bude závěr roku nejen obdobím bilančním, ale i obdobím, ve kterém se chystají na zásadní změnu. Změnu na poli služebním. Splněním závazku ke službě, nebo i z jiných důvodů, ukončí svůj služební poměr vojáka z povolání. Každý tuto situaci vnímá jinak a je pro něj rozdílně složitá a zátěžová. V těchto okamžicích není v takové situaci zpravidla časový prostor a ani chuť vyhledávat informace o tom, co vše ještě splnit pro zdárné ukončení jedné životní etapy, ale také co nezapomenout při uplatňování práv a nároků souvisejících se zánikem služebního poměru. V tomto okamžiku přichází redakce Interního komunikačního portálu s radou a informací. Pro odcházející vojáky máme na IKP připravenou pomůcku **Průvodce vojáka z povolání na cestě do „zálohy“**.

Nezůstali jsme však jen u informací z prostředí resortu MO, ale snažili jsme se zachytit i možný vývoj v období následujícím, tedy krátce po ukončení služebního poměru.

Cílem zpracování pomůcky bylo poskytnout odcházejícím vojákům zásadní a z našeho pohledu nejdůležitější informace, které budou na cestě do „zálohy“ potřebovat. V pomůcce jsme, co do obsaženosti, vycházeli jak z vlastních zkušeností, tak zkušeností mnoha z vás, kteří

jste nám v její tvorbě pomohli. Tento průvodce nemá poskytnout návody do nejmenších detailů, ale pomoci v zásadní orientaci.

Při vlastním zpracování jsme vycházeli z předpokladu menší časové dotace pro procházení celého materiálu a zároveň interaktivní možnosti soustředění se právě na to „své“ téma. Dále, s vědomím potřeby v mnoha okamžicích se odkázat (pro vyplnění formulářů a žádostí) na přesnou citaci právního nebo vnitřního předpisu, jsme zvolili interaktivní podobu této pomůcky s věcným strukturováním podle hledané problematiky. Pro vlastní využití jsme připravili i krátké pasáže (texty), podle prohlášené problematiky, abyste nemuseli tisknout celého průvodce, ale pouze zájmovou část.

Průvodce vojáka z povolání na cestě do „zálohy“ naleznou uživatelé hned na první straně portálu po přihlášení, kde je umístěn vlevo nahoře jako první Aktualita. Věříme, že všem, kteří hledají potřebné informace, bude tento průvodce ku prospěchu. Dovolte mi, za sebe i redakci IKP, popřát všem uživatelům stávajícím i možným budoucím klidný závěr roku a šťastné vykročení do roku dalšího.

Text: Stanislav Simbartl

Průvodce vojáka z povolání na cestě do "zálohy"

JAK PRACOVAT S PRŮVODCEM

Do rukou se Vám dostává Průvodce, ve kterém jsme si kladli za cíl poskytnout Vám ty nejdůležitější informace, které budete na cestě do „zálohy“ potřebovat. Průvodce nemůže být vyčerpávajícím výkladem všech záležitostí souvisejících s ukončením Vašeho služebního poměru, ale může být pomocníkem, který Vám usnadní orientaci a povede Vás jak při plnění Vašich povinností, tak při uplatňování Vašich práv a nároků souvisejících se zánikem služebního poměru.

Průvodce je koncipován jako třívrstvý dokument, přičemž text, který vidíte, je první „vrstvou“, ve které naleznete základní informace související se zánikem služebního poměru vojáka z povolání. Tyto informace si můžete vytisknout dokonce i v „kapesní“ podobě nebo si je uložit do svého počítače či na jiné datové médium.

Kliknutím na **ředy podtržený text** první „vrstvy“ se dostanete do druhé „vrstvy“ dokumentu, která nabízí podrobnější informace a odkazy na příslušné předpisy a pomůcky z databáze IKP, které tvoří třetí „vrstvu“ dokumentu. Do této třetí „vrstvy“ se dostanete kliknutím na **ředy podtržený text** druhé „vrstvy“. Rovněž i tyto stránky si můžete vytisknout nebo uložit.

Po kliknutí na **ředy podtržený text** se Vám otevře vždy nové okno s příslušnými informacemi. Tímto interaktivním způsobem se můžete pohybovat mezi všemi „vrstvami“ dokumentu, ale pouze na stránkách tohoto portálu. Mimo něj propojovací „linky“ mezi „vrstvami“ nefungují.

DŮVODY ZÁNÍKU SLUŽEBNÍHO POMĚRU VOJÁKA Z POVOLÁNÍ

Důvodem zániku Vašeho služebního poměru může být, podle § 18 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, **zánik služebního poměru uplynutím stanovené doby, ztráta zdravotní způsobilosti na základě rozhodnutí lékařské komise, odnětí hodnosti ministrem obrany nebo ztráta vojenské hodnosti na základě rozhodnutí soudu, zbavení nebo**

Zajímavosti a informace na Interním komunikačním portálu naleznete na adrese www.ikp.army.cz.

Vydává MO ČR
Odbor komunikace a propagace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Andrea Bělohávková
Jazyková korektura: Jaroslav Pajer

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: EUROPRINT, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 2. 12. 2014

Toto číslo vyšlo dne: 8. 12. 2014

Foto na titulní straně: archiv 3. vrtulníkové jednotky
AČR v misi ISAF

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz
Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz
Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz
Andrea Bělohávková (grafická)
telefon: 973 215 786
mobil: 601 579 644
e-mail: andrea.belohlavkova@seznam.cz
Jan Kouba (fotograf)
telefon: 973 215 664
mobil: 606 674 257
e-mail: foto.kouba@volny.cz

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jana Růžicková,
Vladimír Lukovský, Olga Haladová

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:

- číslo VÚ či VZ a město posádky,
 - číslo RFO, který je vyplácí.
- V případě osoby mimo resort:
- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
 - název a číslo banky,
 - na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního listku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasíláním článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Zátah na Kapra

V loňském roce propůjčil prezident Miloš Zeman Vojenskému geografickému a hydrometeorologickému úřadu (VGHMÚř) čestný název Generála Josefa Churavého. Koncem října letošního roku si zástupci tohoto úřadu, hydrometeorologické služby AČR, Sdružení přátel vojenské zeměpisné služby a členové rodiny připomenuli v budově bývalého Zeměpisného ústavu sto dvacáté výročí narození tohoto významného představitele domácího odboje.

Josef Churavý třetí zleva krátce před návratem z Ruska do vlasti

Josef Churavý se narodil 27. října 1894 v Olomouci. Později se jeho rodiče přestěhovali do Prahy. Chlapec se velmi dobře učil, a tak i přes ne právě ideální ekonomické poměry rodiny nakonec v Praze absolvoval vyšší českou reálku. V roce 1912 dokonce nastoupil na České vysoké učení technické, kde ukončil čtyři semestry strojního inženýrství.

Z dělostřelce geograf

Po vypuknutí první světové války absolvoval školu pro důstojníky dělostřelectva v záloze a s pěším plukem 95 odešel v srpnu 1915 na ruskou frontu. Zde se již po dvou měsících dostal do zajetí. Prošel několika zajateckými tábory a v listopadu 1917 se přihlásil do legii. Po prezentaci u 2. čs. záložního pluku v Borispolu byl zařazen k 1. čs. dělostřelecké brigádě. S ní se účastnil bojů proti bolševikům na nikolajevské frontě. Později sloužil jako velitel čety a baterie u 1. čs. těžkého dělostřeleckého divizionu v Irkutsku. Počátkem června

1919 nastoupil jako učitel do dělostřeleckého oddělení důstojnické školy v Sljudance. S ní se také v únoru 1920 vrátil v hodnosti poručíka do vlasti.

Rozhodl se pro vojenskou kariéru, a tak byl hned po repatriční dovolené v dubnu 1920 přidělen na Hlavní štáb v Praze, na III. oddělení, jako konceptní důstojník výcvikové skupiny. Později působil u dělostřeleckých jednotek.

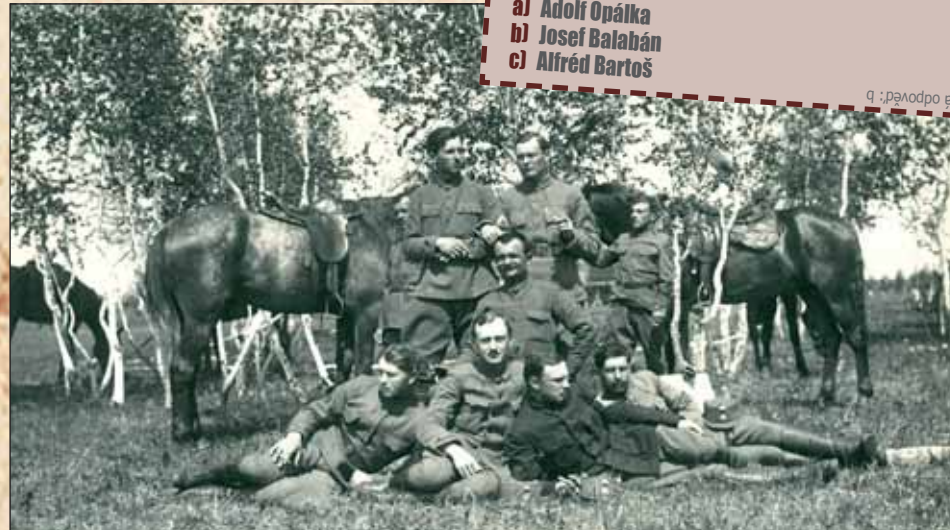
V srpnu 1931 ho ustanovili pomocníkem učitele dělostřelecké taktiky v kurzu pro vyšší velitele v Praze. Ještě ten samý rok se však vrátil opět na Válečnou školu, tentokrát ale již jako pedagog a profesor taktiky dělostřelectva. Tento předmět vyučoval externě i poté, co od dubna 1934 působil ve Vojenském zeměpisném ústavu. V září se pak stal přednostou odboru pro popis a statistiku válečných jevišť. Později sice velel dělostřeleckému pluku 101 v Ruzyni a potom byl přidělen k Ředitelství opevňovacích prací, ale v listopadu 1938 se znovu vrátil do Vojenského zeměpisného ústavu (VZÚ), a to do funkce zástupce jeho velitele.

Josef Churavý v hodnosti plukovníka gšt. v roce 1938

Na začátku byl ukrytý materiál

Po okupaci zbytku Československa německou armádou se mu podařilo prosadit, že byl společně s celým Vojenským zeměpisným ústavem přeřazen pod ministerstvo vnitra. Nově vzniklý Zeměpisný ústav ministerstva vnitra zachovával po celou dobu války organizační strukturu bývalého VZÚ. Rovněž většina jeho příslušníků setrvala na svých funkcích. V této době také plukovník Churavý společně se svými spolupracovníky ukryl na různých místech po Praze dvacet pět nákladních aut přístrojů, elaborátů a dalšího důležitého materiálu. „Jako zástupce velitele aktivoval v zeměpisném ústavu skupinu, která vyhodnotila a vybrala podklady i přístroje určené

Mezi sedícími druhý zleva v době odpočinku

A kvíz

Josef Churavý úzce spolupracoval se Třemi králi. Kromě Václava Morávka a Josefa Mašína mezi ně patřil ještě:

- a) Adolf Opálka
- b) Josef Balabán
- c) Alfréd Bartoš

Svatební fotografie z roku 1922

součástek pak pomáhal budovat a udržovat spojení se zahraniční centrálou. Pro tu opatřoval i tajné informace. Po protektorátu se pohyboval se změněnou identitou. Disponoval několika falešnými průkazy na různá jména (např. Kapr, Vek, Wolf).

Přepadli ho ze zálohy

Vinou zrady se ale nakonec dostal do léčky a gestapo ho 9. října 1941 v Praze zatkl. Podrobnosti popsal sám Josef Churavý v motáku z vězení. „V devět hodin večer jsem měl schůzku na nábreží Na Františku s mjr. Jedličkou, který byl zatčen o den dříve a prozradil místo, čas i mne. Nábreží bylo obklíčeno dvěma kordony české i německé policie. Připravena byla i říční policie s motorkami. Podle Jedličkova popisu mne poznali, ze zadu přepadli a na ruce mi dali pouta. Odvezli mne do Brezovské a tam celkem slušně se mnou mluvili. Celou noc jsem proseďel na židli a ráno začali s výsledkem. Odpovídal jsem na všechno, co se vztahovalo ke mně, ale nechtěl jsem říci, kde jsem bydlel a s kým a kde jsem měl schůzky, které jsem měl zapsány v kalendáři. Začali mne tedy bít pěsti do obličeje, a když to nepomohlo, začali mne řezat gumovými obuškami, asi prsty silnými, po zadku. Když už jsem nemohl vydržet bolesti, řekl jsem jim smyšlenou adresu bytu v Břevnově a smyšlená jména a data schůzek,“ popisoval plukovník.

Plukovníka gšt. Josefa Churavého věznili v Peckárně. Zde ho také podobili těm nejbrutálnějším výslechovým metodám.

Veškeré naděje na případné propuštění se ukázaly jako plané. Dne 30. června 1942 byl Josef Churavý již podruhé odsouzen k trestu smrti. Ještě téhož dne večer ho Němci společně s podplukovníkem Josefem Mašínem a jeho spolupracovníky zastřelili na kobylické střelnici.

Text: Vladimír Marek, foto: archiv rodiny Churavých

k ukrytí a zajistila jejich odsun do předem zajištěných prostor. Praktický dopad této iniciativy byl v tom, že německý wehrmacht neměl v době přípravy světové války k dispozici důležité informace a podklady o území Československa, Polska a Sovětského svazu,“ vysvětlil význam této akce předseda Sdružení přátel vojenské zeměpisné služby plk. v. v. Bohuslav Haltmar.

Takto rozsáhlá akce ale nemohla uniknout pozornosti německých bezpečnostních orgánů. Ke konci roku 1939 museli bývalí vojenští geografové opustit budovu ústavu v Praze-Dejvicích a předat ji i s inventářem Německému kartografickému ústavu. Rozsáhlý ústav ale v důsledku ukrytí materiálu předával příliš málo inventáře. To samozřejmě vzbudilo u Němců podezření. Začátkem února 1940 byl zatčen bývalý velitel VZÚ plukovník Čermák a řada bývalých příslušníků ústavu. Němci rozjeli rozsáhlé pátrání, značnou část ukrytého materiálu se jim nakonec podařilo objevit.

Vyhýbal se zatčení

Plukovník Churavý byl ale naštěstí včas varován. S nasazením všech sil unikl zatčení

Josef Churavý před odchodem na frontu v roce 1915

a přešel do ilegality. Gestapo tehdy na něj čekalo před jeho bytem celou noc. „On ale dostal včas o nich informaci, a tak domů nepřišel. Gestapo nakonec odešlo s prázdnou. Ještě předtím ale sebrali všechny otcovy fotografie, dokumenty, dokonce i dopisní papír ze Singapuru se srpem a kladivem,“ vzpomínal později na tyto okamžiky jeho syn Miroslav.

Již v červenci 1940 byl Josef Churavý německým vojenským polním soudem v nepřítomnosti odsouzen za ukrývání materiálu zeměpisného ústavu, nevěrnost a sabotáž k trestu smrti. Během svého pobytu v ilegality se velice aktivně zapojil do činnosti vojenské odbojové organizace Obrana národa. Plukovník gšt. Churavý se v té době podílel na formování jednotného programu domácího odboje, spolupracoval s hlavní postavou skupiny Tři králové, štábním kapitánem Morávkem, a měl dokonce kontakty na hlavní zdroj důležitých informací, agenta A-54 Paula Thümmela. Zapojil se do organizování sabotáží a zajišťoval ubytování pro parašutisty z Velké Británie. Obstaráváním radiotelegrafistů a náhradních

VELITEL 22. ZÁKLADNY VRTULNÍKOVÉHO LETECTVA

organizuje výběr kandidátů na obsazení systemizovaných míst
u jednotky předsunutých leteckých návodčích (FAC)

VSTUPNÍ PODMÍNKY:

- VZP s minimálně 2 roky praxe u útvaru
- Předchozí služba v bojových jednotkách AČR výhodou
- Středoškolské vzdělání s maturitou pro místa s hodností praporčík
- Pokročilá znalost AJ
- Zdravotní klasifikace „A“ výsadkář
- Předpoklad pro získání BP „Tajné“
- Fyzické a psychické předpoklady
- Další vojenské dovednosti výhodou

NAŠE NABÍDKA:

- Prestižní funkce FAC v hodnostech praporčíků
- Získání jedné z nejžádanějších specializací pro operace NATO
- Dynamicky se rozvíjející profese
- Odborná příprava a výcvik v zahraničí
- Odpovídající zázemí na moderní letecké základně včetně přímé účasti na leteckém výcviku
- Výcvik ve výsadkové přípravě
- Nasazení v zahraničních operacích

PRŮBĚH VÝBĚRU:

- Registrace uchazečů proběhne formou zaslání strukturovaných profesních životopisů (včetně kontaktních čísel na mobilní telefon a Alcatel) na adresu **czechfac@yahoo.com** a bude uzavřena 30. ledna 2015.
- Uchazeči budou vyrozuměni o výsledcích prvotního výběru na základě posouzení životopisů **do 4. února 2015.**
- Druhá část výběru je dvoudenní a proběhne ve dnech 12.–13. února 2015 u 22. zVrL Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou.
- Další podrobnosti budou uchazečům sděleny individuálně, popř. je možné kontaktovat telefonicky velitele jednotky FAC na alc. číslu 438 521.

